

April 2014

Sammenhæng for vækst og innovation

En databaseret kortlægning af sammenhænge i udbud og efterspørgsel i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem

For information on obtaining additional copies, permission
to reprint or translate this work, and all other correspondence,
please contact:

DAMVAD

info@damvad.com
damvad.com

Copyright 2014

Forord

Regeringen besluttede med sin innovationsstrategi at gennemføre et initiativ med en såkaldt "Forenklingspakke" i forhold til innovationsordningerne. Målet er at gøre det mere enkelt for virksomhederne at benytte innovations- og erhvervsfremmesystemet og opnå positive resultater herfra.

I Danmark, som i udlandet, er forholdet mellem virksomheder og det offentlige ofte omgærdet af en dynamisk - og nødvendig - debat. I Danmark har debatten blandt andet handlet om at "afskaffe det administrative bøvl", om at "finde vej i innovationsjunglen", samt om der var for mange innovationsordninger eller en passende arbejdsdeling mellem ordningerne i staten og regionerne.

Derfor blev der i 2012 etableret en arbejdsgruppe under Uddannelses- og Forskningsministeriet med deltagelse af ministerier, råd, fonde og regioner med henblik på at forenkle brugen af innovationsordningerne, forenkle den administrative praksis samt udveksle erfaringer på tværs af råd og fonde samt ministerier, styrelser og regioner. Thomas Alslev Christensen, kontorchef i Styrelsen for Forskning og Innovation, er formand for arbejdsgruppen bag Forenklingspakken og Pernille Slots Larsen, fuldmægtig i Styrelsen for Forskning og Innovation, har været projektleder på initiativet. Gruppen består derudover af repræsentanter fra de regionale vækstfora, Danske Regioner, Miljøministeriet, Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet, Klima- Energi- og Bygningsministeriet samt Fødevareministeriet.

Samlet set er formålet med Forenklingspakken på den baggrund at skabe effekt på en lang række områder:

- **Service:** Forbedret service i innovationsordningerne til virksomheder, forskere og videninstitutioner blandt andet via klar og målrettet kommunikation
- **Produktivitet:** Højere produktivitet og effektivisering blandt andet som følge af ændrede arbejdsgange i det offentlige og ændrede krav til administration
- **Komplementaritet:** At sikre en fornuftig sammenhæng og arbejdsdeling på tværs af myndighedsniveauer, ministerier, råd og fonde
- **Effekt:** At skabe mere effekt af det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem blandt andet via udveksling af koncepter for evaluering af effekter, indikatorer og monitorering, systembaserede effektmålinger og systemanalyser.

Hidtil har en nøjagtig faktuel viden om virksomhedernes brug af erhvervs- og innovationsordningerne manglet, hvilket har skabt uklarhed over anvendelsen af ordninger, sammenhænge mellem ordninger og arbejdsdelingen mellem ordningerne - både i forhold til de enkelte ordninger samt på tværs af innovations- og erhvervsfremmesystemet mellem regioner og staten. Der har heller ikke været systematisk viden om brugerens og ikke-brugernes (dvs. virksomhedernes) behov eller ønsker til systemet baseret på en bredere undersøgelse i erhvervslivet.

Denne rapport præsenterer en helt ny sammenhængsanalyse af det danske erhvervs- og innovationssystem, der kobler godt 40.000 observationer fra mere end 20.000 forskellige virksomheders brug af danske innovations- og erhvervsrettede programmer og virkemidler i perioden 2007-2013. Dette er unikt ikke bare i en dansk, men også i en international sammenhæng.

Viden fra denne sammenhængsanalyse, som er udarbejdet af DAMVAD i samarbejde med regioner, ministerier og styrelser, er en forudsætning for i fremtiden at skabe endnu større effekter. Samtidig dokumenterer og kortlægger analysen virksomhedernes faktiske brug af det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem, hvilket giver mulighed for fremadrettet at få et endnu mere evidensbaseret grundlag for debatten og politikudviklingen på området.

Tre resultater i nærværende analyse står særligt klart:

- **Danske virksomheder kan godt finde vej i systemet**

Der synes ikke at være en "innovationsjungle". Ganske vist findes mange ordninger, men ni ud af ti virksomheder kan godt finde vej. Kun 12 procent af brugerne synes, at udbuddet af ordninger er så uoverskueligt, at det opleves som en barriere.

Desuden viser kortlægningen, at der er få centrale indgange til innovations- og erhvervsfremmesystemet: Der er de landsdækkende innovationsnetværk, de regionale væksthuse og vækstforum-projekter, der virker som brobygger ind i systemet.

- **Systemet er komplimentært**

Ordningerne supplerer hinanden i et sammenhængende system med en arbejdsdeling for forskellige virksomheder. I praksis benytter virksomhederne ofte flere ordninger og skræddersyr det tilbud, som passer deres egne behov og udfordringer.

Forskningen fra Centre of Economic and Business Research ved CBS viser samtidig, at de virksomheder, der benytter innovationssystemet, oplever en større stigning i produktiviteten end de, der ikke gør. Systemet er en investering i fremtidig vækst, og brugerne af forsknings- og teknologidreven innovation er bedre rustet til konkurrencen i den globale økonomi.

- **Virksomhederne synes ikke systemet er bøvl**

14 ud af 100 brugere finder, at krav til opfølgning og afrapportering opleves som en barriere. Det er først og fremmest 'manglende kendskab', der holder virksomhederne væk fra brug af ordningerne, siger 55 procent af de virksomheder, der ikke benytter systemet. 33 procent siger, at de holder sig væk, fordi de ikke har behov.

Det er ærgerligt, når fraværet skyldes manglende kendskab, men glædeligt, at virksomheder, der bruger systemet faktisk får positive mereeffekter og bliver konkurrencedygtigere. Kendskab til og øget brug af systemets ydelser er et vigtigt fokusområde i fremtiden. Øget effekt og et endnu mere effektivt system er et andet.

Thomas Alslev Christensen, kontorchef i Styrelsen for Forskning og Innovation

Forord		3
1	Sammenfatning	7
2	English Summary	14
3	Introduktion	19
4	Analysens problemstillinger og metoder	20
4.1	Problemstillinger	20
4.2	Kvantitativ kortlægning	20
4.3	Spørgeskemaundersøgelse	22
4.4	Virksomhedsinterviews og åbne svar	25
5	Udbuddet af innovations- og erhvervsfremmeordninger	26
6	Brugerne af innovations- og erhvervsfremmeordninger	30
6.1	Brugertyper	30
6.2	Brancher	32
6.3	Virksomhedsstørrelser	35
6.4	Lokalisering	36
6.5	Virksomheders alder	41
7	Sammenhængen i brugen af innovations- og erhvervsfremmeordninger	42
7.1	Sammenhænge i innovations- og erhvervsfremmesystemet	42
7.2	Sammenhænge relateret til virksomhedsstørrelse	50
7.3	Store brancheforskelle i brugen af ordninger	56
8	Vejen gennem innovations- og erhvervsfremmeordningerne	60
8.1	Kendskabet til innovations- og erhvervsfremmesystemet	60
8.2	Indgange til innovations- og erhvervsfremmesystemet	61
8.3	Brugen af ordninger fordelt på regioner	62
8.4	I hvilken rækkefølge bruges programmerne?	63
9	Behov og barrierer	67
9.1	Virksomhedernes behov	68
9.2	Efterspørgsel efter offentlige programmer	69
9.3	Oplevede barrierer for deltagelse	72
9.4	Virksomhedernes overvejelser om at indgå i offentlige ordninger	73
10	Virksomhedernes perspektiv på innovations- og erhvervsfremmesystemet	75
10.1	Flergangsbrugerne – Positive erfaringer og bedre koordinering	76
10.2	Engangsbrugerne – Bureaukrati og akademisk sprogbrug	77
10.3	Potentielle brugere – få ressourcer og det offentlige som proaktiv aktør	78

10.4	Styrket koordinering og formidling af udbuddet	80
11	Appendiks 4: Definitioner af formål og virkemidler	82
12	Appendiks 5: Formål og virkemidler	84
13	Appendiks 6: Regionale branchefordelinger	90

1 Sammenfatning

Med denne kortlægning samles nationale myndigheder og alle danske regioner for første gang om den fælles ambition at koble forskellige databaser for at kortlægge det danske innovations- og erhvervsfremmesystem.

Denne store datakoblingsøvelse gør det muligt at etablere en datasamling med observationer for de mere end 20.000 unikke virksomheder, der siden 2007 samlet set har deltaget godt 38.000 gange i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem. Dette er unikt ikke bare i en dansk, men også i en international sammenhæng.

Datasamlingen muliggør, at der kan gennemføres den første evidensbaserede kortlægning af det danske innovations- og erhvervsfremmesystem. Ønsket er, at kortlægningen kan bidrage til at skabe et fælles videngrundlag på tværs af niveauer og systemer blandt de danske innovations- og erhvervsfremmeaktører.

Kortlægningens formål er at dokumentere og beskrive sammenhænge i systemet. Kortlægningen baseres primært på kvantitative data, men suppleres med kvalitative data, idet ambitionen er at komme et spadestik dybere end den rent deskriptive kortlægningsøvelse. Det er dog ikke formålet at foretage vurderinger af, om det, vi observerer, virker eller ikke virker; eller at drage konklusioner på den baggrund.

Hovedkilderne for kortlægningen har været:

- Forsknings- og Innovationsstyrelsens InnovationDanmark database.
- Erhvervsstyrelsens PRV-database over Strukturfondsprojekter i regionerne.
- Erhvervsstyrelsens database for Væksthuse.
- Regionernes egne indberetninger for programmer der ikke er i Strukturfondsregi.

- Konsulentfirmaet DAMVADs Samspilsdatabase, som indeholder nationale forsknings- og innovationsprogrammer i Danmark.
- En spørgeskemaundersøgelse blandt i alt 18.250 virksomheder, som enten har deltaget i et eller flere innovations- og erhvervsfremmeprogrammer, eller som ligner de virksomheder, der har deltaget. Spørgeskemaundersøgelsen havde en svarprocent på 27 pct.
- 500 åbne svar fra spørgeskemaundersøgelsen og 15 kvalitative caseinterview med virksomheder fra samme, der er henholdsvis flergangsbrugere, engangsbrugere og potentielle brugere af innovations- og erhvervsfremmesystemet.

Kortlægningen rummer ud over virksomheder også andre aktører, som har samarbejdet med virksomheder i programmerne, heriblandt især universiteter, GTS'er og hospitaler.

Idet analysen fokuserer på innovations- og erhvervsfremmesystemet er tal fra bl.a. Eksportkreditrådet og Vækstfonden ikke medtaget, om end ventureinvesteringer af sidstnævnte er inkluderet. Der findes også regionale initiativer, som ikke fremgår af analysen grundet mangel på tilgængelige data. Det drejer sig eksempelvis om netværk eller klynger, hvor virksomhederne ikke figurerer som ansøgere, men blot er partnere eller netværksdeltagere.

Resultaterne af kortlægningen er mange og varierede, og i det følgende sammenfattes hovedresultater og læringspunkter.

Nationale og regionale programmer supplerer hinanden

Alle programmerne er blevet kategoriseret efter formål og virkemiddel.

Mens vidensamarbejder, klynger og innovationsnetværk er de foretrukne virkemidler i de nationale programmer, så er information, vejledning og tilskud til rådgivning de foretrukne virkemidler i de regionale programmer. Overordnet set kan den store forskel i brug af virkemidler indikere, at det nationale og regionale niveau supplerer hinanden.

Når en virksomhed benytter mere end et program i erhvervs- og innovationsfremmesystemet, er der en tendens til, at de starter ved det regionale Vækstforums programmer (som stammer fra Erhvervsudviklingsmidler og EU strukturfondene) og/eller ved Væksthusene. De nationale programmer er ofte flergangsbrugernes andet eller tredje møde med innovations- og erhvervsfremmesystemet. Det kan lede til den antagelse, at virksomhederne modtager information, vejledning og rådgivning hos de regionale aktører, som kvalificerer deres efterspørgsel og anvendelse af andre virkemidler, herunder virkemidler som vidensamarbejder, klynger og innovationsnetværk.

Forskellige virkemidler til forskellige formål

Ser man på sammenhængen mellem programmerne formål og virkemidler fremgår det, at mens forskning og udvikling især søges fremmet igennem vidensamarbejde, klynger og netværk, så benytter programmer med mere markedsnære formål såsom iværksætteri samt afsætning/salg/markedsføring primært tilskud til rådgivning som virkemiddel. Dette billede er mest udtalt på det regionale niveau, mens billedet er lidt anderledes for de nationale programmer, hvor det markedsnære hovedsagligt søges fremmet ved hjælp af vidensamarbejder samt finansiel støtte og garantiordninger.

Hver tredje bruger er flergangsbruger af innovations- og erhvervsfremmesystemet

Sammenhæng i innovations- og erhvervsfremmesystemet udtrykkes i denne kortlægning ved, at virksomhederne bruger flere forskellige programmer, og at de bruger disse i sammenhæng. Det er således et væsentligt resultat fra kortlægningen, at mere end hver tredje virksomhed har deltaget i flere programmer.

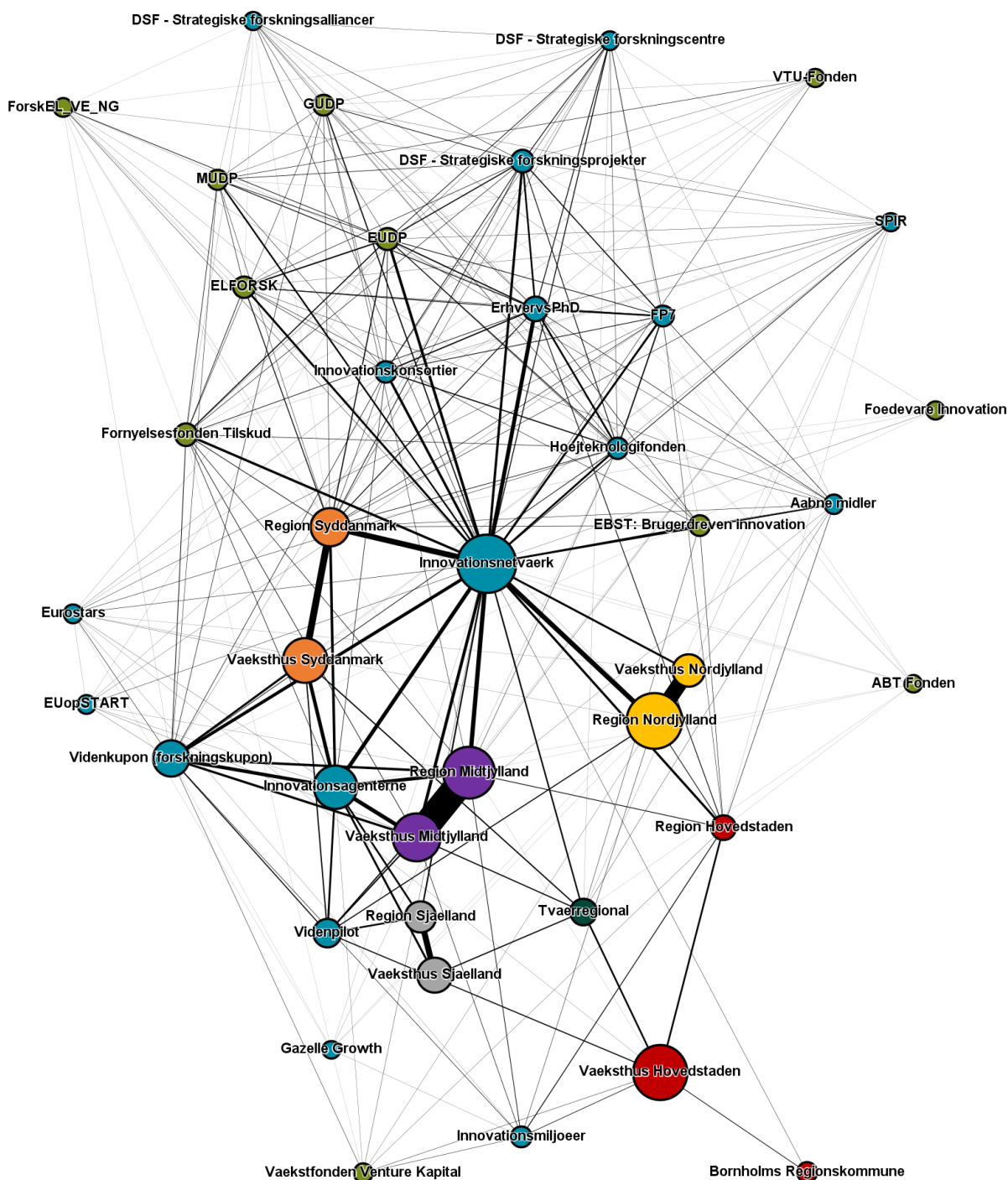
15 pct. af virksomhederne i kortlægningen har deltaget i både regionale og nationale programmer. 58 pct. har kun været engageret på regionalt niveau, mens 27 pct. kun har været brugere af nationale programmer. Man kan tolke dette som, at der er en arbejdsdeling mellem det regionale og det nationale niveau, og de således har indgreb med hver deres gruppe af virksomheder.

Få programmer er centrale for sammenhængen i systemet

Et par programmer er særligt centrale i det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem. Se figur 1.1 for en visuel kortlægning af sammenhængen i innovations- og erhvervsfremmesystemet. Blandt de nationale programmer er det særligt Innovationsnetværkene, der synes at fungere som brobyggere til andre programmer. Virksomheder, der deltager i Innovationsnetværkene, indgår således ofte også i andre programmer. Dette gælder både regionale og nationale programmer.

FIGUR 1.1

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem, 2007-2013

Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Linjernes tykkelse udgøres af hvor stor værdi der er pålagt den enkelte linje. Dette udgøres af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der udgøres af antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder. Cirklernes størrelse er restrikeret for at det visuelt er muligt at overskue hele innovations- og erhvervsfremmesystemet på én gang.

Et samlet billede af Væksthusenes rolle – dvs. uden at skele til regionale forskelle – viser væksthuse som brobyggere mellem de regionale programmer. Samtidig viser de også, at der er stor sammenhæng mellem væksthuse og de SMV-rettede nationale ordninger såsom Videnpilot, Videnkupon, Innovationsagenter, Innovationsmiljøer og Innovationsnetværkene.

Virksomhedsstørrelse har betydning for brugen af programmer

Kortlægningen har undersøgt betydningen af virksomhedens størrelse for brugen af innovations- og erhvervsfremmesystemet.

Anskuet gennem virksomhedsstørrelse fremstår Innovationsnetværkene og Væksthuse stadig som brobyggere mellem programmerne, men der ses nu en klar arbejdsdeling i mellem de to.

De mindste virksomheder med under ti ansatte er klart mest i kontakt med de regionale programmer. Væksthuse er en ofte benyttet indgang, og kortlægningen viser, at der er stor sammenhæng mellem Væksthuse, andre regionale ordninger og de SMV-orienterede statslige ordninger.

Det forholder sig anderledes for de store virksomheder med mere end 100 ansatte. For de større virksomheder med mere end 50 ansatte er Innovationsnetværkene det største og helt centrale sammenhængsskabende program. Netværkene har for denne gruppe virksomheder en stærk sammenhæng med ErhvervsPhD-ordningen og en række andre statslige ordninger, så som Højteknologifonden, Fornyelsesfonden, Innovationskonsortier, og tidligere til det nu lukkede Program for Brugerdriven Innovation, der blev administreret af Erhvervsstyrelsen.

En tredje væsentlig observation er, at små virksomheder med 1-9 ansatte udgør en markant mindre

andel af brugerne af innovations- og erhvervsfremmeordninger, end de udgør i Danmarks generelle virksomhedssammensætning. Brugere af det danske innovations- og erhvervsfremmesystemet er med andre ord generelt større virksomheder, end hvad der gør sig gældende for den danske erhvervsstruktur som helhed.

Store brancheforskelle i brugen af ordninger

Kortlægningen afdækker, at der er tydelige forskelle mellem forskellige branchers brug af programmer. Nedenfor trækkes konklusionerne frem for tre centrale brancher: Industri, handel & transport samt bygge & anlæg.

Industrivirksomheder anvender i højere grad end andre brancher innovations- og erhvervsfremmesystemet, og virksomhederne er ofte flergangsbrugere på tværs af programmer og niveauer. For industrien er både Væksthuse, andre regionale programmer, Innovationsnetværk og Innovationsagenterne centrale ordninger med stor sammenhængskraft.

Generelt anvender handelsvirksomhederne færre nationale programmer sammenlignet med industrien. Handelsvirksomhederne er oftest brugere af de regionale programmer og Væksthuse. Når handelsvirksomhederne indgår i nationale programmer er det dog de samme som industrivirksomhederne: Primært Innovationsnetværk, Innovationsagenter, Videnpilot og Videnkupon.

Af de tre nedslag i brancher er bygge-anlægsbranchen den branche, hvor regionerne har bedst fat sammenlignet med de nationale programmer. Innovationsagenterne er stadig et væsentligt program, som benyttes i sammenhæng med andre – primært regionale – programmer, mens Innovationsnetværk derimod er langt mindre central for denne branche, end det generelle billede viser.

Bygge-anlægsbranchen er samtidig den mest underrepræsenterede branche i innovations- og erhvervsfremmesystemet sammenlignet med den danske virksomhedssammensætning. Kortlægningen viser, at mens bygge-anlægsbranchen udgør godt 10 pct. af virksomhederne i Danmark, så repræsenterer de kun ca. 6 pct. af virksomhederne i det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem. Den lavere deltagelse kan skyldes, at branchen ikke i samme grad som mange af de andre brancher også bruger nationale ordninger.

De manuelle servicevirksomheder er også betydeligt underrepræsenterede i brugen af innovations- og erhvervsfremmeordninger. Der er samtidig en del brancher, der er overrepræsenteret. Det gør sig særligt gældende for maskin-, metal-, og møbelindustriene, IKT-branchen samt forsknings- og udviklingsvirksomheder.

Innovations- og erhvervsfremmesystemet er især for de unge og gamle virksomheder

Et tredje virksomhedskendetegn, der er blevet belyst i kortlægningen, er virksomhedernes alder. Kortlægningen viser en overvægt af unge og relativt gamle virksomheder. Mens det er forventeligt at unge virksomheder, som er startet inden for de seneste 5 år, fylder meget (ca. 25 pct.), så er det mere overraskende, at de ældre virksomheder med mere end 30 år på bagen udgør næsten 20 pct. af brugerne af ordningerne. Det bliver forstærket af, at de ældre virksomheder, som typisk også er større virksomheder, ofte deltager i mange forskellige programmer og mange gange i samme program.

Videninstitutionernes samspil med virksomhederne er forskellige

I mange innovations- og erhvervsfremmeordninger spiller videninstitutioner en central rolle som videnpartnere for virksomhederne. Universiteterne er en af de mest centrale videninstitutioner, men der er forskel på, hvor meget og hvordan de forskellige universiteter indgår.

Kortlægningen viser at Aalborg Universitet og Syddansk Universitet har flest virksomhedssamarbejder i regi af projekter under de undersøgte programmer. Aalborg Universitet har ca. 2.300 virksomhedssamarbejder og Syddansk Universitet ca. 2.200. Danmarks Tekniske Universitet har knap 2.000 samarbejder. Aarhus har godt 1.600 samarbejder og Københavns Universitet knap 1.100. Copenhagen Business School og IT-Universitetet har færrest samarbejder.

Roskilde Universitet er det universitet, som har den stærkeste forankring i egen region med i alt godt 500 samarbejder (svarende til 79 pct. af de i alt godt 650) i Region Sjælland. Alle universiteterne har dog den største regionale forankring i den region, hvor de har hovedsæde i, men også her er der store forskelle. Fra Aarhus Universitet, der kun har 34 pct. af deres virksomhedssamarbejder med midtjyske virksomheder til Roskilde Universitets 79 pct.

Særligt Aalborg, Syddansk og Roskilde universitets virksomhedssamarbejder foregår i regionale programmer hhv. godt 77 pct., knap 80 pct. og hele 92 pct. af deres samarbejder. Aarhus Universitet, Københavns Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og IT-Universitetets virksomhedssamarbejder foregår derimod oftest igennem nationale programmer – hvor de tre universiteter til sammen tæller for mere end 70 % af alle virksomhedssamarbejder.

Også andre videninstitutioner, som fx GTS-institutter, indgår i kortlægningen. Disse indgår ofte i projekter sammen med universiteterne, hvor de kan udgøre et bindeled mellem universiteternes forskning og virksomhedernes behov.

Programmer fordeler sig efter hvor de administreres

Kortlægningen viser en væsentlig større sammenhæng mellem programmer, som administreres af samme organisation.

Det vil sige, at der er en tendens i det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem til, at virksomheder vælger ordninger inden for samme administrator. Dette kan enten være en specifik region, eller en national aktør.

De nationale programmer fremstår som i tre grupper, hvor virksomhederne oftest kun bruger programmer fra én af dem. Internt i grupperne er der derimod meget sammenhæng, hvilket betyder at mange virksomheder bruger en vifte af forskellige programmer inden for gruppen. Den ene gruppe udgøres af ordninger under Uddannelses- og Forskningsministeriet. Den anden gruppe udgøres af de øvrige statslige programmer – herunder særligt de fagspecifikke programmer administreret af fagministerier såsom Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. I forhold til begge grupper af programmer er der nogle enkelte afstikkere i form af statslige programmer, som ikke har helt samme tætte relation til de andre programmer. Den tredje gruppe af nationale programmer udgøres af de SMV-rettede virkemidler i særligt Uddannelses- og Forskningsministeriet. Disse programmer har dels stor intern sammenhæng, men også stor sammenhæng til de regionale programmer. Bemærkelsesværdigt har de ikke stor sammenhæng til de øvrige nationale programmer.

Der findes stor sammenhæng mellem de enkelte regioners programmer og deres Væksthus – navnlig i Region Nordjylland og Region Midtjylland. Virksomhederne i Region Hovedstaden gør i højere grad brug af nationale programmer sammenlignet med de andre regioner. Samtidig er hovedstadens virksomheder dem, som bruger de regionale programmer mindst.

Lokale forskelle i brugen af programmer

Brug af programmer varierer lokalt. For brugere af regionale programmer gælder det, at det især er

virksomheder vest for Storebælt, som benytter sig af de kortlagte programmer. Dette er særligt udtalt for de nordjyske virksomheder. Deltagelsen i de regionale programmer er lav på Sjælland og Sydhavsøerne, særligt Nordsjælland, omkring Hovedstaden og yderste del af Lolland.

Der synes at være en vis sammenhæng mellem væksthusenes placering og områdets virksomheders brug af regionale programmer.

Billedet er modsat for brugen af de nationale programmer. Her deltager de nordjyske virksomheder mindre hyppigt. Deltagelsen koncentrerer omkring de større byer, særligt omkring København. Der synes at være en vis sammenhæng mellem deltagelse i de nationale programmer og virksomheder lokaliseret tæt på universiteter og GTS'er. Dette kan delvist skyldes, at nationale programmer oftere bruger virkemidlet vidensamarbejde. Det kan dog også skyldes sammenfald af placering i og omkring større byer.

Virksomhederne efterspørger mere fokus på salg og innovation, men ser få barrierer

En stor spørgeskemaundersøgelse og en række kvalitative interviews af både brugere og ikke-brugere af innovations- og erhvervsfremmeordninger har suppleret kortlægningen. Det kvalitative data kan medvirke til at forklare sammenhænge og mangel på samme i offentlige udbud af programmer og virksomhedernes efterspørgsel efter samme.

Hovedresultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen viser, at kendskabet blandt virksomhederne er størst til de ordninger, som har at gøre med opstart af ny virksomhed.

Som forventet har virksomheder, der har deltaget i flere programmer, et bedre kendskab til innovations- og erhvervsfremmesystemet, end det er tilfældet for virksomhederne, der kun har deltaget i ét program.

Når vi spørger til virksomhedernes primære behov ved at bruge innovations- og erhvervsfremmesystemet, så er det største behov programmer, som direkte kan styrke deres salg samt deres innovation. Skal disse behov dækkes af offentlige virkemidler, foretrækker virksomhederne støtte i form af rådgivningsforløb og adgang til risikovillig kapital.

Undersøgelsen viser også, at mange af virksomhederne udviser en stor parathed til at bruge innovations- og erhvervsfremmeprogrammer, idet hver tredje virksomhed svarer, at de har aktuelle overvejelser om at deltage i et offentligt program. Er virksomheden først bruger af systemet, er der større chance for at denne overvejer at deltage i et program i innovations- og erhvervsfremmesystemet igen.

Spørgeskemaundersøgelsen indikerer også, at der generelt er en udemærket sammenhæng mellem det offentlige udbud og erhvervslivets efterspørgsel efter virkemidler.

Administration og lille kendskab som barrierer

Hver tredje virksomhed, som har brugt de offentlige programmer angiver, at de ikke har oplevet nogen barrierer.

De primære barrierer for virksomheders brug af innovations- og erhvervsfremmesystemet er manglende kendskab til ordningerne og de administrative byrder, som pålægges virksomheden i forbindelse med at deltage i et program.

Potentiale for styrket koordinering og formidling af udbuddet

Caseinterview med virksomheder og åbne besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen indikerer, at der er potentiale for styrket koordinering af udbuddet på tværs af aktørerne i innovations- og erhvervsfremmesystemet. Virksomhederne efterspørger information og viden på tværs af de offentlige aktører, der gør dem i stand til at tage et informeret

valg ud fra det udbud, der er relevant for virksomheden. Ligeledes tilkendes det, at der er forenklingspotentialer i relation til simplificering og ensretning på tværs af programmer for formalia omkring ansøgning, løbende afrapportering mv.

Endelig oplever flere virksomheder – særligt mindre virksomheder, som ofte ikke har en akademiker ansat – at information er fremstillet i et format, som virker uigennemskueligt, og de finder derfor, at der er potentiale for forenkling i måden hvorpå fx programmet, formularer for ansøgninger og afrapportering kommunikerer på. Sprogbruget kan således have indflydelse på særligt mindre virksomheders opfattelse af – og motivation til – at ansøge de offentlige programmer, hvorfor der kan være basis for en simplificering af sproget.

2 English Summary

With this analysis, national authorities and all Danish regions are assembled for the first time with the common ambition to merge different databases, with the purpose of mapping the Danish innovation and business support system.

The large exercise that these merges represents, enables establishing a database with more than 20,000 distinctive companies with more than 38,000 observations from the companies' use of the Danish innovation and business support system since 2007. This is unique, not only in Denmark, but also in an international context.

The database makes it possible to carry out the first evidence-based mapping of the Danish innovation and business support system. The aim is that the mapping can contribute to a shared knowledge basis and a common understanding across levels and systems among the actors in the Danish innovation and business support system.

The purpose of the mapping is to document and describe the correlations in the system, mainly by using quantitative data, but supplemented with qualitative data to support the intention to go deeper than a mere descriptive mapping. It is however not the intention to assess whether what we observe works or not or to draw conclusions on the basis of this.

The main sources are:

- "InnovationDanmark databasen" from the Danish Agency for Science, Technology and Innovation
- "PRV-databasen" and data from the Business Development Centre from the Danish Business Authority
- Data from additional regional programs
- The Collaboration Database from the consultancy DAMVAD

- A company survey among all participating companies and a matching control group of non-participants (N=18,500, RR=27)
- 15 case interviews with companies.

The results of the mapping are many and varied. The following summarizes the main findings and learning points.

National and regional programs complement each other

All programs have been categorized according to purpose and instruments. While knowledge collaborations, clusters and innovation networks are the preferred instruments of national programs, information, guidance and grants for counselling are the preferred instruments of regional programs. Generally speaking, the major differences in the use of instruments indicate that the national and regional levels complement each other.

If a company uses more than one program in the business and innovation support system the trend is that they start with the Regional Growth Forums programs (coming from business development funds and EU structural funds) and/or the Business Development Centers (Væksthuse). Companies who use programs several times often use national programs as the second or third program they use. This may lead to the assumption that firms receive information, guidance and advice of regional promoters who qualify their demand and use of other instruments including knowledge collaborations, clusters and innovation networks primarily in the state systems. In this way, regional programs appear to serve as a stepping stone to national programs for many companies.

Large differences in the instruments used for promoting various purposes

If we look at the coherence between the purposes and the instruments of the programs, it is clear that

while research and development primarily is supported through knowledge collaboration, clusters and networks, programs whose purpose is closer to the market like entrepreneurship primarily tend to use grants for counselling as an instrument. This is especially clear at the regional level. For national programs, the picture is slightly different, as the purposes in programs close to the market are mainly promoted by knowledge collaborations, financial support and guarantee schemes.

Every third user of the innovation and business support programs is a returning user

Coherence in the innovation and business support system may also infer from the fact that some companies use several different schemes and use these in relation to each other. Based on this presumption the mapping suggests that the use of one scheme qualifies the use of the next. An important result of the mapping is thus that more than every third company has used several programs. 15 pct. of the users have participated in both regional and national programs. 58 pct. of the users have only been engaged at the regional level, while 27 pct. have solely used programs at the national level. This indicates a division of labour between the regional and national level and that these levels are targeted different companies.

A few programs are central for the cohesion in the system

A few programs or schemes are particularly central in the innovation and business support system. Figure 1.1 is a visual mapping of coherence in the business and innovation support system. Among the national programs it is Innovation Networks Denmark in particular that serve as bridge-builders to other programs. Companies which participate in these networks are often involved in other programs as well. This is true for both regional and national programs.

A complete picture of the role of the Business Development Centers - without regard for the differences among these – shows, that the Business Development Centers are bridge-builders to regional programs. At the same time it also appears that there is a strong link between the Business Development Centers and national programs targeted at Small and medium sized companies – SMEs - such as Innovation Assistant, The Innovation Voucher Scheme, Innovation Agents, Innovation Incubator Scheme and Innovation Networks Denmark.

Company size is important for the use of programs

The mapping has looked into the influence of the company's size on the use of the business and innovation support system. The role of Business Development Centers and Innovation Networks as bridge-builders to other programs is still clear across company size, but a clear division of labour appears between the two.

Small companies with less than ten employees frequently use the Business Development Centers as a way to enter the system. The mapping shows a strong correlation between Business Development Centers, other schemes of the regions and national programs targeted SMEs.

The conclusions drawn above are in contrast to the ones reached when focus is changed to large companies with more than 100 employees. Innovation Networks are the central bridge-building programs for the large companies, cohesive part of the system. For large companies there is a strong link between these networks and the use of the Industrial PhD Program and a number of other government schemes such as the Advanced Technology Foundation, Business Innovation Fund (From 2013 changed into the Market Development Fund), Innovation consortia, and to the now closed Program for

User-driven Innovation, which was administered by the Business Office.

A third important observation is that there is a significantly larger proportion of small businesses with less than ten employees in Denmark than there is among users of innovation and business support systems. Generally, users of the business and innovation support system are larger companies than the average Danish company.

Large differences across industries in the use of the system

The mapping reveals that there are clear differences between different industries' use of programs. Here, the conclusions from three central industries: Industry, trade & transport and construction are presented. For (manufacturing) Industry, both Business Development Centers, other programs of the regions, as well as Innovation Network and Innovation Agents are core programs with high cohesion. Compared with other industries, the companies in the manufacturing industry participate in many different programs, and these companies often use the programs several times across systems.

In general trade companies make less use of national programs compared to manufacturing. The regional programs and the Business Development Centers are central to the trading companies. When trade companies use national programs it is however the same programs as the manufacturing companies use: Primarily Innovation Network, Innovation Agents.

Construction industry is the most under-represented industry of the large industries in Denmark. The

mapping shows that while the construction sector constitutes more than 10 pct. Of the companies in Denmark, they represent only approximately 6 pct. of users in the overall innovation and business support system. This lower participation rate may be caused by the fact that the construction industry does not use national programs to the same extent as other industries.

Service businesses are also markedly underrepresented. This contrasts the remaining big, participating industries, since these are generally overrepresented. This is particularly true for the machinery, metal and furniture industry, ICT industry as well as insurance and development companies.

Innovation and business support system is suited for young and old businesses

A third company-related characteristic, which stands out in the mapping, is the age of the participating companies. The mapping shows a majority of young and relatively old firms. While it might be expected that young businesses with start-up within the last 5 years represent many (about 25 pct.) of the users in the innovation and business support system, it is perhaps more surprising that the older companies with more than 30 years in business account for almost 20 pct. of the users of the systems. This is a consequence of the fact that the older companies, which are typically larger, often participate in many different programs and many times in the same program.¹

Universities' cooperation with the companies vary

In many innovation and business support programs knowledge institutions, particularly universities, play

¹ A distinction is made here and in the following between companies (users) and participations (uses), as a company can have more than one participation in the various programs.

a central role as a knowledge partner for companies. However, the universities are not equally involved.

The mapping shows that most companies collaborate with Aalborg University, and University of Southern Denmark. The two universities have cooperated 2,300 and 2,200 times with private companies respectively. For Technical University of Denmark almost 2,000 companies are cooperating through a program with the University.

All universities mainly cooperate with companies in the region in which their headquarters is placed. Again, there are considerable differences between universities: from Aarhus University where only 34 pct. of the company collaborations are located in the Central Denmark Region, to Roskilde University, where 79 pct. are from Region Zealand.

Programs are distributed according to where they are administered

The mapping also shows that there is significantly more coherence between programs that are administered by the same authority.

The national programs can be grouped in three. One group consists of programs within the Ministry of Higher Education and Science. The second group consists of other national programs – in programs administered by specific ministries like Ministry of Food, Agriculture and Fishery of Denmark. The third group is programs targeted towards SMEs.

There is a clear cohesion in the use of programs from each Danish Region and the corresponding Business Development Centers, especially in the North Denmark Region and the Central Denmark Region. In addition, companies in the capital area use national programs to a higher degree compared with companies from the non-capital area whilst

they are the companies, which are least inclined to participate in regional programs.

Differences in local intensity of use

The use of programs per capita (intensity of use) varies somewhat from one local area to another. In general, there are significant local variations in the use of regional programs. Variations are also seen among the participants in the national programs though they tend to be concentrated in the capital area, where a large part of the national programs are administered from.

Companies request more focus on sale and innovation, but experience few barriers

A comprehensive survey and qualitative interviews among users and non-users of the innovation and business support system, have supplemented the mapping. The qualitative data can contribute to the explanation of connections and the lack of such connections in relation to the public offerings of programs and the companies' demand for these.

The main results from the survey are that the companies are primarily aware of programs related to start-up. When asked about their main needs for the use of the innovation and business support system, the companies mainly express a need for programs, which impact their sales and innovation directly. If such needs were to be fulfilled by public programs, the companies express a preference for programs based on either counselling or access to venture capital.

The study shows that many companies exhibit interest in the use of programs in the innovation and business support system - every third company in the survey currently considers participation in a public program. This finding is especially evident among companies, which have already participated in a public program.

The survey also indicates a general consistency between the instruments public programs and the companies' demand for specific instruments.

Administration and barriers

Every third company that have used the public programs indicate that they did not experience any barriers. The main barriers for companies' use of the business and innovation support system are lack of knowledge of the programs and the administrative burdens related to the use of programs.

The case interviews with companies and comments received in the survey indicates a potential for a strengthened coordination across authorities in the system of innovation and business support. The study indicates that companies request information and knowledge spanning across suppliers of programs. This would enable them to make an informed decision, when choosing to apply for participation in a program. Also, it is indicated that there is a potential for simplification and alignment related to formalities such as applications, reporting etc., among the current programs within the innovation and business support system.

3 Introduktion

Politiske initiativer og offentlige investeringer har igennem flere år medvirket til at skabe et bredt for-grenet net af aktører med erhvervsrettede tilbud, der har forskellige formål og målgrupper, og som skal medvirke til at styrke erhvervsudvikling og innovation hos danske virksomheder. Samtidig for-drer flerheden af indgange for virksomhederne i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem en vis sammenhængskraft mellem aktørerne på tværs af niveauer og områder.

Siden kommunalreformen og den nye erhvervsfremmelov i midten af 00'erne, hvor nye rammer for innovation og erhvervsudvikling lokalt, regionalt og nationalt blev skabt, har sammenhængskraften i og mellem systemerne skabt debat. I evalueringen af kommunalreformen, der udkom i marts 2013, konkluderedes det, "at det langt hen ad vejen er lykkedes at indfri målet om en énstregen og mere sammenhængende indsats på erhvervsområdet", idet der dog samtidig blev peget på nogle udfordringer, som der bør arbejdes videre med.

Der er løbende behov for at sikre, at de rette strukturer og incitament er til stede for, at aktørerne kan samarbejde, og hvor egne styrker og kompetencer udnyttes til fælles bedste. Der skal løbende arbejdes på, at brugerne af innovations- og erhvervsfremmesystemet ikke står over for meget forskellige måder at administrere programmerne på. Dette gælder både i forhold til konkrete administrative processer, og større strategier og satsninger. Senest er sammenhængskraften og samarbejde sat på dagsordenen med regeringens nye innovationsstrategi.

Der er gennem de senere år udarbejdet en række analyser og evalueringer af betydningen af forskellige typer af virkemidler både i regionerne og i staten, bl.a. effektmålingen af væksthuse. Det har

frembragt relevant viden om resultaterne af de enkelte virkemidler, men ikke om sammenhænge mellem disse. Der er således ikke tidligere gennemført forsøg på egentlige empiriske kortlægninger af sammenhængene i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem.

Det skal denne rapport om udbuds- og behovssiden i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem forsøge på. For første gang samles alle danske regioner og de to centrale statslige styrelser, Styrelsen for Forskning og Innovation og Erhvervsstyrelsen, om den fælles ambition at koble forskellige databaser på tværs af regionale og statslige aktører.

Koblingsøvelsen gør det muligt at etablere en datasamling med observationer fra en række af de centrale offentlige udbydere og mere end 20.000 virksomheders brug af danske erhvervsrettede programmer og virkemidler fra 2007-2013. Dette er unikt i både dansk og international sammenhæng. Datasamlingen muliggør, at der kan gennemføres den første evidensbaserede kortlægning af det danske innovations- og erhvervsfremmesystem, hvilket kan bidrage til at skabe et fælles videngrundlag og forståelse på tværs af niveauer og systemer blandt innovations- og erhvervsfremmeaktørerne.

Kortlægningen kan også bruges som et dialoginstrument omkring sammenhænge, arbejdsdeling og samarbejds muligheder på tværs af råd, regioner og fonde og til en vurdering af, om det samlede system når alle virksomhedsmålgrupper. Dette er bl.a. relevant i forbindelse med Forenklingsspakken, hvor seks ministerier og samtlige vækstfora arbejder for, at virksomheder og videninstitutioner får en bedre oplevelse og større effekt af deres forsknings- og innovationsaktiviteter.

4 Analysens problemstillinger og metoder

4.1 Problemstillinger

Sammenhæng er et kernebegreb i denne kortlægning. Vi identificerer og analyserer sammenhængs-problemstillingen fra fire vinkler, som beskrevet nedenfor:

1. Hvor og i hvilket omfang kan der identificeres sammenhænge i innovations- og erhvervsfremmeaktørers programmer med særligt fokus på formål, målgrupper, brug af virkemidler og andre relevante programkarakteristika?
2. Hvor og i hvilken grad kan der identificeres sammenhænge og mønstre i virksomhedernes brug af specifikke programmer? Vi ser herunder på, hvilke programmer, der deler brugere, og hvad der karakteriserer de virksomheder, som benytter flere programmer.
3. Hvad er virksomhedernes aktuelle behov/efterspørgsel, og hvordan dækkes dette ifølge virksomhederne? Vi ser herunder både på hvilke barrierer virksomhederne oplever, samt hvilke andre erfaringer virksomhederne har i deres brug af innovations- og erhvervsfremmesystemet.
4. Hvor kan sammenhænge især identificeres, og hvordan kan sammenhængene forklares? Kan der eventuelt være bedre sammenhæng og/eller er nye målgrupper inden for rækkevidde?

Rapporten bygger på tre overordnede datakilder. Først og fremmest de eksisterende data over programmer og deltagere heri. Desuden er der suppleret med to virksomhedssurveys samt 15 interviews med virksomheder, idet ambitionen er at komme et spadestik dybere end den rent deskriptive kortlægningsøvelse. I det følgende præsenteres de tre datakilder nærmere.

4.2 Kvantitativ kortlægning

I den kvantitative kortlægning er sammenhængene i innovations- og erhvervsfremmesystemet undersøgt ved at analysere, hvilken type af virksomheder, der benytter hvilke programmer, hvilke programmer der bliver anvendt af de samme virksomheder samt i hvilken rækkefølge de enkelte programmer anvendes i.

For hver deltager i et program registreres følgende oplysninger:

- Programnavn
- Datakilde
- Andre aktører i samme projekt fx universiteter, GTS'er, andre offentlige og andre virksomheder
- Ansøgningsår og projektets varighed
- Program, programformål og –virkemiddel
- CVR-nummer
- Antal ansatte, region, kommune, branche

Styrelsen for Forskning og Innovation og hver region har karakteriseret deres programmer, efter hvilket hovedformål programmerne har, og efter hvilket hovedvirkemiddel, som programmerne har anvendt. DAMVAD har karakteriseret de øvrige nationale programmer fx Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP). For hvert program har det været muligt at vælge op til tre formål og tre virkemidler, men fokus har været på kun at udvælge de vigtigste formål og virkemidler for hvert program.

Regionerne har kategoriseret hvert enkelt regionale delprogram efter formål og virkemiddel. De regionale programmer består af Vækstforums erhvervsudviklingsprojekter, som fortrinsvist er understøttet af EU's strukturfondsprogrammer. Idet regionerne har foretaget registreringerne på hvert delprogram, er der en vis risiko for uensartet kategorisering, men arbejdet har dog været struktureret af en opdeling i

syv formål og syv virkemidler, jf. nedenfor. Kategoriseringen af de nationale programmer er blevet foretaget på et mere overordnet programniveau. Det betyder, at alle projekter i fx Højteknologifonden er kategoriseret med de samme hovedformål og hovedvirkemidler.

Programmerne er kategoriseret efter disse syv formål:

- Opstart og udvikling af nye virksomheder
- Grundforskning og anvendt forskning
- Eksperimentel udvikling
- Demonstration og markedsmodning
- Afsætning/salg/markedsføring
- Eksport og internationalisering
- Udvikling af menneskelige ressourcer

Programmerne er endvidere kategoriseret efter disse syv virkemidler:

- Generelle virksomheds- og forretningsnetværk
- Vidensamarbejder
- Klynger og innovationsnetværk
- Uddannelse og rekruttering
- Information og vejledning
- (Tilskud til) rådgivning
- Finansiering og garanti

Dataoversigt

Kortlægningen baserer sig på etableringen af en database, som bygger på indsamlede data fra fem hovedkilder:

1. Styrelsen for Forskning- og Innovations InnovationDanmark databasen
2. Erhvervsstyrelsens PRV-database over Strukturfondsprojekter i regionerne
3. Erhvervsstyrelsens database for Væksthusene
4. Regionernes egne indberetninger for programmer, der ikke er i Strukturfondsregi

5. DAMVADs Samspilsdatabase, som indeholder alle større nationale forsknings- og innovationsprogrammer i Danmark

Databasen rummer tilsammen 40 programmer og dækker mere end 38.000 virksomhedsdeltagelser fra mere end 20.000 unikke virksomheder i perioden 2007-2013.

Databasen rummer ud over virksomheder også andre aktører, som har samarbejdet med virksomhederne i programmerne. Disse andre aktører er kategoriseret som:

- Højere læreranstalter
- GTS'er og sektorforskningsinstitutioner
- Andre offentlige organisationer
- Hospitaler
- Organisationer og foreninger

For mange af de nationale programmer er der indhentet data, der går længere tilbage end 2007. Dette har ikke været muligt på regionalt niveau, da de første registreringer af deltagelser i programmer under regionerne først kom i 2007. For at kunne sammenligne de nationale og regionale programmer er der i kortlægningen således kun anvendt data fra 2007 og frem.

Metodiske afgrænsninger og udfordringer

DAMVAD har i forbindelse med indsamlingen af data fra de fem kilder foretaget en omfattende, men nødvendig ensretning og kvalitetssikring af data. På baggrund heraf er der blevet observeret en række større og mindre forskelle i den måde, de regionale og nationale aktører har registreret deltagelsen af virksomheder og andre deltagere i programmer og projekter.

Det har blandt andet vist sig, at Erhvervsstyrelsen (ERST) ikke hidtil har registreret det unikke deltagel-

sesår for de enkelte virksomheder i Strukturfondsprojekter, men udelukkende opstartsåret for projekterne. Dette har begrænset mulighederne for at tidsbestemme præcist, hvornår virksomhederne har deltaget i Strukturfondsstøttede projekter og den tidsbestemte sammenhæng med deres eventuelle deltagelse i andre programmer. Da strukturfondsprojekterne udelukkende optræder på det regionale niveau, har det ikke været muligt at lave en præcis kortlægning af udviklingsforløbene i virksomhedernes deltagelser på tværs af det regionale og det nationale niveau over tid. Dette vil dog være muligt i kommende projekter, idet ERST fremadrettet vil foretage en præcis tidsbestemt registrering af de enkelte virksomhedsdeltagelser.

En anden læring fra projektets omfattende dataindsamling har været, hvornår en virksomhed registreres som værende deltagende i et program. For strukturfondsprojekterne er der således ikke medtaget virksomheder, der er registreret under typen "øvrige". Denne kategori kan – modsat kategorierne partnere og statsstøttevirksomheder, som også anvendes i strukturfondssammenhæng – ikke defineres præcist og indeholder derfor en forholdsvis stor grad af skøn fra projektets side. Usikkerheden, om hvilke virksomheder der er indrapporteret under denne kategori, er således væsentligt større end de øvrige to kategorier.

Ydermere har niveauforskelle mellem regionale og nationale initiativer også været en datamæssig udfordring idet aktørerne har fulgt forskellige retningslinjer for, hvornår et initiativ kaldes et program og et projekt. En del af udfordringerne hermed er blevet løst med udgangspunkt i et fælles ønske om at få så mange relevante deltagerregistreringer med som muligt.

De regionale initiativer inden for innovations- og erhvervsfremmesystemet har forskellige perspektiver

og målsætninger. Det er således ikke alle initiativer, der er direkte virksomhedsrettede, og dermed indeholdt i nærværende analyse af offentlige initiativer, som har deltagelse af private virksomheder. Derfor vil regionale initiativer, der ikke har direkte deltagelse af virksomheder, ikke indgå i analysen. Det kan eksempelvis være regionale forskningsprojekter eller initiativer på universiteterne. Det kan også være regionale klyngeinitiativer, hvor virksomheder typisk ikke er ansøgere men er partnere og netværksdeltagere. Analysens resultater bør derfor ses i lyset af den enkelte regions initiativer og målsætninger.

Endelig har de meget store datasæt på tværs af de fem kilder, som er blevet koblet i dette projekt, stillet tilsvarende store krav til formidlingen. Vi har, for at vise sammenhænge i data, benyttet os af visualiseringer i form af netværkskort.

4.3 Spørgeskemaundersøgelse

I tillæg til de mange eksisterende data over programmer, virksomheder, virksomhedsdeltagelser osv. er der gennemført et kortfattet survey blandt virksomheder for at afdække behov, barrierer og potentialer for forenkling. Der er gennemført surveys for to populationer:

- Brugere af offentlige programmer
- Matchinggruppe, som består af virksomheder, der ikke har anvendt offentlige programmer, men dog ligner de deltagende virksomheder på en række karakteristika.

Det første survey omfattede alle virksomheder, der har deltaget i offentlige programmer. Populationen i surveyet baseret på brugere af offentlige programmer omtales fremadrettet som brugere. I gennemgangen af surveyet bliver der yderligere skelnet

mellem henholdsvis brugere, der har anvendt offentlige ordninger én gang, og brugere der har anvendt offentlige ordninger to eller flere gange.

Det andet survey er gennemført blandt en gruppe af virksomheder, som *ikke* har deltaget i offentlige ordninger, men som er udtrukket således, at de ligner dem, der har deltaget, på branche og størrelse. Denne gruppe omtales som matchinggruppen, og i fremstillingen differentieres mellem potentielle brugere (dem, som aktuelt overvejer at indgå i en ordning) og ikke-potentielle brugere (dem, som ikke aktuelt overvejer at indgå i en ordning).

Kontaktoplysninger for begge grupper blev primært indhentet via virksomhedsdatabasen Experian, da aktørerne ikke havde oplysninger om de deltagendes virksomheders e-mailadresser. En undtagelse var dog brugere af Væksthusene, hvor Erhvervsstyrelsen var behjælpelig med e-mailadresser for disse.

4.3.1 Udsendelse og svarprocenter

Begge surveys er gennemført i perioden 22. oktober til 18. november 2013. Af tabel 4.1 fremgår det, at populationen for brugergruppen var på 13.430 virksomheder, og at der blev opnået 5.090 besvarelser (svarende til en svarprocent på 38). I matchinggruppen var populationen 11.500 virksomheder, og der blev opnået 1.754 besvarelser (svarende til en svarprocent på 15).

TABEL 4.1

Svarprocenter for surveydeltagere.

	Brugere	Matching-gruppe	I alt
Population af virksomheder	13.430	11.500	24.930
Besvarelser	5.090	1.754	6.843
Svarprocent	38 pct.	15 pct.	27 pct.

Kilde: DAMVAD 2014

Ikke overraskende er der størst respons i brugergruppen, og svarprocenterne er gennemgående tilfredsstillende i lyset af, at man i tilsvarende virksomhedsundersøgelser typisk ligger på omkring 20 pct.

4.3.2 Repræsentativitet

De virksomheder, der hører til brugergruppen i surveyet, er en delmængde af den samlede population fra datagrundlaget for undersøgelsen. Det er derfor relevant at se nærmere på, om de virksomheder, der har besvaret surveyet, udgør et repræsentativt udsnit af det samlede antal virksomheder, der indgår i undersøgelsen. Dette gøres ved at sammenligne survey-populationens fordeling på virksomhedsstørrelse og branche med den tilsvarende fordeling for populationen fra datagrundlaget. Dette er muligt pga. det detaljerede datamateriale.

I tabel 4.2 ses repræsentativiteten for virksomhedsstørrelse for brugerne. Generelt er der god overensstemmelse i fordelingen blandt de virksomheder, der har besvaret survey, og de virksomheder der indgår i analysen. Det er dog værd at bemærke, at virksomheder med over 100 ansatte udgør 6 pct. af brugerne, der har besvaret survey, mens gruppen udgør 15 pct. i datagrundlaget for den samlede analyse. De større virksomheder er derfor underrepræsenteret i survey-resultaterne.

TABEL 4.2

Repræsentativitet – Virksomhedsstørrelse for brugere

Antal ansatte	Brugere – fordeling i pct. (surveydeltagere)	Andel i analysen i pct. (fuld datapopulation)
1-9	51	48
10-19	19	15
20-49	17	15
50-99	7	7
100+	6	15
Total	100	100

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Brugere udgør 5.090 respondenter.

For matchinggruppen er det muligt at angive virksomhedsstørrelsen i tre grupper. Tabel 4.3 viser, at de mindre virksomheder er overrepræsenteret, da de udgør 80 pct. af besvarelsene, men 63 pct. af virksomhederne i den samlede analyse. Mens de mindre virksomheder er overrepræsenteret, er det modsatte tilfældet for de større virksomheder med over 50 ansatte. Gruppen af store virksomheder udgør 7 pct. af survey-resultaterne, mens de for analysen udgør 22 pct.

TABEL 4.3

Repræsentativitet – Virksomhedsstørrelse for matchinggruppen

Antal ansatte	Matchinggruppe – fordeling i pct. (antal) (surveydeltagere)	Andel i analysen i pct. (fuld datapopulation)
1-19	80	63
20-49	13	15
50+	7	22
Total	100	100

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Matchinggruppen udgør 1.754 respondenter

Fordelingen på brancher blandt brugerne, er i høj grad i overensstemmelse med datagrundlaget for analysen, jf. tabel 4.4. Således er det største udslag på 2 pct.-point, hvilket ses for tre brancher.

Ses der på matchinggruppen, er der også en repræsentativ fordeling i forhold til analysens datagrundlag. Dog er tre mindre brancher ikke repræsenteret hos matchinggruppen, nemlig brancherne finansiering og forsikring, ejendomshandel og udlejning samt kultur, fritid og anden service.

TABEL 4.4

Repræsentativitet – Branche for brugerne og matchinggruppen

Branche	Brugerne - i pct.	Matching gruppen - i pct.	Andel i analysen i pct.
Land-, skovbrug og fiskeri	2	2	3
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	22	18	20
Bygge og anlæg	6	7	6
Handel og transport mv.	22	25	23
Information og kommunikation	10	14	12
Finansiering og forsikring	1	0	3
Ejendomshandel og udlejning	1	0	1
Erhvervsservice	23	26	24
Offentlig administration, undervisning og sundhed	4	8	4
Kultur, fritid og anden service	5	0	4
Total	100	100	100

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Brugere udgør 5.090 respondenter og matchinggruppen 1.754 respondenter. Andel i analysen er baseret på branchefordelingen i tabel 6.3.

4.4 Virksomhedsinterviews og åbne svar

For at få et dybere indblik i, hvilke behov, barrierer og forskningspotentialer, virksomhederne identificerer som vigtige eller relevante, er der gennemført 15 case-interviews med virksomheder i tre segmenter:

- Flergangsbrugere
- Engangsbrugere
- Potentielle brugere.

Casestudierne er gennemført som interview med ledende virksomhedsrepræsentanter i perioden 11.-29. november 2013.

Casestudierne er suppleret af de åbne besvarelser fra virksomheder, der i spørgeskemaundersøgelsen har skrevet deres kommentarer til spørgsmål om, hvorvidt de har kommentarer eller forslag til forbedringer eller forenklinger til offentlige, virksomhedsrettede projekter, programmer eller forløb. Samlet har 500 virksomheder, som passer på de tre segmenter, skrevet en kommentar hertil, hvilket udgør 80 siders besvarelser.

Casestudierne udgør – sammen med de åbne besvarelser fra de to surveys – et omfattende, kvalitativt materiale, som er blevet bearbejdet med henblik på at fremstille virksomhedernes perspektiv på sammenhænge i innovations- og erhvervsfremmesystemet.

Interviewede virksomheder

I tabel 4.5 er karakteristika for de 15 interviewede virksomheder angivet for henholdsvis branche og virksomhedens størrelse. Virksomhederne er udvalgt med henblik på at afspejle fordelingen af brancher og virksomhedsstørrelser i datamaterialet.

TABEL 4.5

Karakteristika for de 15 interviewede virksomheder

Nr.	Branche	Antal ansatte
6.	Bogføring og revision	1-9
7.	Elektronikindustri	1-9
8.	It- og informationstjenester	1-9
9.	Handel	1-9
10.	Maskinindustri	1-9
11.	Rådgivning mv.	1-9
12.	Handel	10-19
13.	Bygge og anlæg	10-19
14.	Rådgivning mv.	20-49
15.	Rådgivning mv.	20-49
16.	Handel	50-99
17.	Industri	50-99
18.	Elektronikindustri	100+
19.	Handel	100+
20.	Rådgivning mv.	100+

Kilde: DAMVAD 2014

5 Udbuddet af innovations- og erhvervsfremmeordninger

Kortlægningen af udbuddet viser at "Information og vejledning" bliver anvendt som centralt virkemiddel i over halvdelen af de regionale projekter. Ligeledes er der en omfattende brug af rådgivning som virkemiddel.

I de nationale projekter bliver vidensamarbejder, klynger og innovationsnetværk i højere grad anvendt som virkemidler.

Tabel 5.1 giver et overblik over regionale og statslige virkemidler som er taget i anvendelse fra 2007-2013. I appendiks 5 bliver de regionale virkemidler vist for de enkelte regioner.

De regionale og nationale programmer har således samlet set ikke den samme prioritering af de enkelte formål og anvender også forskellige virkemidler til at opnå dem. Kategoriseringen af formål og virkemidler er som nævnt foretaget mere detaljeret for regi-

onerne, idet regionerne har haft mulighed for at kategorisere hvert enkelt projekt efter formål og virkemiddel, mens kategoriseringen for de nationale programmer er blevet foretaget på det mere overordnede programniveau. Dette kan være en del af forklaringen på, at de regionale resultater generelt er fordelt på flere kategorier.

Til at assistere virksomheder i *opstart og udvikling af nye virksomheder* anvender regionerne alle syv virkemidler og hovedsageligt rådgivning, jf. tabel 5.2. Det står i kontrast til de nationale programmer, som udelukkende anvender finansiering og garantier som virkemiddel, jf. tabel 5.3

TABEL 5.1

Regionale og statslige virkemidler fra 2007-2013

Virkemidler	NATIONALE		REGIONALE		SAMLET	
	Antal deltagelser	Andel i pct.	Antal deltagelser	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	0	0,0	1.293	5,5	1.293	3,4
Vidensamarbejder	5.462	38,8	1.244	5,3	6.706	17,8
Klynger og innovationsnetværk	3.914	27,8	979	4,2	4.893	13,0
Uddannelse og rekruttering	1.006	7,1	2.097	8,9	3.103	8,3
Information og vejledning	2.762	19,6	13.326	56,7	16.088	42,8
(Tilskud til) rådgivning	145	1,0	4.034	17,2	4.179	11,1
Finansiering og garanti	787	5,6	525	2,2	1.312	3,5
Total	14.076	100,0	23.497	100,0	37.573	100,0

Kilde: Regionerne, Væksthusene, ERST, FIVU og DAMVAD

Note: Antallet summer ikke helt til det totale antal, da der er enkelte projekter, der ikke er blevet kategoriseret efter virkemiddel. Hver enkelt projekt kan have op til tre virkemidler. Observationer vægtes efter, hvor mange virkemidler der er opgivet, hvis et projekt har angivet to virkemidler vægter hvert virkemiddel således kun med halv vægt

Til at understøtte *Grundforskning og anvendt forskning* anvender både regionerne og de nationale programmer hovedsageligt vidensamarbejder. I forhold til at fremme *eksperimentel udvikling* anvender regioner alle syv virkemidler, dog hovedsageligt vidensamarbejder samt klynger og innovationsnetværk, som også er de mest benyttede nationale virkemidler. Til *demonstration og markedsmodning* anvender de nationale programmer udelukkende vidensamarbejder og finansiering og garanti. Regioner fokuserer derimod hovedsageligt på rådgivning, men anvender dog også vidensamarbejder.

I forhold til *afsætning og salg* så anvender de nationale programmer udelukkende vidensamarbejder, mens regionerne benytter sig af alle 7 virkemidler og hovedsageligt rådgivning. Det samme billede gør

sig gældende ift. *eksport og internationalisering*, hvor de nationale programmer hovedsageligt anvender vidensamarbejder, mens regionerne anvender rådgivning. Både de nationale og regionale programmer anvender også i høj grad information og vejledning til at fremme virksomhedernes eksport.

Til *udvikling af menneskelige ressourcer* anvender de nationale programmer udelukkende uddannelse og rekruttering og vidensamarbejder. De regionale programmer anvender også hovedsageligt uddannelse og rekruttering men også rådgivning, information og vejledning.

TABEL 5.2

Sammenhæng mellem formål og virkemidler for **regionale** programmer (ekskl. Væksthusene) i pct.

Formål/ Virkemiddel	Virksomheds- og forretningsnetværk	Vidensamarbejder	Klynger og innovationsnetværk	Uddannelse og rekruttering	Information og vejledning	(Tilskud til) rådgivning	Finansiering og garanti	I alt
Opstart og udvikling af nye virksomheder	12,2	5,6	9,5	6,1	1,3	52,3	13,0	100
Grundforskning og anvendt forskning	0,5	65,9	15,4	0,0	17,6	0,0	0,5	100
Eksperimentel udvikling	9,5	33,6	20,9	8,9	5,6	15,8	5,7	100
Demonstration og markedsmodning	17,0	20,5	13,0	2,7	0,0	46,7	0,1	100
Afsætning / salg / markedsføring	16,6	6,4	4,8	8,8	7,2	55,8	0,4	100
Eksport og internationalisering	11,6	5,0	7,1	9,3	28,0	38,8	0,1	100
Udvikling af menneskelige ressourcer	7,5	7,7	0,7	42,1	16,5	25,5	0,0	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Tallene i tabellen viser, hvordan programmer med et givet formål fordeler sig på hvert enkelt virkemiddel i pct. Der var 11.296 deltagere fra 2007-2012 i regionerne ekskl. Væksthusene. I alt deltog 7.795 brugere.

TABEL 5.3

Sammenhæng mellem formål og virkemidler for **nationale** programmer

Formål/ Virkemiddel	Virksom- heds- og for- retningsnet- værk	Videns- samarbej- der	Klynger og innovations- netværk	Uddannelse og rekrutte- ring	Informa- tion og vejledning	(Tilskud til) rådgiv- ning	Finansie- ring og garanti	I alt
Opstart og udvik- ling af nye virk- somheder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100
Grundforskning og anvendt forsk- ning	0,0	86,0	0,0	7,2	6,7	0,0	0,0	100
Eksperimentel udvikling	0,0	32,1	39,9	5,5	21,7	0,8	0,0	100
Demonstration og markedsmod- ning	0,0	66,3	0,0	0,0	0,0	0,0	33,7	100
Afsætning / salg / markedsføring	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Eksport og inter- nationalisering	0,0	55,3	0,0	0,0	30,1	14,6	0,0	100
Udvikling af men- neskelige res- sourcer	0,0	50,0	0,0	50,0	0,0	0,0	0,0	100

Kilde: FIVU og DAMVAD

Note: Tallene i tabellen viser, hvordan programmer med et givet formål fordeler sig på hvert enkelt virkemiddel i pct. Der var 15.834 deltagere fra 2007-2013 i de nationale programmer. I alt deltog 8.357 brugere.

I analysen indgår 40 overordnede regionale og nationale programmer. Hvert af disse programmer består ofte af flere underprogrammer og projekter fx består 'Tværregionale programmer' af følgende delprogrammer: Accelerace Spin-off, Vækst via. Ledelse, Copenhagen Cleantech Cluster, RegX, Detailakademiet mm. I de 40 programmer var der i alt 38.860 virksomhedsdeltagelser, jf. tabel 5.4. Se appendiks til kapitel 5 for en opsplitting af de enkelte

regioners virksomhedsdeltagelser på formål og virksomheder. Herudover findes tabel 5.4 i appendiks opdelt på virksomhedernes regionale placering.

TABEL 5.4

Antal deltagelser fordelt på programmer

Program	Antal deltagelser	Program	Antal deltagelser
ABT fonden	13	Region Bornholm	234
DSF - Strategiske forskningsalliancer	80	Region Hovedstaden	693
DSF - Strategiske forskningscentre	115	Region Midtjylland	3.245
DSF - Strategiske forskningsprojekter	472	Region Nordjylland	3.625
EBST: Brugerdreven innovation	291	Region Sjælland	1.310
ELFORSK	390	Region Syddanmark	1.980
EUDP	541	SPIR	68
EUopSTART	94	MUDP	269
ErhvervsPhD	659	Tværregionale	888
Eurostars	109	Vandsektorens teknologiudviklingsfond	82
FP7	326	Videnkupon (forskningskupon)	1.745
Fornyelsesfonden Tilskud	454	Videnpilot	1.021
ForskEL_VE_NG	80	Vækstfonden Venture Kapital	150
Fødevarer Innovation	67	Væksthus Hovedstaden	3.509
GUDP	307	Væksthus Midtjylland	2.868
Gazelle Growth	51	Væksthus Nordjylland	1.393
Højteknologifonden	325	Væksthus Sjælland	1.669
Innovationsagenterne	2.436	Væksthus Syddanmark	2.566
Innovationskonsortier	363	Åbne midler	166
Innovationsmiljøer	333		
Innovationsnetværk	3.873	Total	38.860

Kilde: Regionerne, Væksthusene, ERST, FIVU og DAMVAD

Note: Samme virksomhed kan have flere deltagelser i flere projekter og/eller programmer. Data dækker 38.860 deltagelser foretaget af 20.375 brugere.

6 Brugerne af innovations- og erhvervsfremmeordninger

Dette kapitel præsenterer data, der beskriver brugerne af det danske innovations- og erhvervsfremmeordninger – både for så vidt angår deres brug af programmer samt baggrundsvariable som størrelse, lokalisering, branche mv.

Undervejs skelnes der mellem *brugere*, der skal opfattes som unikke brugere/virksomheder, og *deltagelser*, der repræsenterer en observation/deltagelse. En bruger kan have flere deltagelser fordelt på flere programmer og/eller projekter inden for samme program.

Der kan udledes en række interessante fakta om deltagelser og brugere på baggrund af tallene. Mere end en tredjedel af alle brugere er virksomheder, som har deltaget 1 eller flere gange tidligere. Industrib Branchen er den statistisk mest overrepræsenterede branche blandt deltagerne, da industrivirksomhederne deltager 3-4 gange så meget, som den generelle erhvervsdemografi i Danmark ville tilsige. Blandt deltagerne er servicevirksomhederne i fx handel ganske vist hyppigst repræsenteret, men det skal ses i sammenhæng med, at der generelt er mange virksomheder inden for handel i Danmark.

De store virksomheder deltager mere hyppigt, end hvad fordelingen af virksomheder i Danmark tilsiger.

Den geografiske fordeling af deltagere/brugere indeholder en række interessante observationer, og intensiteten (deltagelser per 1.000 arbejdssteder) varierer markant fra lokalområde til lokalområde. Således bruges regionale programmer mest intensivt vest for Storebælt, særligt i Nordjylland, mens deltagelsen i de nationale programmer koncentrerer omkring de store byer, særligt København.

6.1 Brugertyper

Der findes to koordinerende niveauer i innovations- og erhvervsfremmeindsatsen: De regionale programmer, som Væksthuse og regionerne står for, der målrettes virksomhederne i regionen, og de nationale ordninger der målrettes virksomheder i hele Danmark. 58 pct. af brugerne er engagerede på et regionalt niveau, mens 27 pct. er det på et nationalt niveau. De resterende 15 pct. har deltaget på både et regionalt og nationalt niveau i perioden. Dette er vist i tabel 6.1.

TABEL 6.1

Brugertyper fordelt på placering af ordning

Kategori	Antal brugere	Pct.
Kun nationalt program	5.491	27
Kun regionalt program	11.825	58
Både nationalt og regionalt	3.059	15
Total	20.375	100

Kilde: DAMVAD pba af data fra Regioner, Væksthuse og FIVU

I tabel 6.2 fremgår fordelingen af brugere på antal programdeltagelser opdelt på geografisk niveau.

Det ses af tabellen, at størstedelen af brugerne har været i systemet en enkelt gang (næsten to tredjedele) eller to gange (20 pct.), hvorefter antallet af deltagelser gradvist falder. Dette mønster er nogenlunde ensartet på regionalt og nationalt niveau, om end det nationale niveau ser ud til at have en anelse tungere vægt blandt brugere med en enkelt deltagelse, mens det regionale niveau er lidt tungere for flergangsbrugere med to til fem deltagelser. Omvendt er det nationale niveau lidt tungere repræsenteret fra 6-21+ deltagelser.

Brugere af programmer på begge niveauer har i sigens natur mere end en enkelt deltagelse. De mest massive brugere af innovations- og erhvervsfremmesystemet gør i høj grad brug af begge geografiske niveauer.

TABEL 6.2

Fordeling af brugere på antal deltagelser i en ordning og geografisk niveau

Deltagelser	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)
1	4.241	77,2	8.390	71,0	0	0,0	12.631	62,0
2	785	14,2	2.255	19,1	952	31,1	3.992	19,6
3	234	4,1	708	6,0	717	23,4	1.659	8,1
4	82	1,7	266	2,2	482	15,8	830	4,1
5	46	0,8	120	1,0	299	9,8	465	2,3
6	28	0,4	37	0,3	197	6,4	262	1,3
7	25	0,4	21	0,2	126	4,1	172	0,8
8	11	0,3	12	0,1	91	3,0	114	0,6
9	6	0,2	9	0,1	51	1,7	66	0,3
10	7	0,2	3	0,0	38	1,2	48	0,2
11-20	18	0,3	3	0,0	79	2,6	100	0,5
21+	8	0,2	1	0,0	27	0,9	36	0,2
Total	5.491	100,0	11.825	100,0	3059	100,0	20.375	100,0

Kilde: DAMVAD pba. data fra Regioner, Væksthuse og FIVU

Note: En virksomhed der deltager i det samme program 2 gange er den registreret med "2" deltagelser.

6.2 Brancher

Virksomhederne i Danmark kan opdeles på en række forskellige brancher baseret på Danmarks Statistiks brancheopdelinger.

Fordelingen af brugerne på brancher er i tabel 6.3 opdelt på Danmarks Statistiks 10-gruppering og opdelt efter regionalt og nationalt niveau. Som tabellen viser, er der stor forskel på, hvilke brancher bru-

gerne fordeler sig på alt efter om de bruger programmer på nationalt niveau, regionalt niveau eller begge dele.

Eksempelvis bruger landbruget i højere grad end andre brancher kun programmer på et nationalt niveau. Således anvendte knap 44 pct. af brugerne fra landbruget udelukkende et nationalt program, mens det samme gjorde sig gældende for kun 27 pct. af hele populationens brugere. Landbruget anvender i mindre grad regionale programmer, bl.a.

TABEL 6.3

Brugernes branchefordeling opdelt på nationalt og regionalt niveau

Branche 10 niveau	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)
Land-, skovbrug og fiskeri	208	43,7	214	45,0	54	11,3	476	100,0
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	960	27,6	1.602	46,0	921	26,4	3.483	100,0
Bygge og anlæg	190	18,1	759	72,5	98	9,4	1.047	100,0
Handel og transport mv.	870	21,6	2.684	66,7	469	11,7	4.023	100,0
Information og kommunikation	509	25,5	1.171	58,8	313	15,7	1.993	100,0
Finansiering og forsikring	197	37,4	290	55,0	40	7,6	527	100,0
Ejendomshandel og udlejning	64	26,2	158	64,8	22	9,0	244	100,0
Erhvervs-service	1.105	27,1	2.472	60,6	502	12,3	4.079	100,0
Offentlig administration, undervisning og sundhed	113	17,7	485	75,8	42	6,6	640	100,0
Kultur, fritid og anden service	186	29,2	384	60,3	67	10,5	637	100,0
Uoplyst aktivitet	647	37,1	735	42,2	360	20,7	1.742	100,0
Ingen data	442	29,8	871	58,7	171	11,5	1.484	100,0
Total	5.491	26,9	11.825	58,0	3.059	15,0	20.375	100,0

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU

Note: Se appendiks 6 for en tabel der summer til 100 i kolonner i stedet.

fordi strukturfondsprojekter ikke må støtte den primære sektor, herunder landbruget. Omvendt anvender brugerne i bygge og anlæg i højere grad kun ordninger på regionalt niveau. Andelen af brugere i industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, der udelukkende anvender regionale programmer, er mindre end den tilsvarende andel set for populationen under ét. Brugerne befinder sig derimod i langt højere grad i programmer på begge niveauer (godt 26 pct.) set ift. den samlede population, hvor 15 pct. falder i denne kategori.

Virksomheder, som deltager i programmer i innovations- og erhvervsfremmesystemet, er især statistisk overrepræsenteret inden for industribranchen og information og kommunikationsbranchen og i nogen grad også inden for erhvervsservice, jf. tabel

6.4. Omvendt er især bygge- og anlægsbranchen, landbruget og ejendomsbranchen statistisk underrepræsenteret. Dette gælder både, når man ser på deltagelser og brugere.

Fordelingen på brancheniveau kan foretages mere detaljeret. I tabel 6.5 er vist top 10 blandt *deltagelser* (hyppige brugere tæller flere gange) på 36-grupperingsniveauet. For at kunne sammenligne med branchefordelingen for alle danske virksomheder, er tilføjet fordelingen af alle danske virksomheder i den pågældende branche. Som det ses, er 17 pct. af deltagelserne fra handelsbranchen, der således er den hyppigst repræsenterede branche blandt deltagelserne. Branchen er dog kun en smule statistisk overrepræsenteret ift. Danmark under ét.

TABEL 6.4

Deltagelser opgjort på brancheniveau sammenholdt med den danske erhvervsdemografi

Branche 10 niveau	Antal deltagelser	Andel deltagelser (pct.)	Antal brugere	Andel brugere (pct.)	Andel virksomheder i Danmark (pct.)
Landbrug, skovbrug og fiskeri	688	2,2	476	2,8	10,9
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	8.114	25,6	3.483	20,3	6,8
Bygge og anlæg	1.586	5,0	1.047	6,1	10,5
Handel og transport mv.	6.723	21,2	4.023	23,5	23,4
Information og kommunikation	3.707	11,7	1.993	11,6	4,9
Finansiering og forsikring	891	2,8	527	3,1	3,0
Ejendomshandel og udlejning	390	1,2	244	1,4	9,1
Erhvervsservice	7.282	23,0	4.079	23,8	15,9
Offentlig administration, undervisning og sundhed	1.250	3,9	640	3,7	8,1
Kultur, fritid og anden service	1.020	3,2	637	3,7	7,6
Ingen data	7.209		3.226		
Total	38.860	100,0	20.375	100	100,0

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU samt Danmarks Statistik

Note: Samme virksomhed kan have flere deltagere. Data dækker 38.860 deltagere foretaget af 20.375 unikke virksomheder.

De fleste brancher i top 10 er betydeligt statistisk overrepræsenterede, særligt maskinindustrien (4,9 pct. af deltagelserne er herfra mod 0,6 pct. i hele Danmark) og forskning og udvikling (3,3 pct. blandt deltagelserne mod 0,2 pct. i hele Danmark), jf. tabel 6.5. Det skyldes, at der er relativt mange brugere fra disse brancher, og at disse brugere har større tilbøjelighed til at deltage flere gange.

To brancher i top 10 er statistisk underrepræsenteret. Det gælder især den tredjestørste danske branche, bygge og anlæg (10 pct. af danske virksomheder), som står for ca. 5 pct. af såvel deltagelser som brugere. Den næststørste danske branche, landbrug, skovbrug og fiskeri (knap 11 pct. af danske virksomheder), er røget helt ud af top 10 med kun

godt 2 pct. af deltagelserne. Det kan bl.a. skyldes politikken omkring strukturfondsmidler nævnt ovenfor.

I appendiks 6 er vist figurer svarende til tabel 6.4 for alle fem regioner. Handel er den mest hyppige branche i fire ud af fem regioner. I Hovedstadsregionen har rådgivning mv. og handel byttet plads, mens også forskning og udvikling springer op ad listen. Generelt er fordelingen varierende fra region til region.

Foruden top 10 for hver region er der i appendiks 6 givet en regional oversigt over deltagelsernes fordeling på både 10- og 36-grupperingen. Den viser, at det er industriens virksomheder, som på tværs af

TABEL 6.5

De 10 hyppigst repræsenterede brancher sammenlignet med nationalt niveau

Branche 36 niveau	Antal deltagelser	Andel deltagelser (pct.)	Antal brugere	Andel brugere (pct.)	Andel virksomheder i Danmark (pct.)
Handel	5.454	17,2	3.220	15,8	14,9
Rådgivning mv.	3.435	10,9	1.978	9,7	7,1
It- og informationstjenester	2.809	8,9	1.480	7,3	3,4
Reklame og øvrig erhvervs-service	1.709	5,4	1.081	5,3	3,3
Bygge og anlæg	1.586	5,0	1.047	5,1	10,5
Maskinindustri	1.556	4,9	569	2,8	0,6
Metalindustri	1.359	4,3	613	3,0	1,1
Møbel og anden industri mv.	1.094	3,5	561	2,8	1,4
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	1.093	3,5	685	3,4	5,3
Forskning og udvikling	1.045	3,3	335	1,6	0,2
Alle brancher	38.860		20.375		

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU samt Danmarks Statistik

Note: Data er opgjort på 36-branche-grupperingen fra Danmarks Statistik i 2011. Antallet af ukendte virksomheder er ikke medregnet i andelen, der altså summer til 100 pct. over de observationer, som har en oplysning om branche (de viste andele vil dog ikke summe til 100, da der kun vises 10 ud af de 36 brancher). Samme virksomhed kan have flere deltagelser. Data dækker 38.860 deltagere foretaget af 20.375 brugere.

regionerne har flest deltagelser (men ikke flest brugere, jf. tabel 6.3).

6.3 Virksomhedsstørrelser

Et vigtigt karakteristika ved en virksomhed er virksomhedens størrelse. Dette kan måles ved antallet af ansatte. I tabel 6.6 fremgår det tydeligt, at fordelingen på virksomhedsstørrelserne for deltagerne i innovations- og erhvervsfremmeordninger adskiller sig fra den samlede danske firmastruktur. Fordelingen er sammenholdt med fordelingen blandt alle danske virksomheder med mindst 1 ansat.

Således er der en markant større andel virksomheder med 1-9 ansatte i Danmark, end blandt deltagerne. Deltagerne er altså generelt større virksomheder, end det er tilfældet i Danmark som helhed. Forskellen er mindst i grupperne 10-19 og 20-49, mens der for de mellemstore og store virksomheder er 5-10 gange statistisk overrepræsentation blandt deltagerne. Forskellen på andelen blandt deltagere og andelen af brugere viser især, at gruppen bestående af de største virksomheder med 100 eller flere ansatte har en tendens til at deltage flere gange.

Der er en stor andel af virksomhederne, for hvem der ikke findes oplysninger om antal ansatte. Det er ikke muligt at bekræfte, om der er en særlig overvægt blandt små virksomheder. Tilsvarende findes der i opgørelsen over danske firmaer fra Danmarks Statistik mange virksomheder, omtrent halvdelen, som har 0 ansatte. Der ses bort fra disse virksomheder i sammenligningen.

TABEL 6.6

Antal deltagere fordelt på virksomheders størrelse

Antal ansatte	Antal deltagelser	Andel deltagelser (pct.)	Andel brugere (pct.)	Andel virksomheder i Danmark (pct.)
1-9	13.666	47,7	58,3	84,5
10-19	4.304	15,0	14,9	7,9
20-49	4.324	15,1	13,2	4,8
50-99	2.070	7,2	6,1	1,5
100+	4.283	15,0	7,5	1,4
Total	28.647	100,0	100,0	100,0
Ingen data /0 ansatte	10.213			

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU samt DST.

Note: Antallet af ukendte virksomheder er ikke medregnet i andelen, der altså summer til 100 pct. over de observationer, som har en størrelse >0.

I tabel 6.7 er fordelingen af antal brugere på antal ansatte delt op på, hvorvidt brugeren har deltaget på regionalt, nationalt eller begge niveauer. På grund af det store antal virksomheder, som mangler oplysning om antal ansatte, skal fordelingerne fortolkes lidt forsigtigt, men som det fremgår af tabellen, har de større virksomheder i højere grad deltaget i nationale programmer eller i begge typer, end de små virksomheder med under 10 ansatte har. Disse er til gengæld i højere grad til stede blandt brugerne af regionale programmer.

6.4 Lokalisering

Den geografiske placering af virksomheder kan illustreres på flere måder. Som det fremgår af tabel 6.8 nedenfor, er de fleste deltagere placeret i landets to største regioner, region Midtjylland og region Hovedstaden, begge med ca. 27 pct. af deltagerne.

Sammenlignet med fordelingen af alle danske virksomheder har region Midtjylland og region Nordjylland forholdsvis flere deltagere, mens region Syddanmark, Hovedstaden og Sjælland har forholdsvis færre deltagere. Disse forskelle indsnævres, når man betragter antallet af brugere, særligt for region Midtjylland. En del af forklaringen på forskelle i den regionale repræsentation skyldes altså brugernes deltagelseshyppighed. Derudover kan forskelle i regioners metoder og satsninger i erhvervsfremmen uden for det tilgængelige datasæt have en betydning.

TABEL 6.8

Deltagelser, brugere og alle danske virksomheder fordelt på regioner

Region	Antal deltagelser	Andel deltagelser (pct.)	Andel brugere (pct.)	Andel DK (pct.)
Nordjylland	5.812	16,1	14,2	10,6
Midtjylland	9.625	26,6	23,7	23,0
Syddanmark	6.709	18,6	20,4	20,7
Hovedstaden	9.877	27,3	28,6	31,5
Sjælland	4.121	11,4	13,1	14,3
Total	36.144	100,0	100,0	100,0
Ingen data	2.716			

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU samt DST
 Note: Antallet virksomheder uden data er ikke medregnet i andelen, der altså summer til 100 pct. over de observationer, som har en region.

En række programmer involverer samarbejder med danske universiteter. Dette kan identificeres på projektniveau. For at belyse den regionale placering af brugerne af disse universitetssamarbejder er der i tabel 6.9 vist en fordeling af antallet af deltagelser i projekter, som involverer et af de danske universiteter.

TABEL 6.7

Antal af brugere fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	1.860	23,6	4.939	62,7	1.073	13,6	7.872	100,0
10-19	548	27,2	989	49,1	478	23,7	2.015	100,0
20-49	610	34,1	712	39,8	466	26,1	1.788	100,0
50-99	322	38,7	262	31,5	247	29,7	831	100,0
100+	499	49,0	233	22,9	286	28,1	1.018	100,0
Ingen data	1.652	24,1	4.690	68,5	509	7,4	6.851	100,0
Total	5.491	26,9	11.825	58,0	3.059	15,0	20.375	100,0

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU
 Note: "Regionalt" inkluderer både regionernes programmer og Væksthusene.

Tabel 6.9 viser, at der er flest deltagelser knyttet til Aalborg Universitet (AAU) med ca. 2.300 deltagelser og Syddansk Universitet (SDU) med ca. 2.200 deltagelser. Danmarks Tekniske Universitet (DTU) følger trop med ca. 1.900 deltagelser, mens knap 1.700 virksomheder deltager i de projekter, Aarhus Universitet (AU) er involveret i, mod knap 1.100 deltagelser i projekter med Københavns Universitet (KU). Projekter med Roskilde Universitet (RUC) har godt 700 deltagelser, som i meget høj grad er knyttet til Region Sjælland (79 pct.). Landets mindste

universitet, IT-Universitetet (ITU), samt Copenhagen Business School (CBS) fylder ikke meget i statistikken og er primært centreret omkring Hovedstaden.

For de resterende universiteter er andelen af deltagelser, som er placeret i universitetets (primære) region en del lavere (34-52 pct.) Aalborg og Aarhus Universitet skiller sig ud med en meget stor spredning på fire af de fem regioner. Denne spredning kan måske knyttes til universiteternes (stigende) fysiske placering i forskellige regioner. Der er ikke en

TABEL 6.9

Antal deltagelser i ordninger der involverer et dansk universitet fordelt geografisk

		Nordjyl-land	Midtjyl-land	Syddan-mark	Hovedsta-den	Sjælland	Total	Ingen data	Total
AU	Antal	157	530	344	475	75	1.581	83	1.664
	Andel	9,9	33,5	21,8	30,0	4,7	100		
AAU	Antal	790	350	404	535	73	2.152	128	2.280
	Andel	36,7	16,3	18,8	24,9	3,4	100		
KU	Antal	74	205	141	529	67	1.016	60	1.076
	Andel	7,3	20,2	13,9	52,1	6,6	100		
DTU	Antal	115	346	372	859	136	1.828	96	1.924
	Andel	6,3	18,9	20,4	47,0	7,4	100		
RUC	Antal	9	17	12	100	518	656	62	718
	Andel	1,4	2,6	1,8	15,2	79,0	100		
SDU	Antal	90	265	923	437	358	2.073	157	2.230
	Andel	4,3	12,8	44,5	21,1	17,3	100		
CBS	Antal	39	22	18	154	3	236	17	253
	Andel	16,5	9,3	7,6	65,3	1,3	100		
ITU	Antal	1	10	2	46	2	61	5	66
	Andel	1,6	16,4	3,3	75,4	3,3	100		
Alle	Antal	1.275	1.745	2.216	3.135	1.232	9.603	608	10.211
	Andel	13,3	18,2	23,1	32,6	12,8	100		

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU

Note: Samme virksomhed kan have flere deltagere. Inkluderer ikke universitetssamarbejder i Innovationsnetværkene.

klar sammenhæng mellem universiteternes størrelse og antallet af deltagelser. Forskelle, på hvor fokuserede de forskellige universiteter er på at samarbejde direkte med virksomheder, kan spille en rolle, men det kan også skyldes, at samarbejder foregår hyppigere gennem andre kanaler for nogle af universiteterne.

Samlet set afviger den regionale lokalisering af deltagerne, der deltager i projekter, som involverer et universitet, kun en smule fra den samlede fordeling af deltagerne fra tabel 6.8. Mest markant er tendensen til færre deltagere i det midt- og nordjyske, mens især deltagere fra Hovedstaden er overrepræsenteret blandt universitetssamarbejder set ift. den overordnede regionale fordeling af deltagerne i tabel 6.8 (33 pct. ift. 27 pct.).

Også når det kommer til universitetssamarbejder, viser der sig en forskel mellem de nationale programmer og de regionale.

I bilagstabel 6.9 A er vist en tabel svarende til 6.9, men hvor de regionale ordninger er udeladt. Tabellen viser at godt halvdelen af deltagelserne foregår i regionalt regi. Særligt for Aalborg, Syddansk og Roskilde Universitet dominerer de regionale deltagelser, og udgør hhv. godt 77 pct., knap 80 pct. eller hele 92 pct. af det samlede antal deltagelser i tabel 6.9. Aarhus Universitet (62 pct.), Københavns Universitet (73 pct.), Danmark Tekniske Universitet (75 pct.) og IT-Universitetet (76 pct.) har derimod flest deltagelser i nationale programmer.

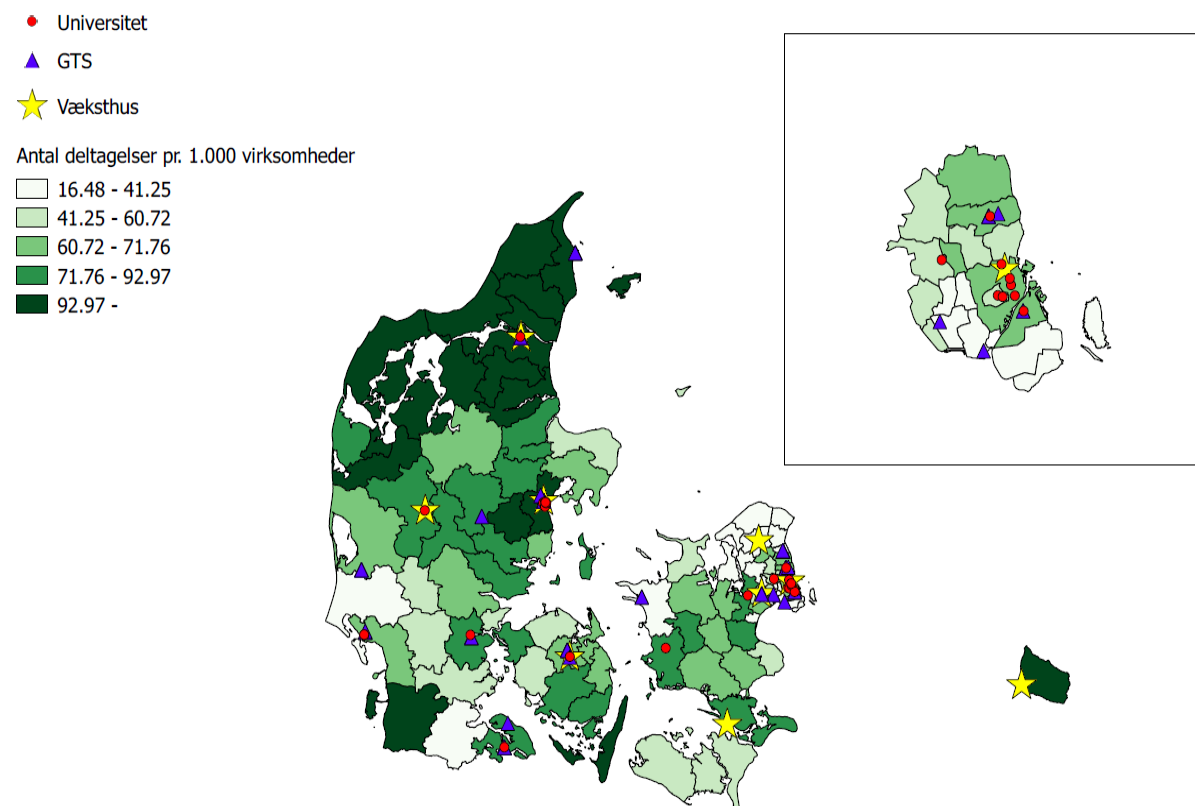
For at give en lidt dybere indsigt i placeringen af deltagerne i innovations- og erhvervsfremmeordninger er der i figur 6.10 og 6.11 vist to Danmarkskort. Kortene viser antallet af deltagelser per 1.000 arbejdssteder i kommunen og viser altså dermed et mål for intensiteten i den pågældende kommune.

Figur 6.10 viser opdelingen af deltagere i *regionale* programmer, og deltagelsen i disse er særligt koncentreret vest for Storebælt, specielt i de nordjyske kommuner. Deltagelsen er generelt lavere på Sjælland og Sydhavsøerne, særligt i de yderste dele af Nordsjælland, omkring Hovedstaden og den yderste del af Lolland. Der ser ud til at være en vis korrelation mellem hyppigheden af deltagelse i regionale programmer og placeringen af væksthuse, jf. særligt Vordingborg, Bornholm og de midtjyske væksthuse (sammenlignet med regionen i øvrigt). Det er dog ikke garanteret, at placeringen af Væksthusene påvirker deltagelsen – det kan også have været borgernes tendens til at deltage meget/lidt, der påvirkede væksthuses placering.

Det modsatte billede tegner sig i figur 6.11, som viser deltagelser i de *nationale* ordninger. Her er antallet af deltagelser mere beskedent i det nordjyske. Deltagelserne er koncentreret om de større byer, særligt koncentrationen omkring København er markant. Også Sønderborg har en høj deltagelsesfrekvens i de nationale programmer. Der ser ud til at være en tendens til koncentration omkring områder med GTS'er og universitetsafdelinger. Dette er dog sammenfaldende med, at disse generelt er placeret i de større byer, så en årsagsforklaring er svær at stadfæste.

FIGUR 6.10

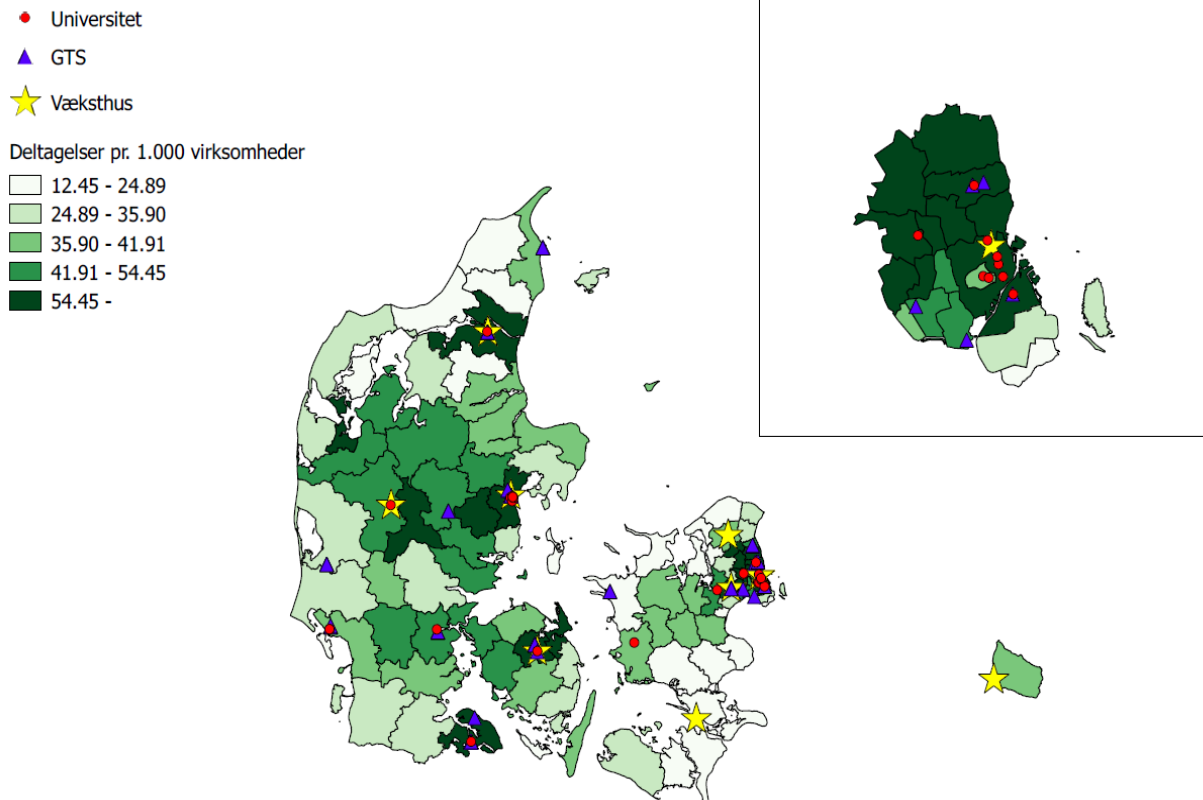
Deltagelser i regionale programmer per 1.000 arbejdssteder fordelt på kommuner

Kilde: DAMVAD pba. Geodatastyrelsen, Regioner, Væksthuse og FIVU samt Danmarks Statistik
Note: De forskellige farvekategorier er lagt således, at der er lige mange kommuner i hver farvekategori.

FIGUR 6.11

Deltagelser i **nationale** programmer per 1.000 arbejdssteder fordelt på kommuner

Kilde: DAMVAD pba. Geodatastyrelsen, Regioner, Væksthuse og FIVU samt Danmarks Statistik
Note: De forskellige farvekategorier er lagt således, at der er lige mange kommuner i hver farvekategori.

6.5 Virksomheders alder

Et sidste virksomhedskendetegn, der er interessant at belyse, er virksomhedernes alder. Antallet af deltagelser er fordelt på intervaller for etableringsår i tabel 6.12.

TABEL 6.12

Deltagere og brugere fordelt på etableringsår

Etableringsår	Antal delta- tagelser	Andel (pct.)	Antal bru- gere	Andel (pct.)
-1982	6.861	19,1	2.678	14,2
1983-1992	4.330	12,1	2.161	11,5
1993-2002	7.590	21,2	4.042	21,5
2003-2007	8.052	22,5	4.596	24,4
2008-2013	9.004	25,1	5.347	28,4
Total	35.837	100,0	18.824	100
Ingen data	3.023		1.867	

Kilde: DAMVAD pba. Regioner, Væksthuse og FIVU

Som det fremgår af tabellen fylder virksomheder, som er startet i de seneste (godt) 5 år efter dataindsamlingens start ganske meget, nemlig omkring 25 pct. Virksomheder startet i de 5 foregående fra 2003 til 2007 fylder kun en smule mindre og stort set det samme som i den foregående 10-års periode. Der er altså generelt en overvægt af relativt unge virksomheder, men omvendt fylder de helt gamle virksomheder med mindst 30 år på bagen stadig næsten 20 pct. Dette hænger naturligvis sammen med, at de store virksomheder, som de ældre virksomheder typisk er, har mange deltagelser per virksomhed (bruger), som tabel 6.6 belyste. Andelen er dog stadig betragtelig: over 14 pct., hvis man betragter brugere frem for deltagelser.

7 Sammenhængen i brugen af innovations- og erhvervsfremmeordninger

Dette kapitel sætter fokus på sammenhængen i virksomhedernes brug af innovations- og erhvervsfremmesystemet.

Det første afsnit ser på virksomhedernes brug af flere programmer. Afsnittet viser, at sammenhænge i virksomheders brug, grupperer sig i tre grupper, at Innovationsnetværkene er et centralt program for sammenhæng, og at det primært er specifikke statslige programmer, virksomhederne anvender, når de også anvender regionale programmer. Væksthuse har tættere tilknytning til enkelte regioner, ligesom udvalgte statslige programmer anvendes af virksomheder, der har anvendt et Væksthus.

For at nuancere resultaterne ses der nærmere på sammenhænge relateret til virksomhedernes størrelse og branche. Dette fremhæver, at Væksthuse er centrale for de mindre virksomheder med 1-9 ansatte, mens Innovationsnetværkene er centrale og sammenhængsskabende for virksomhederne med over 100 ansatte.

Der dykkes yderligere ned i tre centrale brancher, hvilket tydeliggør store forskelle i branchernes brug af offentlige ordninger.

7.1 Sammenhænge i innovations- og erhvervsfremmesystemet

Virksomhedernes brug af flere programmer kan ses som en indikation på sammenhænge mellem de udbudte programmer i innovations- og erhvervsfremmesystemet. Dette afsnit fokuserer på, hvilke programmer der især er sammenhænge mellem.

Sammenhængene præsenteres på netværkskort, som har til formål at præsentere de store mængder af data i en form, der fremhæver de væsentligste sammenhænge i virksomhedernes brug af innovations- og erhvervsfremmesystemet.

Følgende netværkskort over sammenhænge vil fremgå af de følgende sider:

- Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem (figur 7.1)
- Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem – illustration af grupperinger (figur 7.2)
- Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem med Væksthuse som én enhed (figur 7.3)
- Sammenhænge mellem statslige programmer (figur 7.4)
- Sammenhænge fordelt på fem intervaller af virksomhedsstørrelser (figur 7.5-7.9)
- Sammenhænge for tre centrale brancher (figur 7.10-7.12)

I boksen på den følgende side er aflæsning af netværkskortene og metoden bag nærmere beskrevet.

Aflæsning af visualiseringer

Netværkskortene er baseret på en algoritme, som ud fra indsamlet baggrundsdata foretager en visualisering af data. Den anvendte algoritme er beregnet for visualisering af sammenhænge mellem aktører.

Grundlæggende opereres med cirkler, der kan ansues som magneter, der frastøder hinanden, men er forbundet af linjer, der fungerer som fjedre, der trækker cirklerne sammen.

Elementerne i visualiseringerne udgør:

- Linjerne angiver en sammenhæng mellem to programmer. Tykkelsen er bestemt af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Eksempelvis angiver linjen i figur 7.1 mellem Innovationsnetværk og Region Nordjylland 236 sammenhænge.
På grund af datamængden er der sammenhænge mellem næsten alle programmer. For at give en læsbar og meningsfyldt figur er der kun afbildet sammenhænge med en vis vigtighed for (mindst et af) de programmer, linjen forbinder.
- Cirklerne angiver størrelsen på programmet. Størrelsen bestemmes ved at opgøre antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder i den periode, der findes data for. Eksempelvis udgør Innovationsnetværkene 3.873 observationer.
- Farverne fordeler programmer:
 - Blå: Statslige programmer administreret af Uddannelses- og Forskningsministeriet.
 - Grønne: Øvrige statslige programmer
 - Regioner og Væksthuse er for hver region koblet med samme farve (fx har Region Midtjylland og Væksthus Midtjylland samme farve).

Algoritmen bag kortene gør, at programmerne (cirklerne) som udgangspunkt bliver skubbet fra hinanden. De programmer, som anvendes af de samme virksomheder (linjerne), vil blive trukket tættere på hinanden, hvorved kortet dannes. Dette resulterer i, at ordningernes tendens til at gruppere sig sammenvil afhænge af hvor stor sammenhængskraften er.

Dette danner sæt af programmer, som ofte anvendes af de samme virksomheder. Her vil sammenhængen mellem programmerne være relativt stor. Omvendt vil programmer, som sjældent anvendes af de samme virksomheder, være placeret længere fra hinanden.

7.1.1 Sammenhænge i det samlede danske innovations- og erhvervsfremmesystem

I figur 7.1 er sammenhænge i virksomhedernes brug af ordninger i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem visualiseret. Kortet giver anledning til tre overordnede iagttagelser, der gennemgås nedenfor:

1. Innovationsnetværkene er centrale for sammenhængen i systemet
2. Programmerne fordeler sig i tre grupper
3. Specifikke statslige ordninger er brobyggere til regionale programmer

Innovationsnetværkene er centrale for sammenhæng

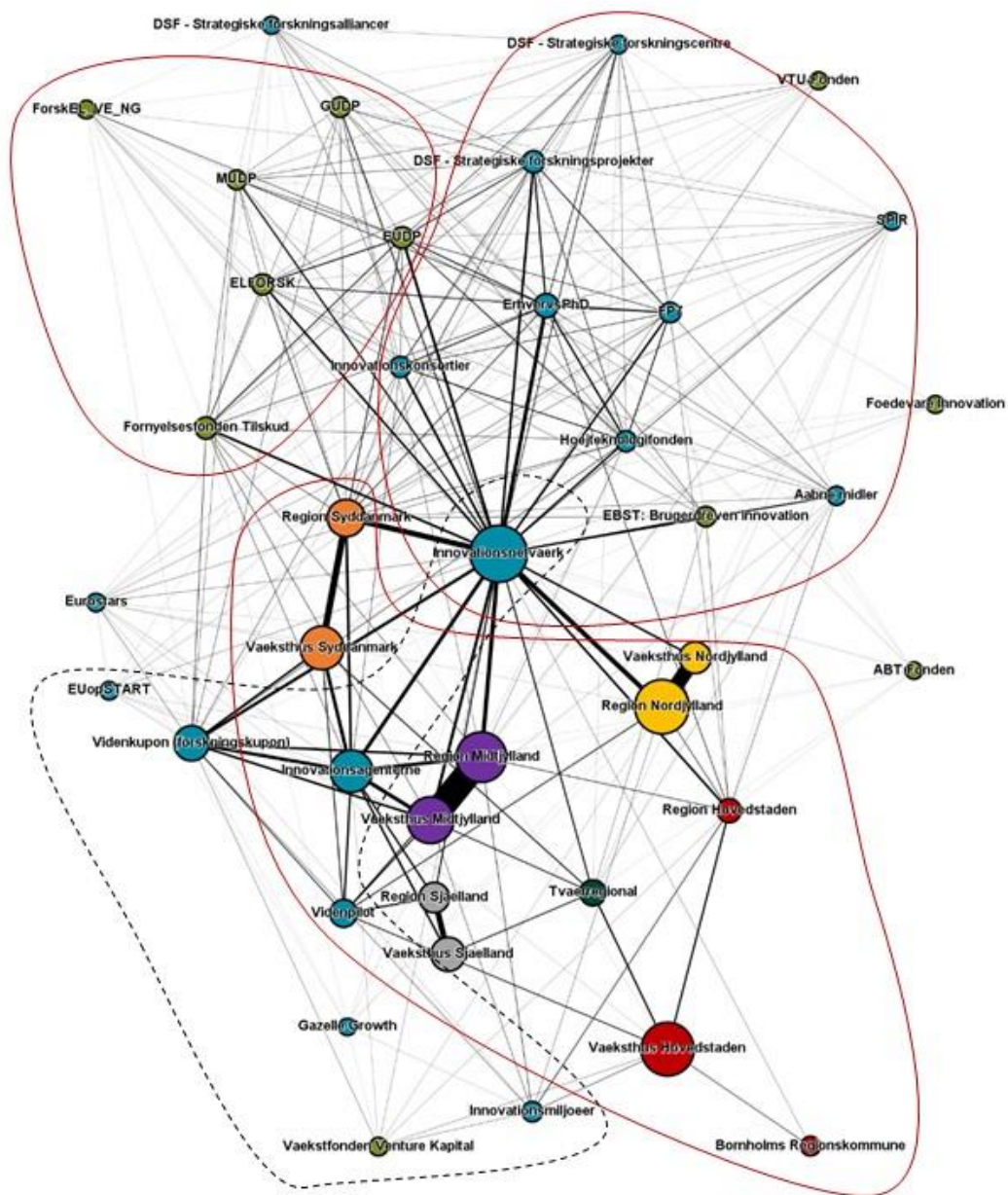
Innovationsnetværkene er centralt placeret på netværkskortet i figur 7.1. Den centrale placering, sammen med tykke streger til mange andre programmer, angiver, at programmet har tæt sammenhæng til det øvrige innovations- og erhvervsfremmesystem. For at illustrere antallet af sammenhænge, som ligger bag stregerne, angiver eksempelvis linjen mellem Innovationsnetværk og Region Nordjylland 236 sammenhænge (antallet af deltagere, som har brugt begge disse programmer i forløbet).

At programmet er placeret i midten af kortet indikerer, at Innovationsnetværkene både har stærk sammenhæng til de statslige programmer, der primært ligger øverst i kortet, og de regionale programmer, der hovedsageligt ligger nederst i kortet.

Det skal desuden bemærkes, at Innovationsnetværkene er et stort program, som optræder med 3.873 observationer.

FIGUR 7.2

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem, 2007-2013 – illustration af grupperinger

Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder. Cirklernes størrelse er restrikeret for, at det visuelt er muligt at overskue hele innovations- og erhvervsfremmesystemet på én gang.

Programmerne fordeler sig i tre grupper

På det samlede kort er det interessant at se nærmere på, hvilke programmer der samler sig i grupper, da dette indikerer, at der er større sammenhæng mellem virksomhedernes brug af disse programmer. Der er indtegnet et billede af tre overordnede grupper, som er markeret med røde streger i illustrationen i figur 7.2.

De statslige programmer placerer sig i to grupper øverst på kortet. Den ene gruppe udgør programmer, der administreres af Uddannelses- og Forskningsministeriet (blå cirkler). Dette indikerer, at der er en tæt sammenhæng mellem virksomhedernes anvendelse af en række af programmerne fra dette ressortområde. Den anden statslige gruppe udgøres af de øvrige statslige programmer (grønne cirkler).

Regionerne og Væksthusene er hovedsageligt placeret på den nederste del af kortet. Dette indikerer, at der er stærke sammenhænge mellem de ordninger, der er placeret her. Det ses fx, at der er stærke sammenhænge mellem flere Væksthuse og de enkelte regioner, hvilket gør, at disse er placeret tæt på hinanden.

Specifikke statslige ordninger er brobyggere til regionale programmer

En række statslige programmer står frem som brobyggere mellem de statslige og regionale ordninger, idet de anvendes af virksomheder, der også har deltaget i et regionalt projekt eller et forløb hos et Væksthus. Kortet indikerer især relativt tætte sammenhænge mellem virksomhedernes brug af regionale programmer og Innovationsnetværk, Videnkupon, Innovationsagenter, Videnpilot, EUopStart, Gazelle Growth, Vækstfonden Venture Kapital og Innovationsmiljøerne, hvilket er markeret med en stiplede sort streg i figur 7.2. De nævnte programmer

har til gengæld ikke så stærke sammenhænge til de statslige ordninger i toppen af kortet.

7.1.2 Væksthusenes rolle

I figur 7.3 er Væksthusene samlet i én enhed for at give et samlet billede af Væksthusenes rolle uden hensyntagen til deres regionale placering.

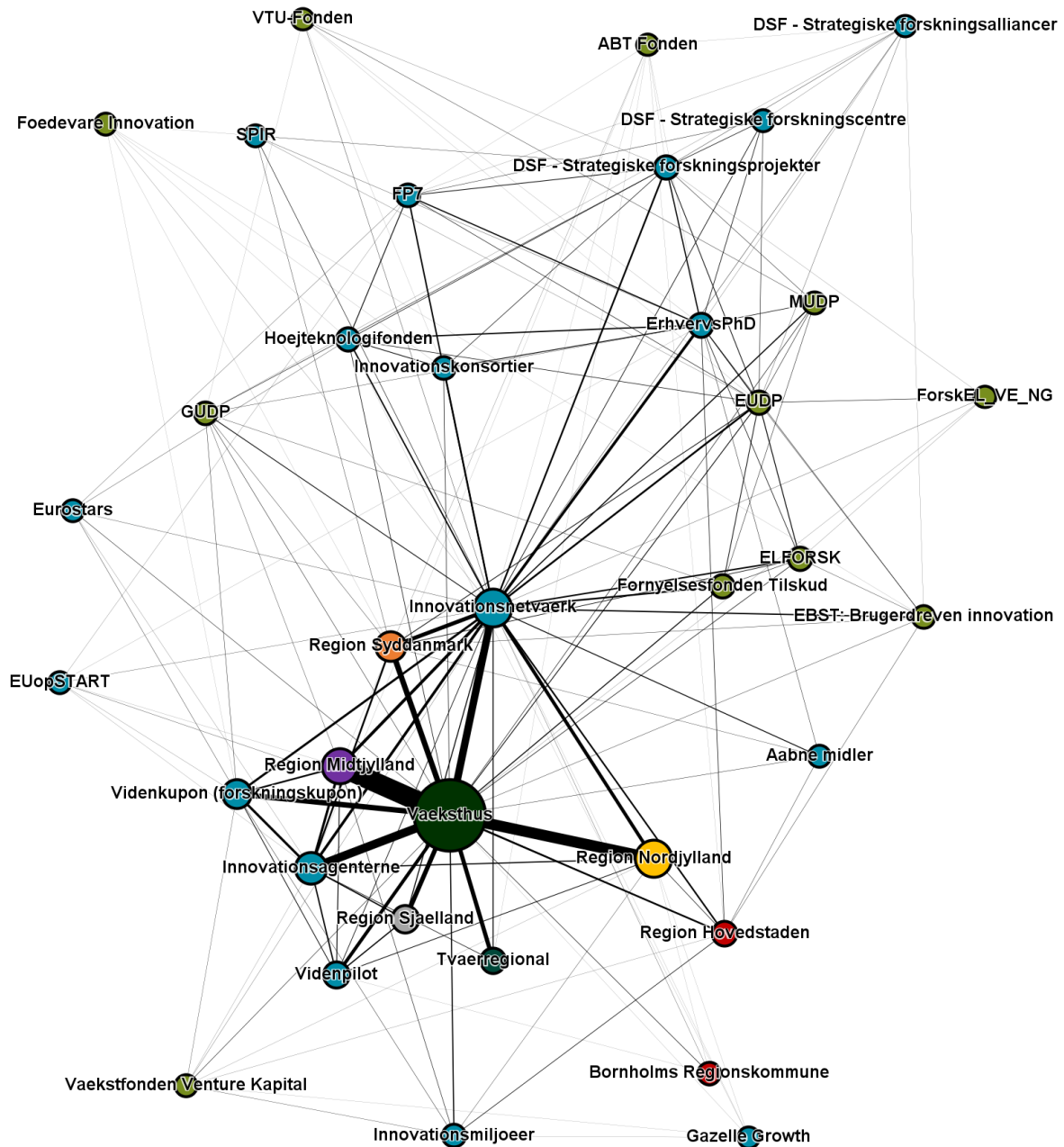
Væksthusene udgør som én samlet enhed det program, der har flest deltagelser, hvilket størrelsen på cirklen angiver. Der er samlet tale om lidt over 12.000 deltagelser hos Væksthusene.

Det ses, at Væksthusene skaber sammenhæng til andre ordninger, både regionalt og nationalt. Væksthusene er især brobyggere til ordninger som Videnpilot, Videnkupon, Innovationsagenter og Innovationsnetværkene og i noget mindre grad til statslige ordninger som ErhvervsPhD eller andre ordninger målrettet forskning og udvikling.

Væksthusene har desuden stærke relationer til nogle regioner, hvilket især er tilfældet for Region Midtjylland og Region Nordjylland, og til dels Region Syddanmark og Region Sjælland, mens Region Hovedstaden har færre sammenhænge. En væsentlig forklaringsfaktor kan her være, hvorvidt Væksthusene er operatører for regionale programmer.

FIGUR 7.3

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem (Væksthusene aggregeret), 2007-2013

Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthus og FIVU

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder. Cirklernes størrelse er restrikeret for, at det visuelt er muligt at overskue hele innovations- og erhvervsfremmesystemet på én gang.

7.1.3 Sammenhænge mellem statslige ordninger

På netværkskortet i figur 7.4 ses sammenhænge mellem de statslige programmer isoleret set.

De blå cirkler er programmer, som administreres af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Grønne cirkler angiver øvrige statslige programmer.

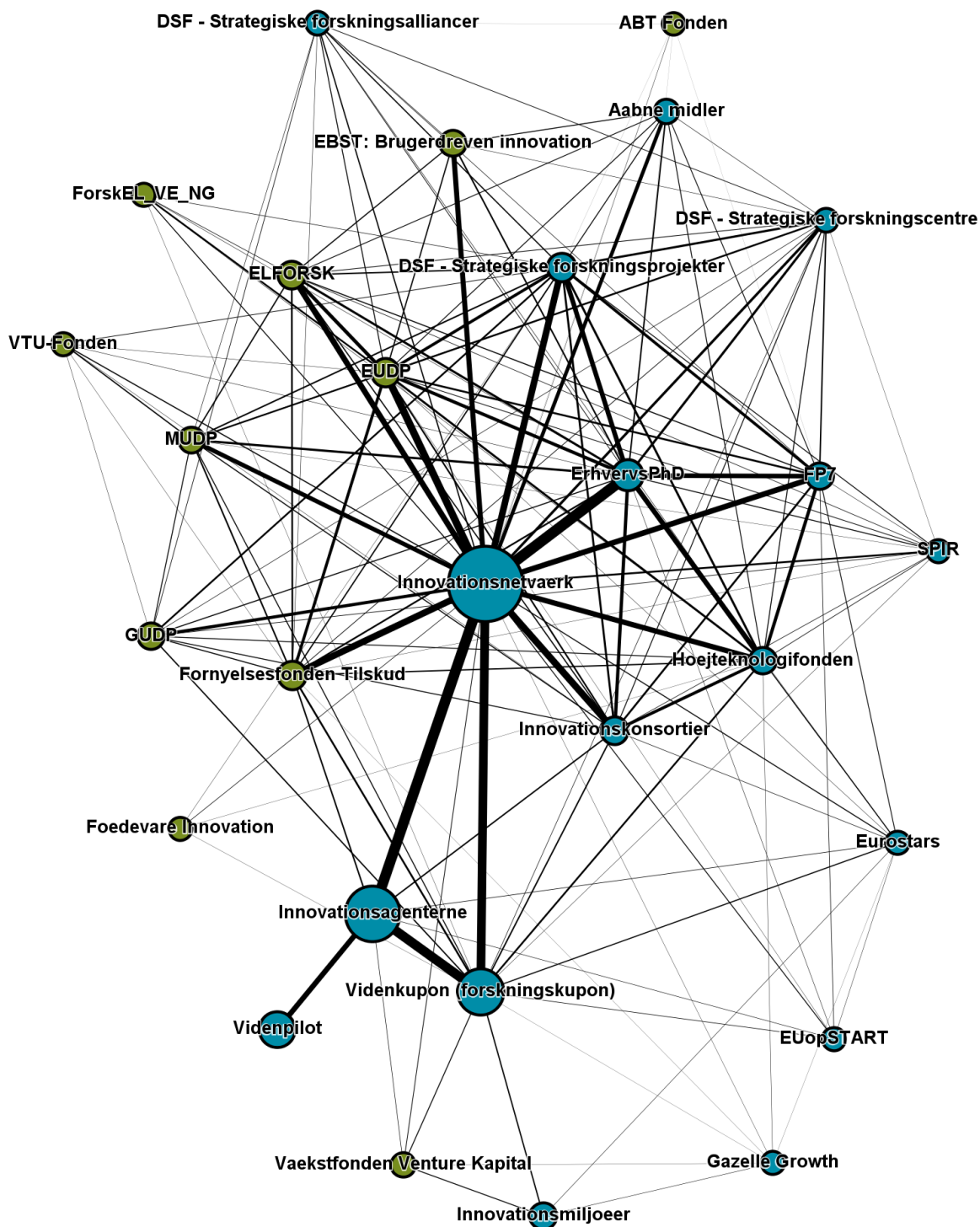
To programmer, Innovationsnetværk og ErhvervsPhD-ordningen, fremstår med relativt stærke sammenhænge til øvrige programmer.

Kortet indikerer, at **Innovationsnetværk** er et centralt program, som virksomheder oftest anvender, hvis de også har anvendt et andet offentligt program. Den centrale placering af Innovationsnetværk viser, at programmet har sammenhænge til mange andre statslige programmer, og de favner forholdsvis bredt og er orienteret mod mange forskellige brancher og typer af virksomheder. Programmet anvendes i øvrigt ofte af virksomheder som også har anvendt ErhvervsPhD-ordningen, hvilket ses på tykkelsen af linjen.

Kortet viser, at **ErhvervsPhD-ordningen** har tætte relationer til en række øvrige programmer, der administreres af Uddannelses- og Forskningsministeriet. Det gælder både Innovationsnetværk, Højteknologifonden og DSF – Strategiske Forskningsprojekter. Herudover er der også tætte forbindelser til FP7. Der findes også relationer til flere andre programmer, men sammenhængen med disse er ikke af samme relative styrke, hvilket den øgede afstande til disse programmer også indikerer.

FIGUR 7.4

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem mellem statslige programmer, 2007-2013

Kilde: DAMVAD 2014 pba. FIVU

Note: Linjernes tykkelse udgøres bestemmes af hvor stor værdi der er pålagt den enkelte linje. Dette udgøres af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der udgøres bestemmes af antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder. Cirklernes størrelse er restrikeret for, at det visuelt er muligt at overskue hele innovations- og erhvervsfremmesystemet på én gang.

7.2 Sammenhænge relateret til virksomhedsstørrelse

Virksomhedernes størrelse har stor indflydelse på, hvilke programmer, der anvendes. I det følgende ses nærmere på virksomhedernes anvendelse af flere programmer fordelt på tre intervaller af virksomhedsstørrelse:

- 1-9 ansatte (figur 7.5)
- 10-19 ansatte (figur 7.6)
- 20-49 ansatte (figur 7.7)
- 50-99 ansatte (figur 7.8)
- Over 100 ansatte (figur 7.9)

Disse netværkskort er anderledes end de forrige, da de zoomer ind på specielle grupper af virksomheder. Da kortene ikke skal dække hele innovations- og erhvervsfremmesystemet på én gang, er det nu muligt at lade størrelsen på cirklerne variere uden at begrænse deres minimums- og maksimumsstørrelse (dette var nødvendigt i de samlede kort, hvis de skulle være mulige at aflæse). Disse kort fremhæver således de programmer, som primært anvendes inden for hver størrelsesgruppe, idet de vil fremstå som de største cirkler.

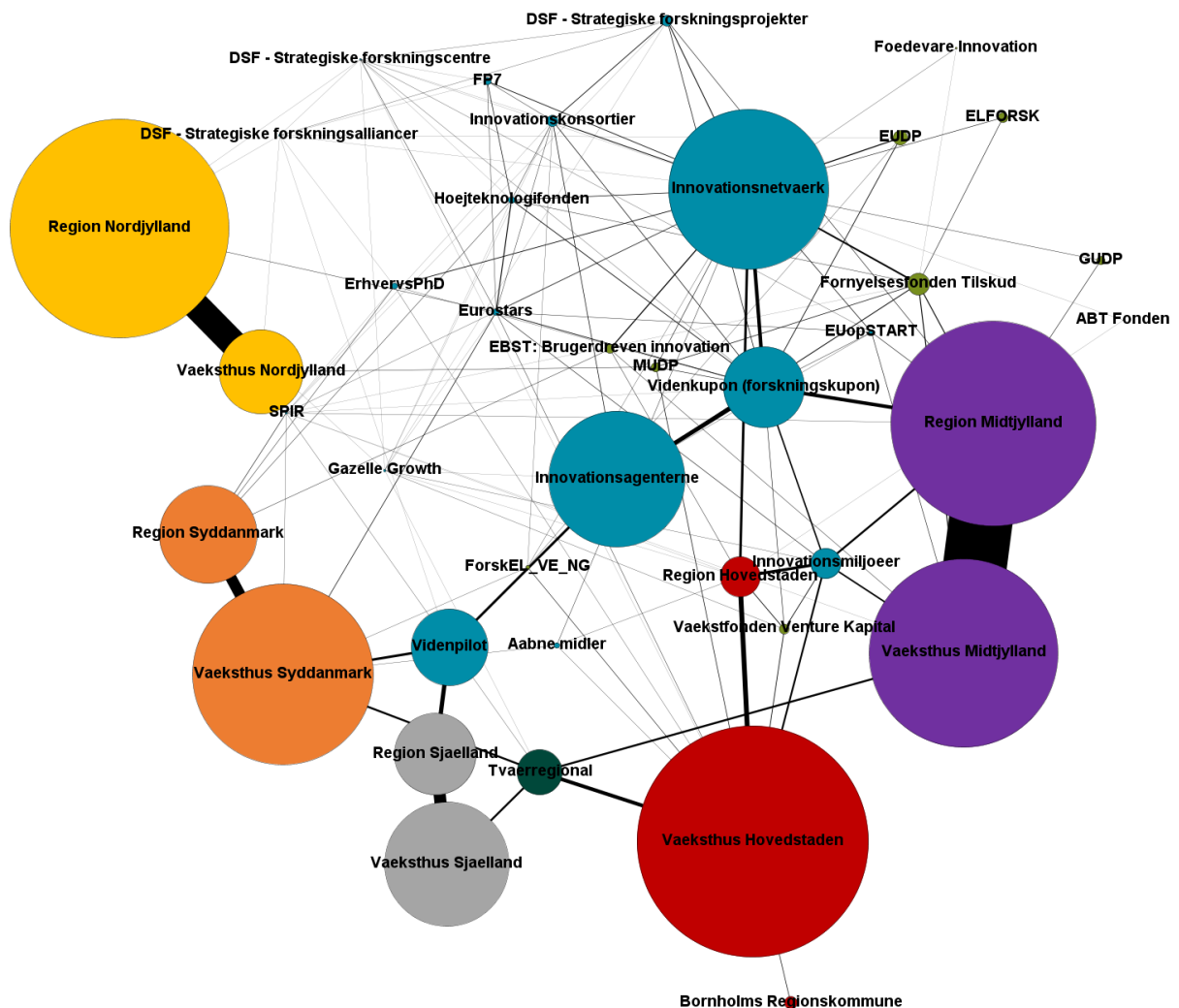
Det ses af netværkskortene, at der tegner sig et billede af både Innovationsnetværkene og Væksthusene som værende sammenhængsskabere til andre ordninger i innovations- og erhvervsfremmesystemet, såvel regionalt som nationalt. For de mindste virksomheder, med under 10 ansatte, er Væksthusene en naturlig og forventet indgang. Kortlægningen viser, at der er stor sammenhæng mellem Væksthusene og andre programmer under de tilhørende regioner for de mindste virksomheder. Til gengæld er sammenhængen over til Innovationsnetværkene og andre statslige programmer ikke længere så tydelig, når man fokuserer på de mindste virksomheder.

Det forholder sig anderledes for de større virksomheder. For de lidt større virksomheder – det gælder for så vidt både gruppen med 10-19 ansatte og 20-49 ansatte – er regioner og Væksthusenes programmer mindre dominerende. Kortene ændrer sig markant for virksomhederne med 50-99 ansatte og mere end 100 ansatte. For de største virksomheder er Innovationsnetværkene den store og helt centrale sammenhængsskabende ordning, og der er en stærk forbindelse herfra og over til virksomhedernes brug af ErhvervsPhD-ordningen og en række andre statslige ordninger såsom Højteknologifonden, Forsyningsfonden, Innovationskonsortier, og tidligere til det nu lukkede Program for Brugerdreven Innovation, der blev administreret af Erhvervsstyrelsen. For gruppen med 50-99 ansatte har disse programmer en beskeden volumen, og betragter man kortene samlet, er det tydeligt, hvordan de gradvist og med en vis kontinuitet ændrer profil, når man går fra at betragte de mindste til de største virksomheder.

Det bør også i denne forbindelse nævnes, at kortlægningen klart viser, at der er en markant større andel af små virksomheder med 1-9 ansatte i Danmark end blandt brugerne af innovations- og erhvervsfremmeordninger. Brugere er med andre ord generelt større virksomheder end i den danske erhvervsstruktur som helhed.

FIGUR 7.5

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem – virksomheder med 1-9 ansatte, 2007-2013

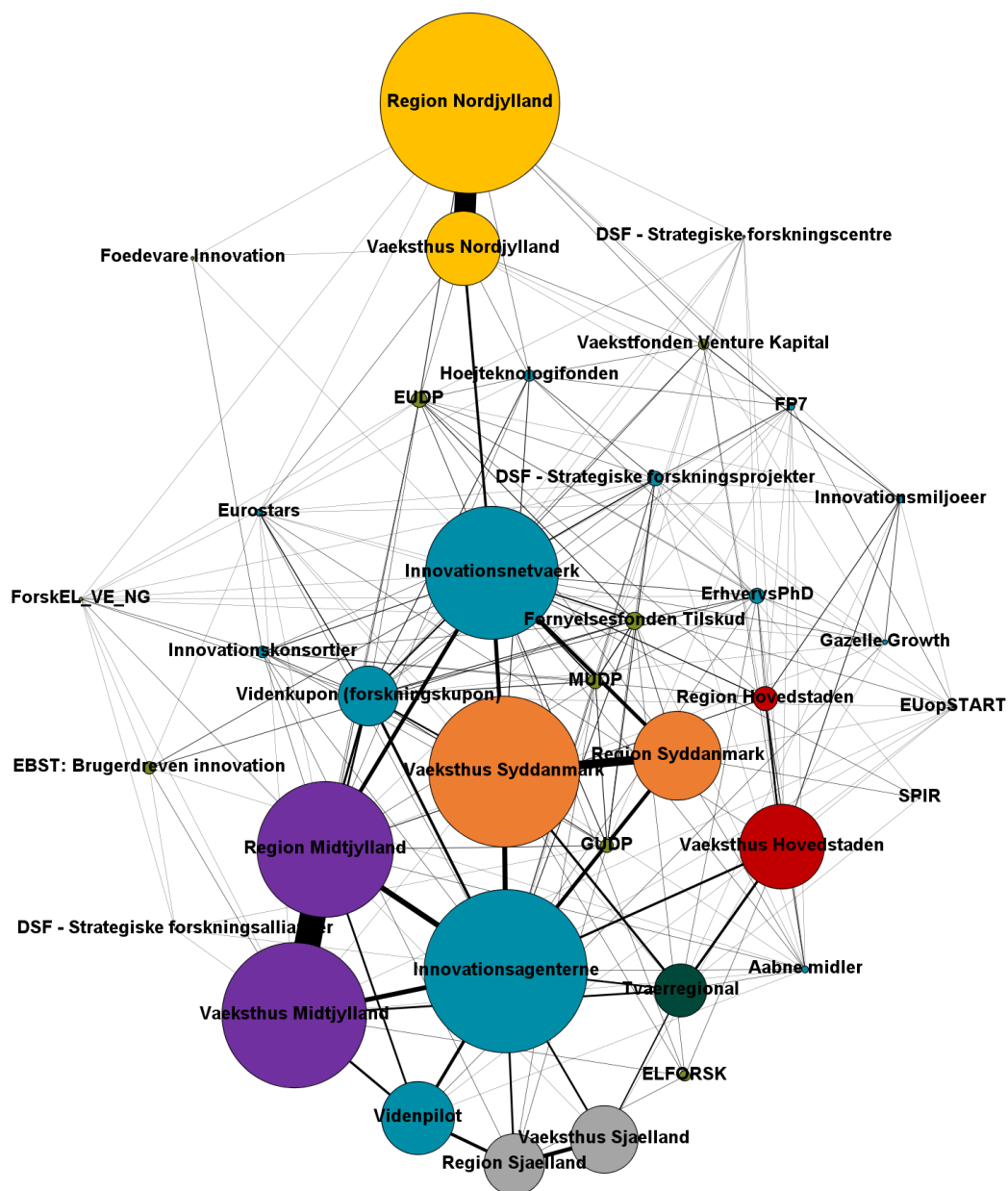
Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 13.666 observationer i denne virksomhedsstørrelse

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder..

FIGUR 7.6

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem – virksomheder med 10-19 ansatte, 2007-2013

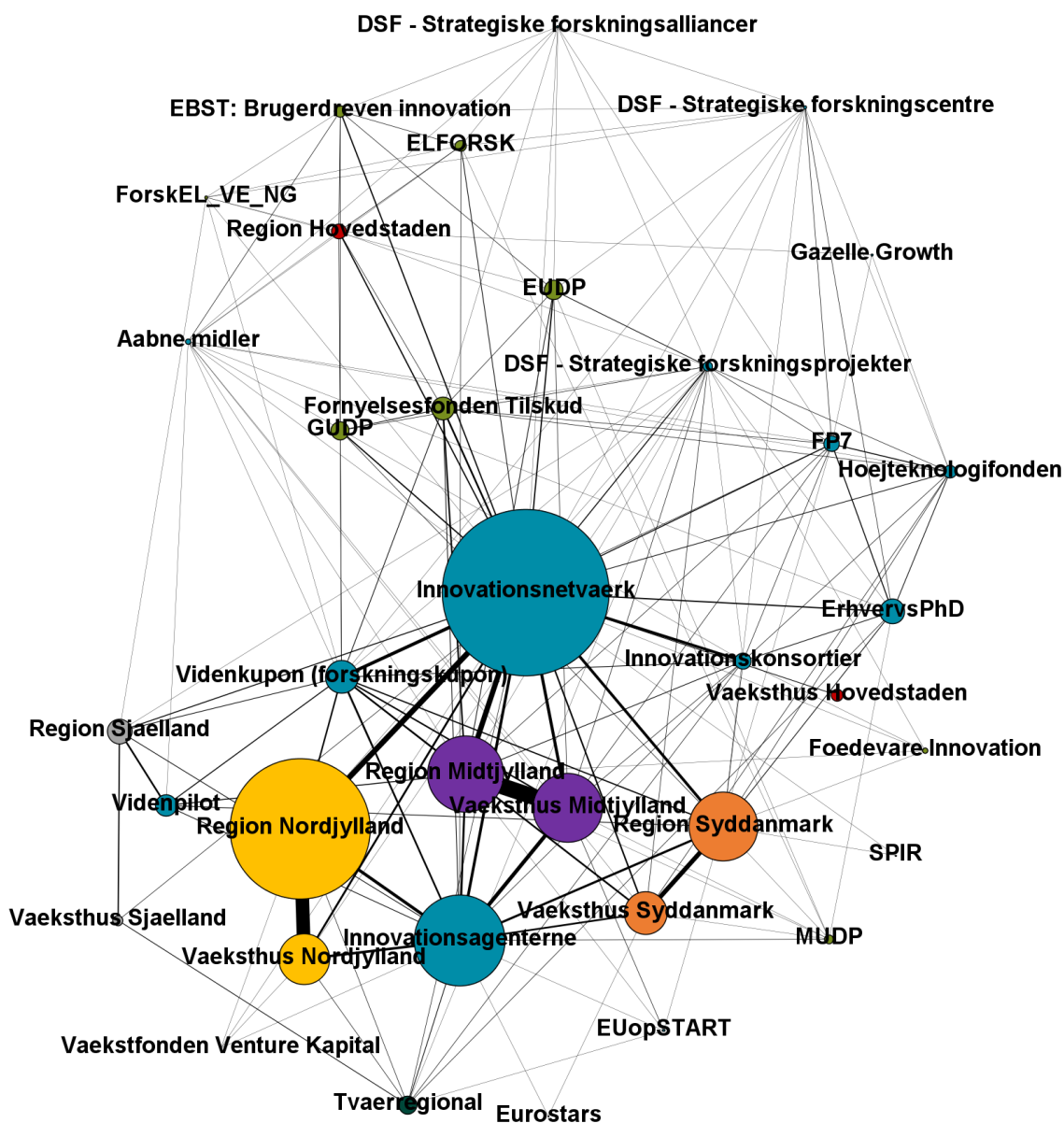
Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 4.304 observationer i denne virksomhedsstørrelse

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder.

FIGUR 7.8

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem – virksomheder med 50-99 ansatte, 2007-2013

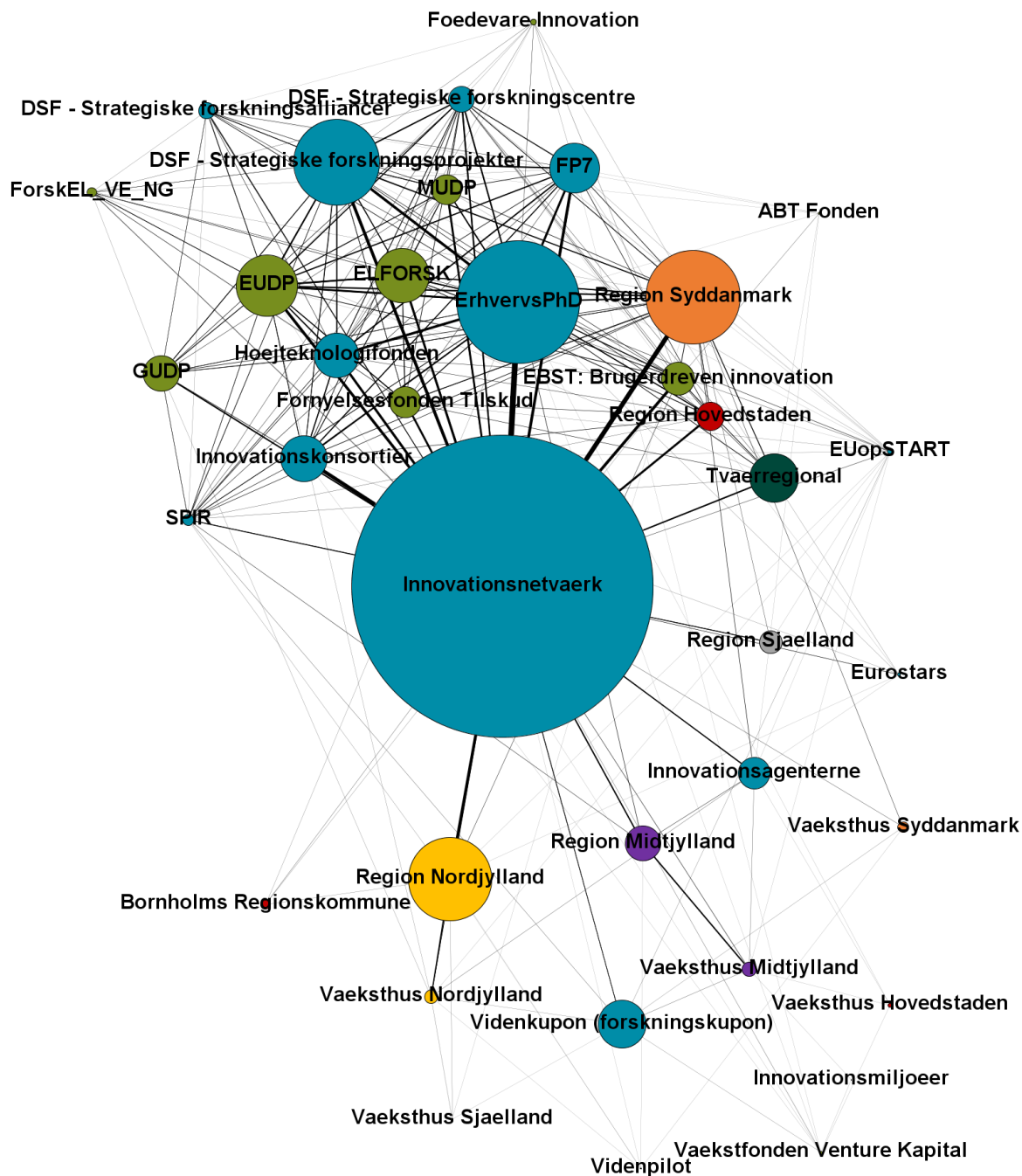
Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 2.070 observationer i denne virksomhedsstørrelse

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder.

FIGUR 7.9

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem – virksomheder med 100+ ansatte, 2007-2013

Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 4.283 observationer i denne virksomhedsstørrelse

Note: Linjerne tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder.

7.3 Store brancheforskelle i brugen af ordninger

Kortlægningen viser også, at der er synlige forskelle mellem brancherne, hvad angår de ordninger, virksomhederne bruger i sammenhæng. Der er udvalgt tre centrale brancher, som der fokuseres på:

- Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed (figur 7.10)
- Bygge og anlæg (figur 7.11)
- Handel og transport (figur 7.12)

For industrien er både Væksthusene, andre ordninger under regionerne samt Innovationsnetværk og Innovationsagenterne centrale ordninger med stor sammenhængskraft målt på virksomhedernes tværgående brug.

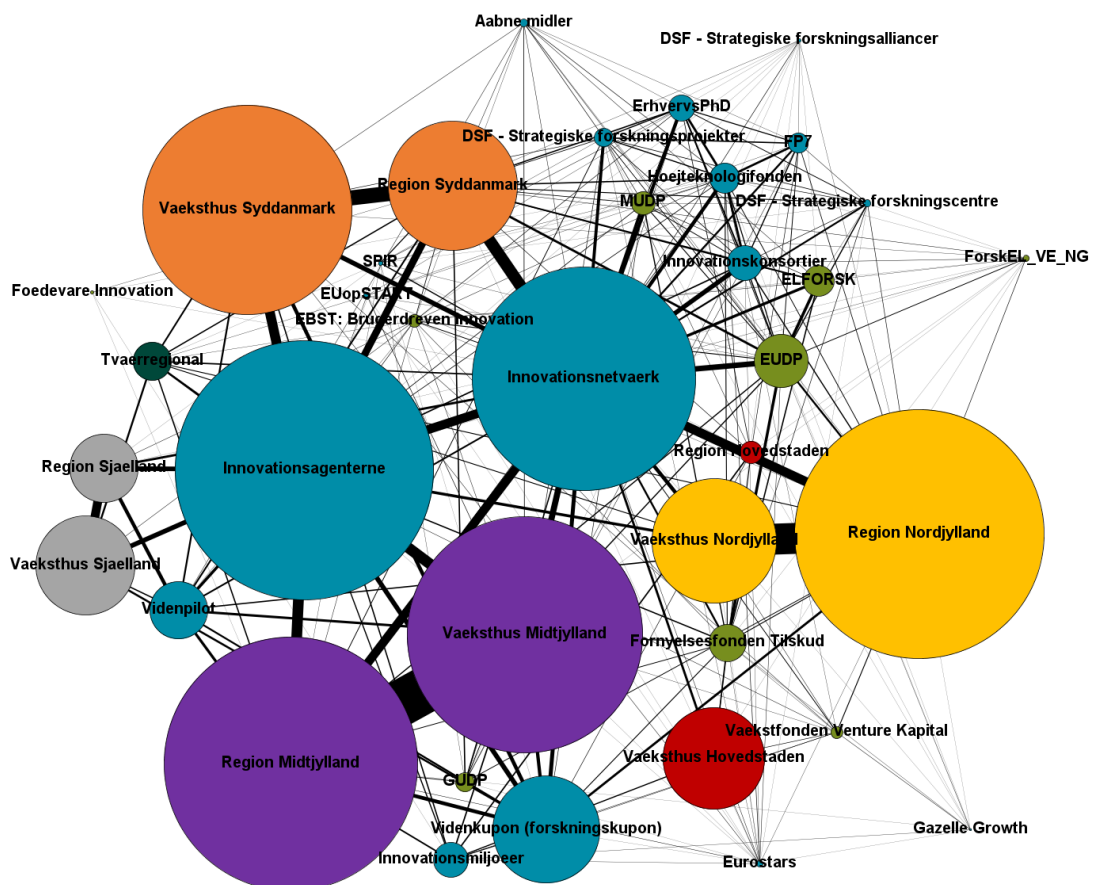
For handelsvirksomhederne står de regionale programmer og Væksthusene også centralt, og der er stor sammenhæng mellem disse, idet mange virksomheder deltager både i Væksthusenes og den tilhørende regions programmer. De nationale ordninger som Innovationsnetværk og Innovationsagenter placerer sig ligeledes centralt i sammenhængen, om end noget mindre centralt end for industrien.

For virksomhederne inden for bygge-anlægsbranchen er billedet endnu mere klart i forhold til de regionale programmer og Væksthusene. Bygge-anlægsvirksomhederne benytter især den regionale indgang som trædesten til andre ordninger. Innovationsagenterne er også en vigtig ordning, som benyttes i sammenhæng med andre ordninger for bygge-anlægsbranchen, mens Innovationsnetværks rolle som sammenhængsskaber langt mindre udtalt sammenlignet med de to øvrige brancher.

Bygge og anlæg er samtidig den mest statistisk underrepræsenterede branche blandt de største brancher i Danmark. Kortlægningen viser således, at mens bygge- og anlægsbranchen udgør godt 10 pct. af virksomhederne i Danmark, så repræsenterer de kun ca. 5 pct. af brugerne i det samlede innovations- og erhvervsfremmesystem. Den lavere tendens til at deltage kan måske skyldes, at branchen ikke i samme grad som mange af de andre brancher også bruger nationale ordninger. De manuelle servicevirksomheder er også betydeligt statistisk underrepræsenterede, mens det for stort set alle andre større brancher, der deltager i innovations- og erhvervsfremmeordninger, gælder, at der er en statistisk overrepræsentation. Det er særligt tydeligt for maskin-, metal-, og møbelindustrierne, IKT-branchen samt forsknings- og udviklingsvirksomheder.

FIGUR 7.10

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem for branchen: Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed, 2007-2013

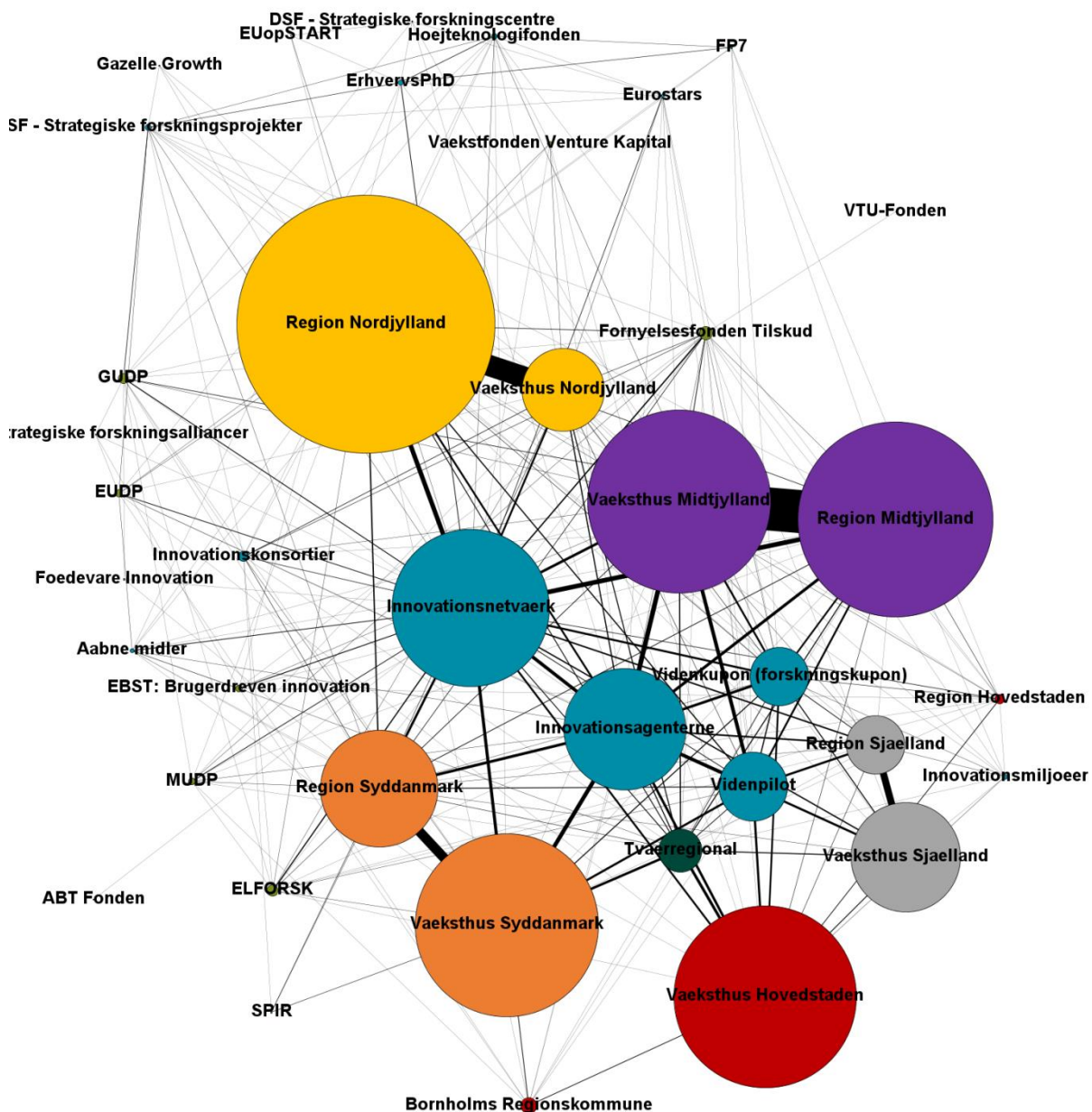
Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 8.114 observationer i denne branche

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder.

FIGUR 7.12

Sammenhænge i det danske innovations- og erhvervsfremmesystem for branchen: Handel og transport, 2007-2013

Kilde: DAMVAD 2014 pba. Regioner, Erhvervsstyrelsen, Væksthuse og FIVU

Note: Samtlige cirkler udgør 6.723 observationer i denne branche

Note: Linjernes tykkelse bestemmes af antallet af virksomheder, der har deltaget i begge ordninger, som linjen forbinder. Cirklerne angiver størrelsen på programmet, der bestemmes fra antallet af gange programmet er anvendt af virksomheder.

8 Vejen gennem innovations- og erhvervsfremmeordningerne

Dette kapitel fokuserer på virksomhedernes vej gennem innovations- og erhvervsfremmesystemet – fra virksomhedernes grundlæggende kendskab til programmerne, over indgangene til disse og til den rækkefølge, som de bruges i.

8.1 Kendskabet til innovations- og erhvervsfremmesystemet

I dette afsnit beskrives resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen. Der skelnes i spørgeskemaundersøgelsen mellem følgende segmenter:

- Brugergruppen
 - Engangsbrugere, der har anvendt ét program
 - Flergangsbrugere, der har anvendt to eller flere programmer
- Matchinggruppen

- Potentielle brugere, der ikke har anvendt offentlige programmer, men har angivet at de har aktuelle overvejelser om at indgå i et program
- Ikke-potentielle brugere, der ikke har anvendt offentlige programmer og ikke har aktuelle overvejelser om at indgå i et program.

Nærmere beskrivelse af metoden bag spørgeskemaundersøgelsen findes i afsnit 4.3.

Relateret til virksomhedernes oplevede kendskab til offentlige innovations- og erhvervsfremmeordninger, blev der i spørgeskemaundersøgelsen spurgt om: "I hvilken grad har I kendskab til offentlige, virksomhedsrettede projekter, programmer eller forløb der handler om". Svarene ses i tabel 8.1, hvor de er fordelt på syv virkemidler.

TABEL 8.1

Virksomhedernes kendskab til offentlige programmer. Angivet i pct. der svarer "i høj grad" og "i nogen grad".

"I hvilken grad har I kendskab til offentlige, virksomhedsrettede projekter, programmer eller forløb der handler om"	Brugergruppen			Matchinggruppen		
	Flergangsbrugere	Engangsbrugere	–Samlet brugergruppe	Potentielle brugere	Ikke-potentielle brugere	–Samlet matchinggruppe
Opstart og udvikling af ny virksomhed	50	46	48	36	25	27
Afsætning/salg/markedsføring	46	35	41	28	18	19
Kompetenceudvikling af medarbejdere	45	36	40	35	24	25
Udvikling af nye produkter/processer/services	45	33	39	34	13	16
Eksport og internationalisering	44	30	37	27	15	16
Deltagelse i forskningsprojekter	38	25	32	23	10	12
Markedstestning af nye produkter/processer/services	31	22	27	23	9	11

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Der er 5.090 respondenter fra brugergruppen og 1.754 respondenter fra matchinggruppen,

Virksomhederne har generelt størst kendskab til programmer, der har fokus på opstart og udvikling af nye virksomheder, hvilket 48 pct. af brugerne i høj grad eller nogen grad har kendskab til, mens det er tilfældet for 36 pct. af de potentielle brugere.

Generelt har flergangsbrugerne opnået et større kendskab til udbuddet af offentlige ordninger, end det er tilfældet for engangsbrugerne jf. tabel 8.1, men det bemærkes, at de potentielle brugere angiver at have et kendskab, der for de fleste virksomheder er på lige fod med engangsbrugerne.

8.2 Indgange til innovations- og erhvervsfremmesystemet

Innovations- og erhvervsfremmesystemet har en række forskellige indgange for virksomhedernes deltagelse.

For at sætte fokus på, hvilke indgange virksomhederne har brugt, blev de spurgt: "Hvordan blev jeres

virksomhed involveret i projektet, programmet eller forløbet, der senest blev ansøgt?".

Tabel 8.2 angiver svarene. Det ses af tabellen, at lidt over en tredjedel af de adspurgte virksomheder, selv har fundet frem til ordningen og tog initiativ til deltagelse.

En stor del af virksomhederne havde også været i kontakt med det offentlige inden involveringen. Samlet havde 27 pct. af virksomhederne enten været i kontakt med en offentlig aktør eller blev henvist af en offentlig aktør.

Indgangene til det seneste projekt er forholdsvis ens for både flergangsbrugere og engangsbrugere. En større andel af flergangsbrugerne blev dog henvist af en offentlig aktør, hvilket kan være relateret til, at de har opbygget et netværk inden for det offentlige i kraft af deres tidligere deltagelse(r).

TABEL 8.2

Virksomhedernes indgange til deres seneste deltagelse i en offentlig ordning, pct.

"Hvordan blev jeres virksomhed involveret i projektet, programmet eller forløbet?"	Engangsbrugere	Flergangsbrugere	Samlet brugergruppe
Vi fandt selv frem til projektet og tog initiativ til deltagelse	37	38	37
Vi blev henvist af offentlig aktør (fx Væksthuset eller Erhvervsservice)	17	11	14
Vi blev kontaktet af en offentlig aktør med henblik på deltagelse	13	13	13
Vi blev kontaktet af en privat virksomhed med henblik på deltagelse	10	9	10
Vi blev involveret på baggrund af deltagelse i tidligere offentligt støttede projekter	8	4	6
Andet	5	7	6
Ved ikke	10	17	14
Total	100	100	100

Kilde: DAMVAD 2014
Note: N = 5.090

8.3 Brugen af ordninger fordelt på regioner

For at uddybe, hvordan innovations- og erhvervsfremmeordningerne bliver brugt, er der i tabel 8.3 vist en opdeling af de brugere, som har brugt hhv. kun nationale, kun regionale eller begge typer ordninger fordelt de fem danske regioner.

Som man kan se, er de nordjyske brugere i meget høj grad tilbøjelige til at bruge regionale programmer – 72,3 pct. af de nordjyske brugere har kun brugt et regionalt program (58 pct. for hele landet). Til gengæld bruger de i mindre grad kun nationale ordninger, knap 12 pct. mod 27 pct. på landsplan. Region Sjælland har en profil, der minder om den nordjyske, med hhv. 63 pct. på kun regional og 21 pct. på kun national ordning. Dette svarer i øvrigt

TABEL 8.3

Antal brugere fordelt på regioner og programdeltagelse – sum over **regionerne**

Region	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
Nordjylland	317	11,8	1.942	72,3	428	15,9	2.687	100,0
Midtjylland	1.266	28,2	2.457	54,7	767	17,1	4.490	100,0
Syddanmark	936	24,3	2.241	58,3	668	17,4	3.845	100,0
Hovedstaden	2.007	37,2	2.767	51,2	628	11,6	5.402	100,0
Sjælland	523	21,2	1.547	62,7	397	16,1	2.467	100,0
Ingen data	442	29,8	871	58,7	171	11,5	1.484	100,0
Total	5.491	26,9	11.825	58,0	3.059	15,0	20.375	100,0

Antal brugere fordelt på regioner og programdeltagelse – sum over **programmerne**

Region	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
Nordjylland	317	6,3	1.942	17,7	428	14,8	2.687	14,2
Midtjylland	1266	25,1	2.457	22,4	767	26,6	4.490	23,8
Syddanmark	936	18,5	2.241	20,5	668	23,1	3.845	20,4
Hovedstaden	2.007	39,8	2.767	25,3	628	21,7	5.402	28,6
Sjælland	523	10,4	1.547	14,1	397	13,7	2.467	13,1
Ingen data	442		871		171		1.484	
Total	5.491	100,0	11.825	100,0	3.059	100,0	20.375	100,0

Kilde: Regionerne, Væksthusene, FIVU og Samspilsdatabasen.

Note: "Regionalt" inkluderer både regionernes programmer og Væksthusene.

godt til billedet af erhvervsstrukturen for de to regioner, som er meget ens.

I den modsatte ende af skalaen findes Region Hovedstaden, hvor ca. 50 pct. bruger kun regionale programmer, mens 37 pct. af brugerne kun bruger nationale ordninger. Region Midtjylland og særligt Region Syddanmark har fordelinger, der er tættere på den nationale fordeling, om end de har en noget større andel, der bruger begge typer programmer.

8.4 I hvilken rækkefølge bruges programmerne?

DAMVAD har undersøgt, hvilke regionale og nationale programmer, virksomhederne anvender hvornår i deres udviklingsforløb. Det er blevet beregnet, hvornår i virksomhedernes udviklingsforløb de enkelte programmer oftest optræder. På den måde kan man belyse, om Væksthusene fx oftest er virksomhedernes første indgang til innovations- og erhvervsfremmesystemet, og om virksomhederne først anvender Højteknologifonden, når de har været igennem en del af de andre programmer. I tabel 8.4 angiver en score på 2 i kolonnen "Gns. forløb", at programmet i gennemsnit er det andet program, virksomheden benytter i perioden 2007-2013.

Som nævnt er virksomhedernes deltagelsesår i de regionale programmer ikke opgjort i Erhvervsstyrelsens data om strukturfondsprojekterne. Programmet opstarts- og slutår er derimod kendt. For en virksomhed, der deltager i et regionalt program, der løber fra fx 2007 til 2009, er det altså ikke muligt at bestemme, om virksomheden har deltaget i 2007, 2008 eller 2009. Dette har betydning for beregningen af, hvornår programmet i gennemsnit bliver anvendt. På denne baggrund er der for hver region udregnet et *interval* for det gennemsnitlige tidspunkt i forløbet, hvor det regionale program anvendes.

Dette udregnes for alle programmer i den pågældende region, og det rapporterede tal i tabel 8.4 er et gennemsnit af anvendelsestidspunktet for alle programmerne inden for regionen. Minimumsværdien i intervallet angiver således programmets gennemsnitlige anvendelsestidspunkt i udviklingsforløbet, såfremt alle virksomhederne havde deltaget i programmets opstartsår (2007 i eksemplet), mens maksimumsværdien indikerer anvendelsestidspunktet under forudsætningen af, at alle virksomhederne i programmet deltog i slutåret (2009 i eksemplet).

I lyset af deres fokus på små virksomheder bliver Væksthusene anvendt senere i udviklingsforløbet end man måske umiddelbart ville forvente. Det skyldes bl.a., at flere virksomheder anvender Væksthusenes service flere gange over en årrække. Væksthusene kan derfor godt være den første indgang til systemet, selvom de som fx Væksthus Midtjylland har en score på 1,9. Vender virksomheden tilbage til Væksthuset senere, får denne *deltagelse* (som minimum) en score på 2.

Generelt ligger de regionale væksthuse og de regionale programmer tidligt på virksomhedernes vej ind i innovations- og erhvervsfremmesystemet, mens de mere forskningstunge, nationale programmer optræder senere.

Tabel 8.4 anvender et justeret gennemsnit, der tager højde for, at programmerne ikke har løbet i lige mange år. Der er derfor beregnet en datavægt, der korrigerer for dette, hvorved hvert enkelt program vægtes efter den gennemsnitlige placering i de år, som programmet løber i.

TABEL 8.4

Udviklingsforløb fra 2007 og frem (1=første kontakt, 2=anden kontakt osv.)

Program	Datakilde	Antal deltagelser	Gns. forløb.
Region Sjælland	Region Sjælland	1.310	[1,27-1,67]
Region Midtjylland	Region Midtjylland	3.245	[1,29-1,79]
Væksthus Hovedstaden	Væksthus	3.509	1,32
Region Bornholm	Region Bornholm	234	[1,34-1,69]
Væksthus Syddanmark	Væksthus	2.566	1,41
Innovationsmiljøer	FIVU	333	1,44
Region Hovedstaden	Region Hovedstaden	693	[1,45-1,82]
Væksthus Sjælland	Væksthus	1.669	1,48
Region Syddanmark	Region Syddanmark	1.980	[1,52-1,89]
Region Nordjylland	Region Nordjylland	3.625	[1,54-1,91]
Innovationsagenterne	FIVU	2.436	1,61
Gazelle Growth	FIVU	51	1,64
Videnpilot	FIVU	1.021	1,67
Innovationsnetværk	FIVU	3.873	1,81
Tværregionale	Tværregional	888	[1,81-2,08]
Vækstfonden Venture Kapital	Vækstfonden	150	1,85
Videnkupon	FIVU	1.745	1,88
Innovationskonsortier	FIVU	363	1,89
Brugerdreven innovation	SSDB	291	1,89
Væksthus Midtjylland	Væksthus	2.868	1,91
Åbne midler	FIVU	166	1,99
Væksthus Nordjylland	Væksthus	1.393	2,06
FP7	FIVU	326	2,12
Fornyelsesfonden Tilskud	SSDB	454	2,15
GUDDP	SSDB	307	2,24
ABT fonden	SSDB	13	2,27
ELFORSK	SSDB	390	2,42
Vandsektorens teknologiudviklingsfond	SSDB	82	2,43
MUDP	SSDB	269	2,43
DSF-projekt	FIVU	472	2,45
EUopSTART	FIVU	94	2,45
EUDP	SSDB	541	2,48
ForskEL_VE_NG	SSDB	80	2,49
DSF-alliance	FIVU	80	2,60
ErhvervsPhD	FIVU	659	2,66
SPIR	FIVU	68	2,76
Højteknologifonden	FIVU	325	2,78
DSF-center	FIVU	115	2,82
Eurostars	FIVU	109	2,90

Kilde: Regionerne, Væksthusene FIVU, SSDB,

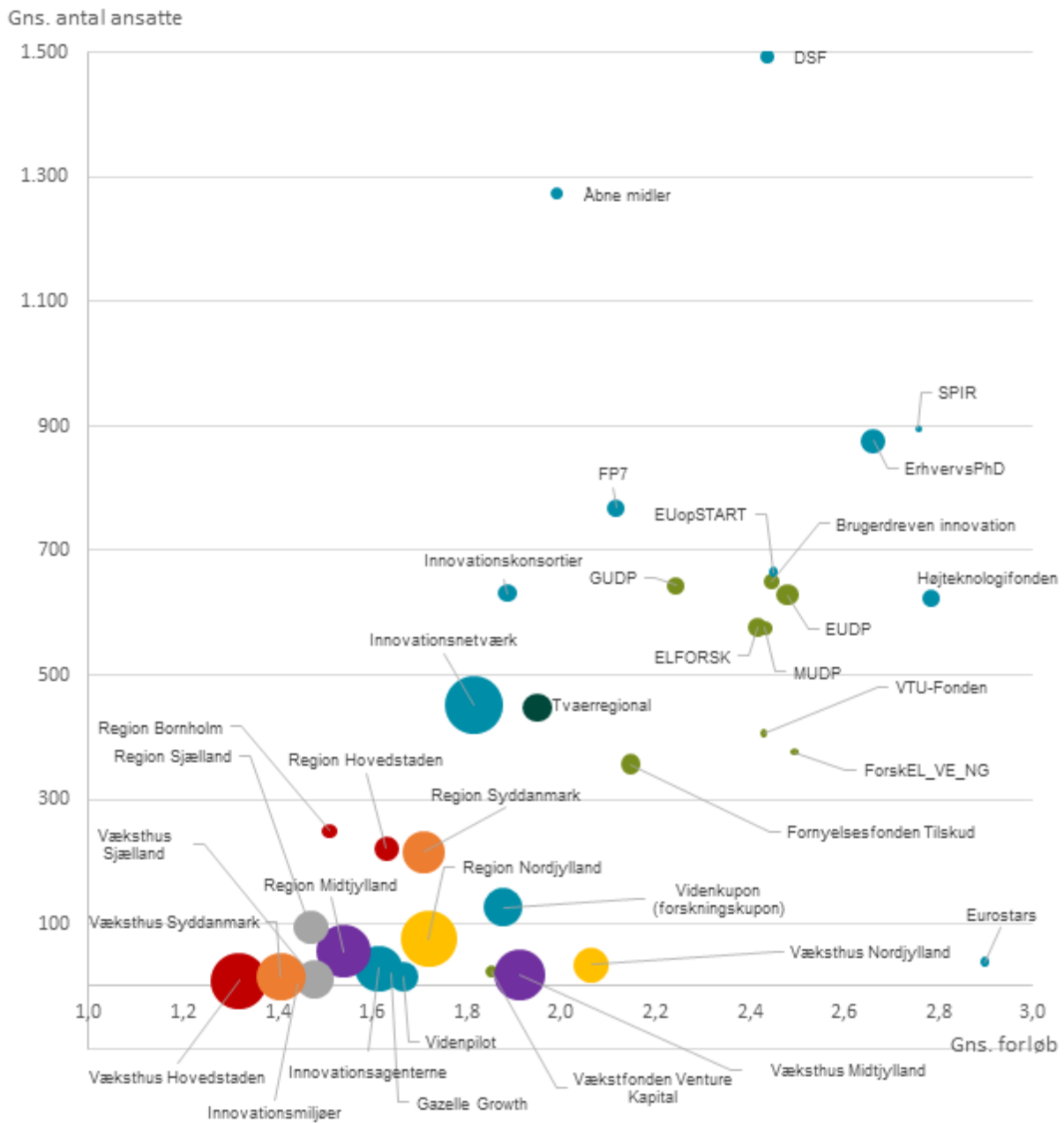
Note: Nogle af programmerne har ikke eksisteret i hele perioden 2007-2012, dette er der blevet korrigeret for i beregningen af programmernes gennemsnitlige placering i udviklingsforløbet

Ud over de forskellige programmer, anvendes programmernes formål også i forskellig rækkefølge i virksomhedernes forløb. "Grundforskning og anvendt forskning" anvendes således i snit som nummer 2,3 i rækkefølgen, mens "opstart og udvikling af nye virksomheder" naturligt nok placerer sig først i rækkefølgen med et gennemsnit på 1,3. Dette kan ses af tabel 8.5. I appendiks 5 er denne figur givet for hver enkelt region (inkl. Bornholm) både hvad angår formålenes og virkemidlernes placering, i alt 12 figurer.

For at grave dybere ned i forbindelsen mellem programmer og deres placering i rækkefølgen for virksomhederne, er i figur 8.5 vist i diagram med bobler, som sammenholder programmets placering i rækkefølgen med den gennemsnitlige størrelse på deltagervirksomhederne. Boblernes størrelser angiver antallet af deltagere i programmet. Det ses klart af figuren, hvordan de store virksomheder oftere anvender (relativt små) programmer senere i deres udviklingsforløb, ift. de store, særligt regionale projekter, som ligger tidligt i forløbet og er målrettet de lidt mindre virksomheder. Det er dog værd at bemærke, at innovationsnetværkene rammer mange virksomheder både små og store, hvilket giver mange deltagelser og et højt gennemsnitligt antal ansatte. Dette bliver også understreget af innovationsnetværkenes centrale placering i innovations- og erhvervsfremmesystemet, som illustreret tidligere i kapitlet. Derudover er koncentrationen af de statslige projekter udenfor for FIVU (lysegrønne bobler) interessant, da det illustrerer hvordan disse programmer rammer nogenlunde lige store virksomheder nogenlunde samtidig i udviklingsforløbet.

FIGUR 8.5

Programmernes placering i rækkefølgen i forhold til gennemsnitligt antal ansatte og programstørrelse

Kilde: Regionerne, Væksthusene FIVU, SSDB,

Note: De 3 DSF-programmer er slået sammen af hensyn til illustrationen, da DSF-alliance havde relativt få observationer, men meget store virksomheder i gennemsnit (tæt ved 3.000 ansatte i snit). Boblestørrelsen varierer med antallet af deltagere i programmet, jf. tabel 8.4. For de regionale programmer er anvendt et midtpunkt af intervallet for gennemsnitligt forløb. Det samme er gjort for antallet af ansatte, hvor dette kun har været tilgængeligt i et interval.

9 Behov og barrierer

For at undersøge virksomhedernes behov og barrierer er der gennemført en omfattende spørgeskemaundersøgelse og opfølgende interview. Relateret til behov og barrierer er virksomhederne i spørgeskemaundersøgelsen således blevet spurgt om:

- Virksomhedens aktuelle behov i innovations- og erhvervsfremmesystemet
- Hvilke offentlige virkemidler virksomhederne vurderer kan dække deres behov
- Oplevede barrierer relateret til offentlige programmer
- Om virksomheden har aktuelle overvejelser om at indgå i offentlige programmer

For at nuancere resultaterne skelnes der i præsentationen af resultaterne mellem følgende segmenter:

- Brugergruppen
 - Engangsbrugere, der har anvendt ét program
 - Flergangsbrugere, der har anvendt to eller flere programmer
- Matchinggruppen
 - Potentielle brugere, der ikke har anvendt offentlige programmer, men har angivet at de har aktuelle overvejelser om at indgå i et program
 - Ikke-potentielle brugere, der ikke har anvendt offentlige programmer og ikke har aktuelle overvejelser om at indgå i et program.

Resultaterne indikerer overordnet set, at virksomhedernes aktuelle behov ligger inden for salg og innovation (udvikling af nye produkter, processer eller ydelser). Dette gør sig gældende for både brugergruppen og matchinggruppen.

Virksomhederne har angivet, hvilket offentligt virkemiddel, de vurderer, kan dække deres behov bedst.

Resultaterne viser, at de primært foretrækker rådgivningsforløb og risikovillig kapital.

Disse angivelser er blevet sammenholdt med det aktuelle udbud, som tidligere gennemgået i form af formål og virkemidler. Overordnet indikerer resultaterne en fin sammenhæng mellem den kombination af formål og virkemiddel, som det offentlige udbyder, og som virksomhederne efterspørger. Undtaget er dog innovation i form af udvikling af nye produkter, hvor nogle virksomheder efterspørger mere risikovillig kapital.

Relateret til oplevede barrierer er det primært manglende kendskab til det offentlige udbud og administrative byrder, som fremhæves af brugergruppen. Desuden har hver tredje af virksomhederne fra brugergruppen ikke oplevet barrierer i forbindelse med deltagelse i programmer.

For de potentielle brugere angiver 69 pct., at manglende kendskab er en primær barriere for at anvende offentlige ordninger. Desuden mener hver tredje virksomhed i denne gruppe, at der mangler rådgivning om mulighederne.

Næsten hver tredje virksomhed inden for brugergruppen overvejer aktuelt at indgå i en offentlig ordning. Det er især flergangsbrugerne (37 pct.), der overvejer at indgå i yderligere programmer. For matchinggruppen overvejer 14 pct. af virksomhederne at indgå i en offentlig ordning.

Resultaterne udfoldes yderligere i det følgende.

9.1 Virksomhedernes behov

Det er vigtigt at identificere de behov, virksomhederne vurderer at have ift. innovations- og erhvervsfremme. Det muliggør en bedre målretning af fremtidige eller tilpasning af igangværende ordninger. Når virksomhederne bliver spurgt til deres aktuelle behov, er det primært behovet for afsætning, salg og markedsføring samt innovation (udvikling af nye produkter, processer eller services), der fremføres.

Spørgsmålet til virksomhederne lød: *"Generelt for jeres virksomhed, inden for hvilke af nedenstående områder har i aktuelt et fremadrettet behov?"*.

Resultaterne er samlet i tabel 9.1. Nedenfor gennemgås de væsentligste resultater, først for bruger- og efterfølgende for matchinggruppen.

9.1.1 Brugergruppen

Hos brugergruppen har næsten halvdelen af virksomhederne et aktuelt behov inden for afsætning, salg og markedsføring.

Desuden har en stor del af brugergruppen, 40 pct., et aktuelt behov inden for udvikling af nye produkter, services eller processer. Næsten en tredjedel af virksomhederne ser eksport og internationalisering som et aktuelt behov.

For de to brugersegmenter hersker to væsentlige forskelle. Virksomhederne, der har deltaget i to eller flere programmer, angiver i højere grad end engangsbrugerne et behov for både udvikling af nye produkter samt for eksport.

TABEL 9.1

Virksomhedernes fremadrettede behov. Angivet i pct.

<i>"Generelt for jeres virksomhed, inden for hvilke af nedenstående områder har i aktuelt et fremadrettet behov?"</i>	To eller flere deltagelser	Én deltagelse	Samlet - Brugere	Potentiel	Ikke potentiel	Samlet - Matching-gruppe
Afsætning/salg/markedsføring	49	47	49	54	34	37
Udvikling af nye produkter/processer/services	44	36	40	61	23	28
Eksport og internationalisering	36	25	30	27	13	15
Kompetenceudvikling af medarbejdere	32	25	29	38	25	26
Markedstestning af nye produkter/processer/services	30	21	26	30	11	14
Deltagelse i forskningsprojekter	19	15	17	31	5	8
Opstart og udvikling af ny virksomhed	9	12	11	21	8	10
Ingen aktuelle behov	14	22	18	-	41	36
Gns antal svar	2,3	2,0	2,2	2,6	1,6	1,7

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 5.090 (brugere), N = 1.754 (matchinggruppe)

9.1.2 Matchinggruppen

Hos matchinggruppen angiver over en tredjedel af virksomhederne afsætning, salg og markedsføring som et aktuelt behov. For 36 pct. af virksomhederne angives ingen aktuelle behov.

Ses på segmenteringen inden for matchinggruppen, angiver 61 pct. af de potentielle brugere, at udvikling af nye produkter, services eller processer er det mest markante behov. Desuden har 54 pct. af de potentielle brugere et aktuelt behov for afsætning, salg og markedsføring.

9.2 Efterspørgsel efter offentlige programmer

Mens ovenstående sætter fokus på virksomhedernes aktuelle behov, giver det følgende en indikation af, hvilke offentlige virkemidler virksomhederne efterspørger til at dække disse behov. Svarene vil i det følgende blive anvendt til at indikere, hvorvidt eksisterende programmer anvender de virkemidler, som virksomhederne efterspørger.

Virksomhederne blev bedt om at tilkendegive, hvilket offentligt virkemiddel, der ifølge dem selv, bedst ville dække de aktuelle behov, som virksomheden havde angivet. Spørgsmålet lød: "Vælg hvilket offentligt tilbud du ser bedst vil kunne opfylde jeres behov?" (betinget på angivelse af aktuelle behov).

Resultaterne for brugerne ses i tabel 9.2, og for matchinggruppen i tabel 9.3. De offentlige tilbud, som oftest angives relevante for at dække et givet behov, er fremhævet i tabellerne.

Gennemgående angiver virksomhederne ofte rådgivningsforløb og risikovillig kapital og finansiering som det offentlige tilbud, der kan dække deres behov.

Det ses, at tre offentlige virkemidler kun i få tilfælde angives af virksomhederne som relevante i opfyldelsen af deres behov. Det handler om 1) information og vejledning, 2) innovations- og vidennetværk og 3) andre virksomheds- og forretningsnetværk.

9.2.1 Sammenhæng mellem efterspørgsel og udbud

For at se på sammenhænge mellem efterspørgslen og udbuddet af virkemidler, der er anvendt i programmerne, vil det følgende afsnit se nærmere på sammenhænge mellem virksomhedernes præferencer og det egentlige udbud, som tidligere er gennemgået i form af programmernes formål (tabel 5.2 og 5.3). Dette kan give en indikation af, om de formål og virkemidler, der anvendes i offentlige programmer, også efterspørges af virksomhederne.

For både brugerne og matchinggruppen er der angivet forholdsvis ens svar, hvorfor resultaterne gennemgås samlet.

Opstart og udvikling af ny virksomhed

For opstart og udvikling af nye virksomheder angiver virksomhederne primært to relevante virkemidler. Det ene er rådgivningsforløb, og det andet er risikovillig kapital og finansiering.

I det aktuelle udbud for de regionale projekter er rådgivningsforløb det primære virkemiddel, mens det for de nationale programmer er risikovillig kapital, hvilket derfor indikerer et positivt sammenfald med efterspørgslen. Dog udgør Innovationsmiljøerne det eneste statslige program, der er rettet mod opstart og udvikling af ny virksomhed.

Det skal også bemærkes, at et af de primære formål med de fem Væksthuse er vejledning til opstart og udvikling af ny virksomhed.

Deltagelse i forskningsprojekter

Virksomheder, der har et behov for deltagelse i forskningsprojekter, angiver primært samarbejde med videninstitutioner (49 pct.), som det mest relevante virkemiddel.

Relateret til udbuddet går virkemidlet "samarbejde med videninstitutioner" igen for langt størstedelen af

de nationale programmer, hvor 86 pct. af deltagelserne har denne kombination. Også i de regionale projekter går denne kombination igen som den mest anvendte.

Udvikling af nye produkter/processer/services

De virksomheder, der har behov for innovation i form af udvikling af nye produkter, processor eller services, angiver, at det primært er rådgivningsforløb og risikovillig kapital, der er de relevante virkemidler.

TABEL 9.2

Brugernes behov og det offentlige virkemiddel, de ser, kan opfylde behovet. Angivet i pct.

OFFENTLIGT TILBUD	Informa- tion og vejled- ning	Rådgiv- ningsfor- løb	Risikovil- lig kapi- tal og fi- nansie- ring	Samar- bejde med vi- deninsti- tution	Uddan- nelse og rekrutte- ring	Innovati- ons- og viden- netværk	Andre virksom- heds- og forret- ningsnet- værk	Ingen af de nævnte	Total
BEHOV									
Opstart og ud- vikling af ny virk- somhed	9	30	38	3	2	7	6	4	100
Deltagelse i forskningspro- jekter	8	10	15	49	1	10	3	3	100
Udvikling af nye produkter/pro- cesser/services	6	24	27	16	3	12	6	5	100
Markedstest- ning af nye pro- dukter/proces- ser/services	10	28	24	15	1	8	8	7	100
Afsæt- ning/salg/mar- kedsføring	11	33	17	3	7	7	14	7	100
Eksport og inter- nationalisering	12	36	23	2	3	5	13	6	100
Kompetenceud- vikling af medar- bejdere	10	16	2	6	47	7	4	7	100

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 532-2.442 – Spørgsmål: "Vælg hvilket offentligt tilbud du ser bedst vil kunne opfylde jeres behov" (betinget på angivelse af aktuelle behov)

I forhold til det aktuelle udbud, ses her en indikation på forskel mellem efterspurgte og anvendte virkemidler. Både regionale og nationale udbud af programmer er således primært koncentreret omkring vidensamarbejder samt klynger og innovationsnetværk. For de statslige programmer bør det dog bemærkes, at programmer fra bl.a. Eksportkreditrådet og nogle programmer fra Vækstfonden, der især dækker virkemidlet risikovillig kapital, ikke er medtaget i denne kortlægning.

Markedstestning af nye produkter/processer/services

Virksomheder, der angiver et behov for markedstestning af nye produkter, processer eller services, ser primært rådgivningsforløb og risikovillig kapital som relevante virkemidler.

De regionale projekters primære virkemiddel for dette område er rådgivningsforløb, mens de statslige programmer primært giver virksomhederne mulighed for at indgå i vidensamarbejder.

Afsætning/salg/markedsføring

Relateret til afsætning, salg og markedsføring vurderer en tredjedel af brugerne, at rådgivningsforløb er det mest relevante virkemiddel. Dette er også det

TABEL 9.3

Matchinggruppens behov og det offentlige virkemiddel de ser kan opfylde behovet. Angivet i pct.

OFFENTLIGT TILBUD	Information og vejledning	Rådgivningsforløb	Risikovillig kapital og finansiering	Samarbejde med videninstitution	Uddannelse og rekruttering	Innovations- og vidensnetværk	Andre virksomheds- og forretningsnetværk	Ingen af de nævnte	Total
BEHOV									
Opstart og udvikling af ny virksomhed	16	29	33	3	1	5	7	5	100
Deltagelse i forskningsprojekter	13	7	13	42	4	11	7	3	100
Udvikling af nye produkter/processer/services	12	22	19	15	3	13	7	8	100
Markedstestning af nye produkter/processer/services	16	22	14	14	2	8	13	11	100
Afsætning / salg / markedsføring	18	26	12	2	8	8	15	11	100
Eksport og internationalisering	18	30	20	2	4	5	12	11	100
Kompetenceudvikling af medarbejdere	15	10	2	4	48	8	5	8	100

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 142-647 – Spørgsmål: "Vælg hvilket offentligt tilbud du ser bedst vil kunne opfylde jeres behov" (betinget på angivelse af aktuelle behov)

primære virkemiddel i de regionale projekter, mens det for de nationale programmer er vidensamarbejder.

Eksport og internationalisering

Virksomhederne angiver primært rådgivningsforløb som relevante for deres behov for eksport og internationalisering. I de regionale projekter er netop rådgivningsforløb det primære virkemiddel, mens det for de nationale programmer er vidensamarbejder.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

For kompetenceudvikling af medarbejdere angiver virksomhederne i næsten halvdelen af tilfældene uddannelse og rekruttering som virkemiddel.

I både de regionale projekter og statslige programmer er uddannelse og rekruttering således også det primære virkemiddel, hvilket indikerer sammenhæng mellem udbuddet og efterspørgslen for dette formål.

9.3 Oplevede barrierer for deltagelse

For at afdække, hvilke barrierer brugerne møder i deres kontakt med innovations- og erhvervsfremmesystemet, blev de spurgt: *Har jeres virksomhed oplevet konkrete barrierer i forbindelse med deltagelse i offentlige projekter, programmer eller forløb?*

Da matchinggruppen ikke har deltaget i offentlige programmer, er spørgsmålet for denne gruppe tilpasset for at opnå viden om, hvorfor de endnu ikke har anvendt et offentligt program: *”Hvorfor gør jeres virksomhed ikke brug af offentlige, virksomhedsrettede projekter, programmer eller forløb?”*

Resultaterne ses i tabel 9.4. De primære barrierer relaterer sig til manglende kendskab til udbuddet og

administrative byrder. Resultaterne gennemgås for bruger- og matchinggruppen i det følgende.

9.3.1 Brugere

Lidt over en tredjedel af brugergruppen har ikke oplevet barrierer relateret til offentlige ordninger.

To typer af barrierer er centrale i brugergruppens besvarelser. Det handler for det første om, at en del brugere har et manglende kendskab til udbuddet (28 pct.) af virksomhedsrettede ordninger. For det andet er administrative byrder en barriere, da 19 pct. angiver, at ansøgningsprocessen var for besværlig eller tidskrævende, mens 14 pct. finder, at der har været for store krav til løbende opfølgning og afrapportering.

For de to segmenter i brugergruppen, er der stor lighed i angivelsen af oplevede barrierer. For både brugere med én deltagelse og to eller flere deltagelser, er de oplevede barrierer således i høj grad de samme.

9.3.2 Matchinggruppen

For matchinggruppen angiver 55 pct., at manglende kendskab til udbuddet er en væsentlig barriere for, at de ikke har deltaget i offentlige ordninger. Især blandt de potentielle brugere er denne barriere udbredt, da 69 pct. af virksomhederne angiver dette mod 53 pct. for de ikke-potentielle brugere. Desuden angiver mere end hver tredje potentielle bruger, at der mangler rådgivning om mulighederne for at indgå i offentlige programmer.

For de potentielle brugere er der også interne barrierer for deltagelse. Næsten hver femte virksomhed oplever, at de har manglende erfaring og kompetencer til at deltage i offentlige ordninger.

9.4 Virksomhedernes overvejelser om at indgå i offentlige ordninger

imødekomme jeres behov?". Resultaterne ses i tabel 9.5, og gennemgås nedenfor.

For at skabe indblik i om både bruger- og Matchinggruppens har overvejelser om at deltage i offentlige ordninger, blev følgende spørgsmål stillet: "Har jeres virksomhed aktuelt overvejelser om at indgå i offentlige projekter, programmer eller forløb for at

TABEL 9.4

Oplevede barrierer i forbindelse med offentlige ordninger. Angivet i pct.

	Brugergruppen			Matchinggruppen		
	Flergangsbrugere	Engangsbrugere	–Samlet brugergruppe	Potentielle brugere	Ikke-potentielle brugere	Samlet - Matchinggruppens
Vi har ikke oplevet barrierer	35	32	34	-	-	N/A
Manglende kendskab til mulighederne/udbuddet	27	28	28	69	53	55
Ansøgningsprocessen var for besværlig/tidskrævende	21	18	19	-	-	N/A
For store krav til løbende opfølgning og afrapportering	16	12	14	-	-	N/A
Udbuddet er uoverskueligt	13	11	12	19	13	14
Det kræver for store investeringer eller ændringer i virksomheden	12	12	12	11	9	9
Der mangler rådgivning om mulighederne	10	14	12	38	20	22
Udbuddet er ikke tilstrækkeligt målrettet vores behov	11	11	11	15	13	13
Manglende erfaring og kompetencer til at deltage	11	10	10	17	15	15
Vi har fået afslag på en eller flere ansøgninger	10	7	9	9	2	3
Vi har ikke et behov	-	-	N/A	9	37	33
Ved ikke	7	10	11	4	10	9
Gennemsnitligt antal svar	1,7	1,7	1,7	1,8	1,3	1,4

Kilde: DAMVAD 2014

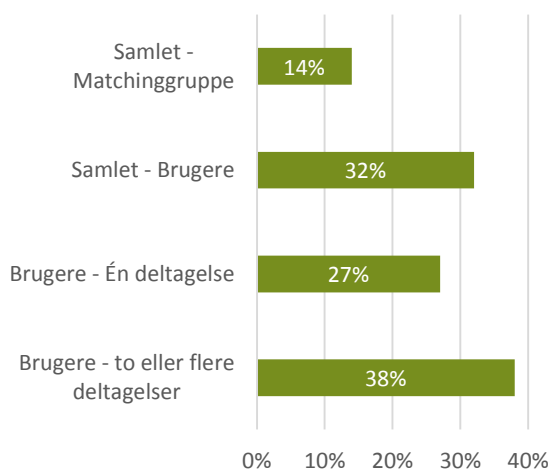
Note: N = 5.090 (brugere), N = 1.754 (matchinggruppe).

Spørgsmål brugergruppe: "Har jeres virksomhed oplevet konkrete barrierer i forbindelse med deltagelse i offentlige projekter, programmer eller forløb?"

Spørgsmål matchinggruppe: "Hvorfor gør jeres virksomhed ikke brug af offentlige, virksomhedsrettede projekter, programmer eller forløb?"

FIGUR 9.5

Andel af virksomheder, der angiver, at de aktuelt overvejer at anvende en offentlig ordning

Kilde: DAMVAD 2014

Note: N = 5.090 (brugere), N = 1.754 (matchinggruppe) – Spørgsmål: "Har jeres virksomhed aktuelt overvejelser om at indgå i offentlige projekter, programmer eller forløb for at imødekomme jeres behov?"

9.4.1 Brugergruppen

Samlet angiver 32 pct. af brugergruppen, at de har aktuelle overvejelser om at indgå i offentlige ordninger.

Blandt engangsbrugerne overvejer 27 pct. at indgå i offentlige ordninger.

Flergangsbrugerne har oftere overvejelser om at anvende yderligere offentlige ordninger. Således overvejer 38 pct. af disse at indgå i nye offentlige ordninger.

9.4.2 Matchinggruppen

For matchinggruppen har 14 pct. af virksomhederne aktuelle overvejelser om at indgå i offentlige ordninger.

Da segmenteringen af matchinggruppen i potentielle og ikke-potentielle brugere er baseret på dette spørgsmål, udgør gruppen for ikke-potentielle brugere de resterende 86 pct.

10 Virksomhedernes perspektiv på innovations- og erhvervsfremmesystemet

Formålet med dette kapitel er at give et indblik i virksomhedernes oplevelse af innovations- og erhvervsfremmesystemet. Med henblik på at komme dybere ned i virksomhedernes behov, deres oplevede barrierer, og hvor de ser potentialer for bedre sammenhæng, er der gennemført interviews med 15 virksomheder og indsamlet åbne besvarelser i spørgeskemaundersøgelsen fra 500 virksomheder, der i alt har afgivet 80 siders besvarelser.

Viden præsenteret i dette kapitel kan i nogen tilfælde være en faktor, der kan være med til at forklare resultaterne af de kvantitative fremlæggelser, der er fremført tidligere i rapporten. I andre tilfælde er der tale om betragtninger, der har fokus på virksomhedernes overblik og indgang til innovations- og erhvervsfremmesystemet eller potentialer for forenkling. I alle tilfælde er der fokuseret på indsamling af information, der har relevans på tværs af samtlige programmer, der indgår i analysen, da dybdegående indsigt i de enkelte programmer er en selvstændig opgave.

Denne del af analysen har således primært et virksomhedsperspektiv, og viden herfra kan være med til at inspirere til, hvordan udfordringer kan imødekommes, når innovations- og erhvervsfremmesystemet ses med virksomhedernes briller. For udmøntning af initiativer bør det undersøges nærmere, hvilke omstændigheder, der gør sig gældende for de enkelte programmer, og hvilke hensyn der derfor bør tages. Nogle pointer, eksempelvis vedrørende akademisk sprogbrug, kan derfor også have varierende relevans for de enkelte programmer, da der er markante forskelle disse imellem.

Der skelnes i det følgende, som i de foregående kapitler, mellem tre forskellige segmenter af brugere og ikke-brugere blandt virksomhederne, se:

- Flegangsbrugere, der har anvendt to eller flere programmer
- Engangsbrugere, der har anvendt ét program
- Potentielle brugere, der *ikke* har anvendt offentlige programmer

FIGUR 10.1
Oversigt over de primære pointer fra de tre segmenter

Kilde: DAMVAD 2014

Note: Pointerne er baseret på 500 virksomheders åbne besvarelser i spørgeskemaundersøgelsen og 15 uddybende interviews fordelt på de tre segmenter.

Segmenteringen gør det muligt at identificere, om holdningerne varierer hen over brugertyper, og nuancerer desuden resultaterne af undersøgelsen. Metoden bag er uddybet under metoden i afsnit 4.4.

Hovedpointerne fra de tre segmenter er samlet op i figur 10.1. Gennemgående pointerer flergangsbrugerne især, at der er potentiale for styrket koordinering af udbuddet, både hvad angår overblikket over udbuddet og koordinering af krav til formalia. Engangsbrugerne pointerer forenklingspotentialer i forhold til de bureaukratiske procedurer omkring programmerne. De potentielle brugere efterspørger især en mere proaktiv kommunikation, og foreslår at virksomhederne tildeles én kontaktperson.

Pointerne vil blive gennemgået i det følgende.

10.1 Flergangsbrugerne – Positive erfaringer og bedre koordinering

Flergangsbrugerne er kendetegnet ved (a) at have deltaget i to eller flere af de programmer, der indgår i analysen, og (b) i spørgeskemaundersøgelsen at have angivet at de har et relativt godt kendskab til udbuddet af programmer. I kraft af deres deltagelse i flere programmer er det kendetegnende for flergangsbrugerne, at de har et mere nuanceret syn på innovations- og erhvervsfremmesystemet, som bygger på deres erfaringer og opnåede viden.

10.1.1 Positive tilkendegivelser

Selvom fokus i både interviews og åbne besvarelser i spørgeskemaet har været på behov, barrierer og forslag til forbedringer, har en del flergangsbrugere benyttet lejligheden til at ytre sig positivt om deres deltagelser i offentlige, virksomhedsrettede programmer.

Det nævnes eksempelvis, at *"... vi har generelt været meget tilfredse med de projekter, vi har deltaget*

i, og har i dag løbende produktion affødt af projekterne", og "vi oplever fra de danske støtteordninger en stor fleksibilitet over for ændringer i projekternes omgivelser og deraf følgende ændringer".

En række af de virksomheder, der har positive tilkendegivelser, efterspørger dog, at udbuddet gøres mere overskueligt. Dette fokuseres der på i det følgende.

10.1.2 Koordinering af udbuddet

De offentlige programmer udbydes i dag af en række forskellige offentlige aktører på kommunalt, regionalt og statsligt niveau. Information om de enkelte programmer, vejledning omkring disse, ansøgninger mv. sker hovedsageligt hos den offentlige myndighed, hvor programmet er forankret. Ligeledes er viden om programmerne også primært forankret hos den myndighed, der udbyder programmet.

Flere flergangsbrugere tilkendegiver, at denne opdeling af udbuddet kan medvirke til, at det fremstår fragmenteret og kan gøre det svært at overskue, hvor de mest relevante programmer for virksomheden er: *"Det er meget svært at overskue de offentlige tilbud i bredden og sammenligne muligheder ift. 'investering' og forventet afkast".* For virksomhederne er det ressourcekrævende at søge informationer fra hver myndighed, og det ytres fx, at *"det vil være hensigtsmæssigt, hvis de myndigheder, der udbyder tilskudsordninger, har en større indsigt i muligheder for tilskud fra andre offentlige myndigheder".* På den baggrund efterspørger en styrket koordinering og videndeling på tværs af indsatsen i innovations- og erhvervsfremmesystemet.

En række af flergangsbrugerne efterspørger i den sammenhæng tiltag, der giver virksomhederne én indgang til innovations- og erhvervsfremmesystemet – et såkaldt single point of entry – hvor virksomheden på tværs af offentlige myndigheder kan vejledes i, hvilke programmer der er mest relevante. I

dag repræsenterer de udbydende myndigheder af programmer hver især en indgang til systemet, hvilket giver en lang række mulige indgange til systemet for virksomhederne. En virksomhed foreslår konkret rådgivningscentre, der ”... har indblik i samtlige offentlige programmer af denne art”.

Flergangsbrugerne ser generelt mange gode muligheder i en mere omfattende koordinering af ordningerne, så information kan søges ét sted, og at der fremgår ét telefonnummer, én type formularer, én type afrapportering, ens revisionsregler osv.

Idéen om et single point of entry er en efterspørgsel efter, at der i højere grad tages udgangspunkt i virksomhedernes behov i indretningen af innovations- og erhvervsfremmesystemet.

En styrket koordinering kan tage mange forskellige former og foregå på forskellige niveauer. Eksempelvis kan der inden for de nuværende rammer søges koordinering og ensretning af formularer, afrapportering og revisionsregler, som implementeres af de enkelte aktører. I den anden ende af spektret kan der arbejdes med en egentlig single point of entry-løsning, hvor virksomhederne vejledes på tværs af hele innovations- og erhvervsfremmesystemet gennem en koordineret indgang. Det samlede overblik, som sådan en løsning vil bidrage til, vil med stor sandsynlighed give større transparens på tværs af programmerne og klarlægge eventuelle målgruppesammenfald og overlap på tværs af programmerne.

Virksomhedernes tilkendegivelser giver anledning til at overveje, om det bør undersøges nærmere, hvordan en bedre koordinering på tværs af offentlige aktører kan iværksættes.

10.1.3 Indgang gennem netværk og erfaring

I forhold til efterspørgslen efter en højere grad af koordinering af udbuddet tilkendegiver mange flergangsbrugere, at de opnår kendskab til innovations-

og erhvervsfremmesystemet og specifikke programmer gennem aktiv brug af deres netværk. Gennem deltagelse i offentlige ordninger opbygger de et netværk ”inden for systemet”. En virksomhed uddyber: ”Det hjælper markant, når man bliver en del af ”systemet” – kender sproget og kender personer, der kan hjælpe med ansøgninger og lignende”.

Det opbyggede netværk er essentielt for deres navigation mellem de forskellige ordninger og deres viden om, hvad der er relevant for virksomheden. Denne ageren kan også indikere, at grupperingen af programmerne efter deres administrative tilhørsforhold, der blev set i figur 7.2, til dels kan forklares med måden, hvorpå virksomhederne opnår viden om øvrige programmer og relevansen af disse. For virksomheder, der primært beror sig på information fra det eller de programmer de allerede indgår i, kan det antages, at de primært vil modtage information om andre programmer fra den samme udbyder, da den udbydende myndighed, naturligt nok, vil have bedst kendskab til egne programmer. Denne måde at orientere sig på kan derfor resultere i, at flergangsbrugerne har tendens til at anvende flere programmer fra samme udbyder.

Denne proaktive tilgang til at anvende sit opnåede netværk inden for systemet med henblik på at afsøge mulighederne for deltagelse i offentlige ordninger adskiller flergangsbrugerne væsentligt fra engangsbrugerne, som i kraft af deres ene deltagelse ofte ikke har et netværk af samme omfang til at agere og orientere sig inden for innovations- og erhvervsfremmesystemet.

10.2 Engangsbrugerne – Bureaukrati og akademisk sprogbrug

Engangsbrugerne er kendetegnet ved (a) at have deltaget i ét af de programmer, der indgår i analysen, og (b) i spørgeskemaundersøgelsen at have

angivet, at de har et relativt godt kendskab til udbuddet af offentlige programmer.

10.2.1 Bureaukratisk

Besvarelser fra spørgeskemaundersøgelsen og de gennemførte interviews afdækker, at en del engangsbrugere mener, at der er baggrund for forenklinger, når det kommer til administrationen, ansøgningsprocedurer, opfølgning og evaluering af de programmer, de har deltaget i.

En engangsbruger ytrer eksempelvis, at *"de administrative krav var så overvældende, at vi har brugt mere tid på dette end på selve gennemførelsen af projektet"* og en anden, at *"opfølgningsmekanismerne er så bureaukratiske og tunge, at man som iværksætter overvejer, om en kontakt i det hele taget er umagen værd"*. Der er således en del virksomheder, der føler, at det at involvere sig i offentlige programmer burde være mere enkelt og mindre ressourcekrævende, som en virksomheds eksempellicerer med, at *"alt for mange projektmidler går op i administration, erklæringer, timesedler, revision, kontrol, overvågning og rapportering, som ikke skaber tilstrækkelig værdi"*.

Samtidig er der også en mindre gruppe af virksomheder blandt flergangsbrugerne, som skriver kommentarer i retning af: *"I forhold til de afrapporteringskrav, der er under EU's 7. rammeprogram, oplever vi fra de danske støtteordninger et meget rimeligt niveau"*, og *"det har været en positiv oplevelse, hvorledes rapportering osv. har været for dette projekt"*.

Dette kan indikere, at der er et potentiale i at se nærmere på administrationen, kravene til afrapportering mv. på tværs af de offentlige programmer, og at der kan trækkes på de gode erfaringer, der er gjort med simplere administration, afrapportering mv. for nogle programmer. Samarbejde på tværs af programmer kan også medføre en større ensartning af

kravene til afrapportering og formatet for formidling, hvilket vil øge koordineringen af de administrative aspekter, som efterspurgt i pointen for flergangsbrugerne.

10.2.2 Akademisk sprogbrug skræmmer

En række virksomheder efterspørger en ligefrem og simpel kommunikation, som er rettet mod dem. Flere oplever, at informationen er fremstillet i et format, som virker uigennemskueligt og finder derfor, at der er potentiale for forenkling i måden, programmet, formularer for ansøgninger og afrapportering kommunikerer på.

Her er det især de mindre virksomheder, som ofte ikke har en akademiker ansat, som finder, at sproget kan være kringlet at forstå. Her bliver det en barriere, at virksomhederne ikke mener, at de kan skrive ansøgningen i samme sprog som informationsmaterialet er udarbejdet på, hvorfor ansøgningen i nogle tilfælde aldrig bliver til noget.

Sprogbruget kan derfor have indflydelse på engangsbrugernes opfattelse af og motivation til at ansøge de offentlige programmer.

Sprogbruget varierer for de enkelte programmer, og med meget forskellige målgrupper bør pointen også ses i dette lys. Ikke desto mindre giver betragtningerne anledning til at se nærmere på, om der er basis for en simplificering af sproget for specifikke programmer eller for fremtidige initiativer.

10.3 Potentielle brugere – få ressourcer og det offentlige som proaktiv aktør

De potentielle brugere er kendetegnet ved (a) ikke at have deltaget i et offentligt program, men (b) i spørgeskemaundersøgelsen at have tilkendegivet aktuelle overvejelser om at deltage i et offentligt program.

10.3.1 Interne ressourcer prioriteres ikke til informationssøgning

En væsentlig pointe fra de potentielle brugere er, at de ofte afsætter få eller ingen interne ressourcer til at afsøge mulighederne for deltagelse i offentlige ordninger, selvom de har interesse i deltagelse. Især i de mindre virksomheder, som udgør en stor gruppe af virksomhederne i Danmark, er det svært at finde tiden til at undersøge mulighederne nærmere. Det resulterer for flere potentielle brugere i, at *"den største barriere er, at man ikke har tid til at sætte sig ind i alt, hvad det offentlige tilbyder. Det resulterer for os mere eller mindre i et fravalg af programmerne"*.

De potentielle brugeres kendskab til mulighederne i offentlige ordninger er ofte opstået gennem personlige relationer og tilfældigheder, og de interviewede virksomheder har således ikke foretaget en systematisk undersøgelse af mulighederne for deltagelse i offentlige programmer.

Denne interne barriere er medvirkende til, at de potentielle virksomheder endnu ikke har været i kontakt med innovations- og erhvervsfremmesystemet og foretrækker at blive kontaktet direkte med relevante tilbud.

Der ligger en udfordring i at nå ud til denne målgruppe, da den ikke selv har en proaktiv adfærd for at finde frem til relevante programmer, men samtidig kan se et potentiale i deltagelse.

10.3.2 Det offentlige som proaktiv aktør

Gennemgående for de potentielle brugere er, at de efterspørger en koordineret, proaktiv adfærd fra det offentliges side. Virksomhederne vil gerne kontaktes, hvis det sker med udgangspunkt i et bredt udbud, hvilket pointeres af en virksomhed: *"Der må også gerne være mere opsøgende arbejde fra det offentlige. Det skal være en med en bred indsigt, der kan tale om alle virksomhedens muligheder"*.

Som citatet indikerer, pointerer virksomhederne gennemgående, at henvendelser skal ske således, at virksomheden præsenteres for forskellige relevante muligheder. Dette er tæt knyttet til den tidlige pointe fra flergangsbrugerne om en styrket koordinering af indsatsen.

Omfanget af innovations- og erhvervsfremmesystemet gør det i praksis svært for offentlige rådgivere at have både det brede overblik og den dybe viden om det samlede udbud. Dette kan dog imødekommes, fx ved at uddanne rådgivere inden for specifikke brancher, hvilket vil begrænse udbuddet af offentlige programmer, som er relevante at holde sig orienteret inden for.

En række potentielle brugere foreslår i forlængelse af forslaget om proaktiv kommunikation, at der tilknyttes en fast kontaktperson til virksomheden. Tanken bag er, at kontaktpersonen opnår kendskab til virksomheden og dennes behov, og derved kan yde en målrettet rådgivning om relevante programmer for virksomheden. For virksomhederne ses dette som en markant fordel, da det fritager ressourcer fra informationssøgning, og der kan fokuseres på at undersøge de muligheder, som kontaktpersonen anbefaler. Relateret hertil arbejder man i Region Midtjylland på at indføre "key account managers" for virksomhederne. Erfaringerne herfra kan bruges til at vurdere potentialerne i at knytte kontaktpersoner til virksomhederne.

10.3.3 Myterne har et godt tag i virksomhederne

De potentielle brugere har en vis skepsis overfor at deltage i offentlige ordninger. Myter om administrative tunge ordninger med store krav til afrapportering har godt fat i en del af de potentielle brugere. Det får virksomhederne til at holde sig tilbage med en skepsis for, om deres ressourcer er givet godt ud, hvis de deltager i en offentlig ordning.

Der ligger derfor en kommunikativ udfordring i at gøre disse virksomheder opmærksomme på, hvilke konkrete resultater deltagelse kan have.

10.4 Styrket koordinering og formidling af udbuddet

Ovenstående er en syntese af brugernes og de potentielle brugeres oplevelser og meninger relateret til innovations- og erhvervsfremmesystemet. Ses der på tværs af de pointer, der er fremhævet af de forskellige segmenter, kan der sammenfattende indikeres to hovedudfordringer for sammenhængen i innovations- og erhvervsfremmesystemet set med virksomhedernes briller. Disse angår (1) en styrket koordinering af udbuddet og (2) formidlingen af udbuddet.

Bag de to hovedpointer er en række konkrete udfordringer:

1. Styrket koordinering af udbuddet

- Bedre indsigt og overblik over mulighederne
- Simplificering og ensretning af krav til formalia

2. Formidling af udbuddet

- Proaktiv information om programmer
- Akademisk sprogbrug

10.4.1 Styrket koordinering af udbuddet

For virksomhederne kan der ses en tendens til, at udbuddet af erhvervsrettede programmer til dels ses som fragmenteret, idet viden om de enkelte programmer primært er forankret hos den udbydende myndighed.

Den efterspurgte styrkelse af koordineringen kan opdeles i en skelnen, der går på (1) aspekter der vedrører informationssøgningen, der går forud for

indtrædelse i et program, og (2) aspekter der vedrører ansøgningsprocessen og formalia i forbindelse med gennemførelse og afslutning af programmet.

Besvarelsene indikerer, at en styrket koordinering af den information, virksomhederne kan opsøge på tværs af programmerne for at skabe overblik over mulighederne for deltagelse, kan hjælpe virksomhederne til at tage et så oplyst og kvalificeret valg af program som muligt.

Ligeledes relateret til en styrket koordinering angiver besvarelsene, at der kan være et potentiale i både simplificering og ensretning af krav til formalia i forbindelse med ansøgning og deltagelse i et program. Svarene indikerer, at der er store forskelle på de krav, der stilles til ansøgerne, og at der kan være muligheder i at trække på gode erfaringer fra programmer, hvor virksomhederne oplever et rimeligt niveau for graden af administration, afrapportering mv.

Flere virksomheder kom uafhængigt af hinanden med et forslag til, hvordan udmøntningen af styrket koordinering, der vedrører begge aspekter, og som i høj grad er udtryk for et virksomhedsperspektiv, kunne gennemføres. Forslaget gik på at danne én digital platform, som kunne give et samlet overblik over udbuddet af programmer, ligesom ansøgningsprocesser, løbende administration mv. så vidt muligt blev ensartet og kunne klares via platformen. En sådan løsning vil kræve en høj grad af samarbejde på tværs af de udbydende myndigheder.

10.4.2 Formidling af udbuddet

Den kommunikative formidling af udbuddet fra myndighederne til virksomhederne omhandler (1), hvorvidt formidlingen bør ske proaktivt til virksomhederne, og at (2) det anvendte sprogbrug kan være overvejenende akademisk.

Formidlingen af udbuddet har klare overlap til en styrket koordinering af udbuddet, da en styrket koordinering med stor sandsynlighed også vil påvirke, hvorledes udbuddet formidles på tværs af offentlige udbydere af programmer. Relateret til formidlingen af programmerne efterspørger nogle virksomheder proaktiv kommunikation omkring udbuddet. Dette er dog også relateret til en styrket koordinering, idet virksomhederne gerne ser, at henvendelser fra det offentlige beror på indsigt, der går på tværs af de offentlige udbydere.

Endelig oplever flere virksomheder – særligt mindre virksomheder, som ofte ikke har en akademiker ansat – at informationen er fremstillet i et format, som virker uigennemskueligt, og finder derfor, at der er potentiale for forenkling i måden, hvorpå fx programmet, formularer for ansøgninger og afrapportering kommunikerer på. Sprogbruget kan derfor have indflydelse på særligt mindre virksomheders opfattelse af og motivation til at ansøge de offentlige ordninger, hvorfor der kan være basis for en simplificering af sproget for specifikke programmer.

11 Appendiks 4: Definitioner af formål og virkemidler

TABEL 4.1 A

Definition af formål

Formål	Beskrivelse
Opstart og udvikling af nye virksomheder	Formålet er at starte nye virksomheder, udvikle meget unge virksomheder og forbedre mulighederne for overlevelse og vækst for disse. Fx igennem information og vejledning omkring procedurer for opstart af ny virksomhed.
Grundforskning og anvendt forskning	Formålet er at bidrage til virksomhedernes deltagelse i grundforskning eller anvendt forskning. Grundforskning er forsøgsmæssigt eller teoretisk arbejde uden specifik praktisk anvendelse for øje. Anvendt forskning er planlagt forskning eller kritiske undersøgelser med det formål at erhverve ny viden og nye færdigheder med specifik praktisk anvendelse for øje.
Eksperimentel udvikling	Formålet er, at virksomheden erhverver, kombinerer, udformer og anvender eksisterende videnskabelig, teknologisk, kommerciel og anden relevant viden og færdigheder med henblik på at udarbejde planer, projekter eller tegninger for nye ændrede eller forbedrede produkter, produktionsmetoder eller tjenesteydelser.
Demonstration og markedsmodning	Formålet er at tilvejebringe nye produkter/services til markedet. Fx gennem udvikling og demonstration af prototyper eller via partnerskaber, hvor der samarbejdes om at bringe et nyt produkt/service til markedet.
Afsætning/salg/markedsføring	Formålet er at markedsføre virksomhedernes produkter/services og/eller øge virksomhedernes salg. Fx gennem uddannelse af salgspersonale eller tilskud til rådgivning fx i forhold til markedsanalyser.
Eksport og internationalisering	Formålet er, at virksomheder opstarter eller øger eksporten. Andre tiltag for internationalisering af virksomheden er desuden dækket. Fx tilskud til rådgivningsforløb der vedrører nye markeder eller lovgivning på eksportmarkeder.
Udvikling af menneskelige ressourcer	Formålet er kompetenceudvikling af medarbejdere og ledelse i virksomheden. Fx uddannelse af ledere i virksomheden eller kursus/uddannelsesforløb, hvor medarbejdere opkvalificeres.

Kilde: DAMVAD i samarbejde med Regionerne og FIVU

TABEL 4.1 B

Definition af virkemidler

Formål	Beskrivelse
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	Virkemidlet omhandler støtte til mindre netværk og partnerskaber mellem virksomheder, eventuelt suppleret af videninstitutioner og offentlige aktører. Fx facilitering af netværk for nystartede virksomheder, hvor formålet er at forbedre mulighederne for overlevelse for disse.
Vidensamarbejder	Virkemidlet udgør vidensamarbejder mellem virksomheder eller mellem virksomheder og andre aktører (universiteter, GTS'er mm). Vidensamarbejder adskiller sig fra netværk og partnerskabsaftaler, idet aktørerne har et specifikt formål med samarbejdet, eksempelvis udviklingen af en specifik teknologi, produkt/service/proces. Fx virksomheder, der samarbejder med universiteter i et forskningsprojekt, og derigennem udveksler viden om specifik teknologi.
Klynger og innovationsnetværk	Virkemidlet omhandler etablering og facilitering af klynger og innovationsnetværk, for både private og offentlige aktører. Med klynger og innovationsnetværk som virkemiddel, kan hovedformålet fx være internationalisering af virksomhederne eller en øget eksperimentel udvikling. Klynger og innovationsnetværk adskiller sig fra virksomheds- og forretningsnetværk ved at være geografisk afgrænset, sektor specifikke og have en kritisk masse af virksomheder. Desuden er klynger og innovationsnetværk oftest længerevarende samarbejder der involverer en større kreds af virksomheder.
Uddannelse og rekruttering	Virkemidlet omhandler uddannelse af medarbejdere og ledere. Desuden er rekruttering af medarbejdere dækket af denne kategori. Fx anvendt for at opnå et formål om at udvikle menneskelige ressourcer eller for at øge salget i en virksomhed ved at rekruttere de rigtige medarbejdere.
Information og vejledning	Virkemidlet omhandler information og vejledning af virksomhederne. Fx informationsmøder i forbindelse med opstart af nye virksomheder eller vejledning omkring eksport. Forløbene vil typisk være af kortere varighed og mindre omfangsrige end egentlige rådgivningsforløb.
(Tilskud til) rådgivning	Virkemidlet omhandler konkrete rådgivningsprogrammer, som oftest vil indebære, at virksomheden indgår i et rådgivningsforløb. Dette kan fx ske gennem assistance fra en ekstern konsulent, som rådgiver virksomheden om en specifik problemstilling. Dette kunne eksempelvis omhandle et formål om, at virksomheden skal ud på nye markeder.
Finansiering og garanti	Virkemidlet omhandler programmer, der tilfører virksomhederne kapital fx igennem lån, venture-kapital og business angels. Herudover omfatter virkemidlet garantier/kautationer. Tilførslen af kapital kan fx ske i forbindelse med opstart af nye virksomheder eller ved skalering af eksisterende aktiviteter, fx ved lanceringen af et nyt produkt på markedet.

Kilde: DAMVAD i samarbejde med Regionerne og FIVU

12 Appendiks 5: Formål og virkemidler

TABEL 5.2 A

Sammenhæng mellem formål og virkemidler for regionale programmer (ekskl. Væksthusene), vægtet med bevillingsstørrelse

Formål/ Virkemiddel	Virksom- heds- og for- retningsnet- værk	Videns- samarbej- der	Klynger og innovations- netværk	Uddannelse og rekrutte- ring	Informa- tion og vejledning	(Tilskud til) rådgiv- ning	Finansie- ring og garanti	I alt
Opstart og udvik- ling af nye virk- somheder	3,4	1,8	1,5	12,8	0,5	58,7	21,3	100
Grundforskning og anvendt forsk- ning	2,2	66,5	29,0	0,0	0,0	0,0	2,2	100
Eksperimentel udvikling	7,0	51,6	15,9	5,8	0,8	12,9	6,0	100
Demonstration og markedsmod- ning	28,6	8,3	16,5	1,5	0,0	45,1	0,0	100
Afsæt- ning/salg/mar- kedsføring	11,8	1,8	0,7	1,9	2,9	80,8	0,1	100
Eksport og inter- nationalisering	21,8	2,9	11,5	10,0	10,6	43,3	0,0	100
Udvikling af men- neskelige res- sourcer	1,0	4,0	0,4	19,5	8,6	66,4	0,0	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Tallene i tabellen viser, hvordan programmer med et givet formål fordeler sig på hvert enkelt virkemiddel i pct. Sammenhængen mellem formål og virkemiddel er vægtet med de enkelte projekters bevillingsstørrelse. Et stort projekt der anvender virkemiddel X til at opfylde formål Y vægter altså højere end et mindre projekt, der bruger virkemiddel Z til at opnå samme formål Y. Der var 11.296 deltagere fra 2007-2012 i regionerne ekskl. Væksthusene. Der er dog 1.473 observationer, hvor oplysninger om bevilling mangler. Disse udgår i denne tabel.

TABEL 5.2 B

Bornholms Regionskommune, formål

Formål	Gns.forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,6	8	4
Grundforskning og anvendt forskning	1,5	3	2
Eksperimentel udvikling	1,4	26	14
Demonstration og markedsmodning	1,7	15	8
Afsætning/salg/markedsføring	2,3	24	13
Eksport og internationalisering	2,5	2	1
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,4	107	58
Total		184	100

Region Hovedstaden, formål

Formål	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,3	365	54
Grundforskning og anvendt forskning	2,9	6	1
Eksperimentel udvikling	1,8	150	22
Demonstration og markedsmodning	2,4	67	10
Afsætning/salg/markedsføring	5,0	1	0
Eksport og internationalisering	2,0	39	6
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,5	53	8
Total		681	100

Region Sjælland, formål

Formål	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,3	164	12
Grundforskning og anvendt forskning	2,6	16	1
Eksperimentel udvikling	2,4	31	2
Demonstration og markedsmodning	1,3	181	14
Afsætning/salg/markedsføring	1,3	93	7
Eksport og internationalisering	1,5	325	25
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,7	502	38
Total		1.310	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Gns. forløb udregnes i kapitel 8. Det er antaget, at virksomhederne har deltaget i programmets startår.

TABEL 5.2 C

Region Nordjylland, formål

Formål	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,0	494	14
Grundforskning og anvendt forskning	2,8	13	0
Eksperimentel udvikling	2,2	937	26
Demonstration og markedsmodning	2,3	49	1
Afsætning/salg/markedsføring	1,2	681	19
Eksport og internationalisering	2,0	386	11
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,6	1.066	29
Total		3.625	100

Region Midtjylland, formål

Formål	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,3	1.409	43
Grundforskning og anvendt forskning	0,0	0	0
Eksperimentel udvikling	2,0	80	2
Demonstration og markedsmodning	1,7	484	15
Afsætning/salg/markedsføring	1,6	407	13
Eksport og internationalisering	1,3	861	27
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,0	4	0
Total		3.245	100

Region Syddanmark, formål

Formål	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Opstart og udvikling af nye virksomheder	1,6	271	14
Grundforskning og anvendt forskning	1,7	7	0
Eksperimentel udvikling	1,6	489	25
Demonstration og markedsmodning	2,5	68	3
Afsætning/salg/markedsføring	2,2	118	6
Eksport og internationalisering	2,1	50	3
Udvikling af menneskelige ressourcer	1,6	971	49
Total		1.974	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Gns. forløb udregnes i kapitel 8. Det er antaget, at virksomhederne har deltaget i programmets startår

TABEL 5.2 D

Bornholms Regionskommune, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	1,8	10	7
Vidensamarbejder	2,2	10	6
Klynger og innovationsnetværk	1,3	20	13
Uddannelse og rekruttering	1,5	73	48
Information og vejledning	2,0	13	9
(Tilskud til) rådgivning	1,5	16	11
Finansiering og garanti	2,3	11	7
Total		152	100

Region Hovedstaden, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	1,1	36	5
Vidensamarbejder	2,0	35	5
Klynger og innovationsnetværk	1,7	344	51
Uddannelse og rekruttering	1,7	60	9
Information og vejledning	0,0	0	0
(Tilskud til) rådgivning	1,4	187	28
Finansiering og garanti	2,2	14	2
Total		675	100

Region Sjælland, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	2,2	6	0
Vidensamarbejder	1,8	79	6
Klynger og innovationsnetværk	1,4	48	4
Uddannelse og rekruttering	1,6	422	32
Information og vejledning	1,7	490	37
(Tilskud til) rådgivning	1,3	265	20
Finansiering og garanti	2,4	1	0
Total		1.310	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Gns. forløb udregnes i kapitel 87. Det er antaget, at virksomhederne har deltaget i programmets startår

TABEL 5.2 E

Region Nordjylland, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	1,4	526	15
Vidensamarbejder	1,9	277	8
Klynger og innovationsnetværk	1,0	42	1
Uddannelse og rekruttering	2,1	793	22
Information og vejledning	2,7	132	4
(Tilskud til) rådgivning	1,4	1.715	47
Finansiering og garanti	2,6	138	4
Total		3623	100

Region Midtjylland, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	1,2	651	20
Vidensamarbejder	1,8	249	8
Klynger og innovationsnetværk	1,6	88	3
Uddannelse og rekruttering	0,0	0	0
Information og vejledning	1,0	454	14
(Tilskud til) rådgivning	1,5	1.442	44
Finansiering og garanti	1,4	362	11
Total		3.245	100

Region Syddanmark, virkemiddel

Virkemiddel	Gns. forløb	Antal deltagelser	Andel i pct.
Generelle virksomheds- og forretningsnetværk	1,4	65	3
Vidensamarbejder	1,6	397	20
Klynger og innovationsnetværk	1,8	343	18
Uddannelse og rekruttering	1,8	578	30
Information og vejledning	2,0	232	12
(Tilskud til) rådgivning	1,4	343	18
Finansiering og garanti	0,0	0	0
Total		1.956	100

Kilde: Regionerne og ERST

Note: Gns. Forløb udregnes i kapitel 8. Det er antaget, at virksomhederne har deltaget i programmets startår

TABEL 5.4 A

Antal deltagelser i statslige programmer opdelt på region

Region	Midtjyl- land	Syddan- mark	Nordjylland	Sjælland	Hovedsta- den	Ingen data
Program	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal	Antal
ABT Fonden	4	2	0	0	7	0
DSF - Strategiske forskningsalliancer	42	9	2	3	20	4
DSF - Strategiske forskningscentre	30	15	6	4	57	3
DSF - Strategiske forskningsprojekter	177	55	21	20	183	16
EBST: Brugerdreven innovation	65	35	12	19	151	9
ELFORSK	103	56	18	17	182	14
EUDP	151	94	53	24	200	19
EUopSTART	28	13	3	4	38	8
ErhvervsPhD	111	58	13	18	440	19
Eurostars	18	13	11	8	52	7
FP7	52	34	13	10	204	13
Fornyelsesfonden Tilskud	109	72	58	26	173	16
ForskEL_VE_NG	18	17	7	7	30	1
Fødevarer Innovation	20	16	7	8	12	4
GUDP	139	65	29	13	52	9
Gazelle Growth	5	4	3	2	33	4
Højteknologifonden	62	53	27	13	164	6
Innovationsagenterne	744	593	165	442	376	116
Innovationskonsortier	81	77	23	17	155	10
Innovationsmiljøer	84	46	29	30	129	15
Innovationsnetværk	858	657	389	262	1.503	204
SPIR	16	16	4	2	24	6
MUDP	59	47	28	31	96	8
Vandsektorens teknologiudviklingsfond	20	11	11	6	30	4
Videnkupon (forskningskupon)	317	253	97	134	468	476
Videnpilot	273	164	82	141	297	64
Vækstfonden Venture Kapital	17	20	14	8	85	6
Åbne midler	41	25	8	8	74	10
I alt	3.644	2.520	1.133	1.277	5.235	1.071

Kilde: Regionerne, Væksthusene, ERST, FIVU og DAMVAD

Note: Samme virksomhed kan have flere deltagelser.

13 Appendiks 6: Regionale branchefordelinger

TABEL 6.3 A

Brugerens branchefordeling opdelt på nationalt og regionalt niveau

Branche	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		SAMLET	
	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)	Antal brugere	Andel (pct.)
Land-, skovbrug og fiskeri	208	3,79	214	1,81	54	1,77	476	2,34
Industri, råstofindustri og forsyningsvirksomhed	960	17,48	1.602	13,55	921	30,11	3.483	17,09
Bygge og anlæg	190	3,46	759	6,42	98	3,20	1.047	5,14
Handel og trans. mv.	870	15,84	2.684	22,70	469	15,33	4.023	19,74
Information og kommunikation	509	9,27	1.171	9,90	313	10,23	1.993	9,78
Finansiering og forsikring	197	3,59	290	2,45	40	1,31	527	2,59
Ejendomshandel og udlejning	64	1,17	158	1,34	22	0,72	244	1,20
Erhvervs-service	1105	20,12	2.472	20,90	502	16,41	4.079	20,02
Offentlig administration, undervisning og sundhed	113	2,06	485	4,10	42	1,37	640	3,14
Kultur, fritid og anden service	186	3,39	384	3,25	67	2,19	637	3,13
Uoplyst aktivitet	647	11,78	735	6,22	360	11,77	1.742	8,55
Ingen data	442	8,05	871	7,37	171	5,59	1.484	7,28
Total	5.491	100,00	11.825	100,00	3059	100,00	20.375	100,00

TABEL 6.5 A

De 10 hyppigst repræsenterede brancher blandt deltagelser i Region Hovedstaden fra 2007-2013

Branche	Antal deltagelser	Andel (pct.)	Antal i Danmark	Andel (pct.)
Rådgivning mv.	1.245	12,6	21.452	7,1
Handel	1.183	12,0	44.681	14,9
It- og informationstjenester	1.071	10,9	10.280	3,4
Reklame og øvrig erhvervs-service	615	6,2	9.807	3,3
Forskning og udvikling	498	5,0	522	0,2
Finansiering og forsikring	369	3,7	8.983	3,0
Forlag, tv og radio	362	3,7	3.935	1,3
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	288	2,9	15.856	5,3
Bygge og anlæg	264	2,7	31.575	10,5
Andre serviceydelser mv.	191	1,9	16.474	5,5
Alle brancher	9.864		300.545	

TABEL 6.5 B

De 10 hyppigst repræsenterede brancher blandt deltagelser i Region Sjælland fra 2007-2013

Branche	Antal deltagelser	Andel (pct.)	Antal i Danmark	Andel (pct.)
Handel	654	15,9	44.681	14,9
Rådgivning mv.	433	10,5	21.452	7,1
Bygge og anlæg	322	7,8	31.575	10,5
It- og informationstjenester	265	6,4	10.280	3,4
Metalindustri	183	4,4	3.199	1,1
Maskinindustri	174	4,2	1.682	0,6
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	160	3,9	15.856	5,3
Reklame og øvrig erhvervs-service	149	3,6	9.807	3,3
Landbrug, skovbrug og fiskeri	142	3,5	32.705	10,9
Møbel og anden industri mv.	117	2,8	4.079	1,4
Alle brancher	4.115		300.545	

TABEL 6.5 C

De 10 hyppigst repræsenterede brancher blandt deltagelser i Region Syddanmark fra 2007-2013

Branche	Antal deltagelser	Andel (pct.)	Antal i Danmark	Andel (pct.)
Handel	884	15,2	44.681	14,9
It- og informationstjenester	409	7,0	10.280	3,4
Rådgivning mv.	366	6,3	21.452	7,1
Bygge og anlæg	364	6,3	31.575	10,5
Hoteller og restauranter	331	5,7	13.670	4,5
Maskinindustri	295	5,1	1.682	0,6
Metalindustri	246	4,2	3.199	1,1
Møbel og anden industri mv.	226	3,9	4.079	1,4
Reklame og øvrig erhvervs-service	167	2,9	9.807	3,3
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	162	2,8	15.856	5,3
Alle brancher	5.807		300.545	

TABEL 6.5 D

De 10 hyppigst repræsenterede brancher blandt deltagelser i Region Midtjylland fra 2007-2013

Branche	Antal deltagelser	Andel (pct.)	Antal i Danmark	Andel (pct.)
Handel	1.622	16,9	44.681	14,9
Rådgivning mv.	905	9,4	21.452	7,1
It- og informationstjenester	727	7,6	10.280	3,4
Maskinindustri	542	5,6	1.682	0,6
Metalindustri	473	4,9	3.199	1,1
Reklame og øvrig erhvervsservice	470	4,9	9.807	3,3
Møbel og anden industri mv.	347	3,6	4.079	1,4
Bygge og anlæg	317	3,3	31.575	10,5
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	275	2,9	15.856	5,3
Undervisning	273	2,8	5.311	1,8
Alle brancher	9.612		300.545	

TABEL 6.5 E

De 10 hyppigst repræsenterede brancher blandt deltagelser i Region Nordjylland fra 2007-2013

Branche	Antal deltagelser	Andel (pct.)	Antal i Danmark	Andel (pct.)
Handel	1.102	16,5	44.681	14,9
Rådgivning mv.	482	7,2	21.452	7,1
Maskinindustri	409	6,1	1.682	0,6
Metalindustri	367	5,5	3.199	1,1
It- og informationstjenester	335	5,0	10.280	3,4
Bygge og anlæg	316	4,7	31.575	10,5
Reklame og øvrig erhvervsservice	307	4,6	9.807	3,3
Møbel og anden industri mv.	231	3,5	4.079	1,4
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	208	3,1	15.856	5,3
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	180	2,7	1.615	0,5
Alle brancher	6.693		300.545	

TABEL 6.5 F

Branchefordeling blandt deltagere i de danske regioner

	Nordjylland		Midtjylland		Syddanmark		Hovedstaden		Sjælland		Total
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal
Landbrug, skovbrug & fiskeri	145	2,8	178	2,1	180	3,0	43	0,5	142	3,8	688
Ind., råstofindvinding & forsyningsvirksomhed	1.560	30,1	2.525	29,3	2.004	33,2	1.148	14,1	877	23,7	8.114
- Råstofindvinding	6	0,1	4	0,0	15	0,2	13	0,2	-	0,0	38
- Føde-, drikke- & tobaksvareind.	160	3,1	186	2,2	182	3,0	96	1,2	62	1,7	686
- Tekstil- & læderind.	52	1,0	106	1,2	49	0,8	54	0,7	16	0,4	277
- Træ- & papirind., trykkerier	121	2,3	172	2,0	85	1,4	47	0,6	64	1,7	489
- Olieraffinaderier mv.	-	0,0	-	0,0	3	0,0	-	0,0	-	0,0	3
- Kemisk ind.	16	0,3	30	0,3	48	0,8	39	0,5	20	0,5	153
- Medicinalind.	6	0,1	6	0,1	6	0,1	36	0,4	13	0,4	67
- Plast-, glas- & betonind.	129	2,5	179	2,1	173	2,9	94	1,2	82	2,2	657
- Metalind.	246	4,8	475	5,5	367	6,1	88	1,1	183	4,9	1.359
- Elektronikind.	68	1,3	155	1,8	111	1,8	156	1,9	52	1,4	542
- Fremstilling af elektrisk udstyr	114	2,2	107	1,2	168	2,8	84	1,0	39	1,1	512
- Maskinind.	295	5,7	542	6,3	410	6,8	135	1,7	174	4,7	1.556
- Trans.middelind.	62	1,2	102	1,2	47	0,8	27	0,3	18	0,5	256
- Møbel & anden ind. mv.	227	4,4	347	4,0	231	3,8	170	2,1	119	3,2	1.094
- Energiforsyning	27	0,5	62	0,7	68	1,1	55	0,7	5	0,1	217
- Vandforsyning & renovation	31	0,6	52	0,6	41	0,7	54	0,7	30	0,8	208
Bygge & anlæg	364	7,0	318	3,7	317	5,3	265	3,3	322	8,7	1.586
Handel & trans. mv.	1.303	25,2	1.830	21,2	1.387	23,0	1.398	17,2	805	21,7	6.723
- Handel	884	17,1	1.627	18,9	1.104	18,3	1.183	14,6	656	17,7	5.454
- Trans.	88	1,7	74	0,9	103	1,7	94	1,2	61	1,6	420
- Hoteller & restauranter	331	6,4	129	1,5	180	3,0	121	1,5	88	2,4	849
Information & kommunikation	553	10,7	939	10,9	404	6,7	1.483	18,3	328	8,9	3.707
- Forlag, tv & radio	133	2,6	194	2,2	56	0,9	362	4,5	48	1,3	793
- Telekommunikation	11	0,2	18	0,2	12	0,2	49	0,6	15	0,4	105
- It- & Informationstjenester	409	7,9	727	8,4	336	5,6	1.072	13,2	265	7,2	2.809
Finansiering & forsikring	107	2,1	191	2,2	132	2,2	369	4,5	92	2,5	891
Ejendomshandel & udlejning	84	1,6	87	1,0	100	1,7	70	0,9	49	1,3	390
Erhvervsservice	767	14,8	1.918	22,2	1.128	18,7	2.649	32,6	820	22,1	7.282
- Rådgivning mv.	366	7,1	906	10,5	482	8,0	1.248	15,4	433	11,7	3.435
- Forskning & udvikling	72	1,4	267	3,1	130	2,2	498	6,1	78	2,1	1.045
Reklame & øvrig erhvervsservice	167	3,2	470	5,5	308	5,1	615	7,6	149	4,0	1.709

	Nordjylland		Midtjylland		Syddanmark		Hovedstaden		Sjælland		Tota
	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>	<i>Andel</i>	<i>Antal</i>
Rejsebureauer, rengøring & anden op. service	162	3,1	275	3,2	208	3,4	288	3,5	160	4,3	1.093
Offentlig administration, undervisning & sundhed	121	2,3	417	4,8	210	3,5	345	4,3	157	4,2	1.250
Kultur, fritid & anden service	171	3,3	220	2,6	174	2,9	344	4,2	111	3,0	1.020
Ingen data	637		1.002		673		1.763		418		4.493
Total	5.812	100,0	9.625	100,0	6.709	100,0	9.877	100,0	4.121	100,0	36.144

TABEL 6.7 A

Antal af virksomheder fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt - Region Hovedstaden

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		Samlet	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	719	34,3	1.129	53,9	247	11,8	2.095	100
10-19	211	46,7	170	37,6	71	15,7	452	100
20-49	243	58,4	107	25,7	66	15,9	416	100
50-99	115	61,2	40	21,3	33	17,6	188	100
100+	241	61,0	55	13,9	99	25,1	395	100
Ingen data	480	25,8	1.266	68,1	114	6,1	1.860	100
Total	2.009	37,2	2.767	51,2	630	11,7	5.406	100

TABEL 6.7 B

Antal af virksomheder fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt - Region Midtjylland

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		Samlet	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	477	26,0	1.082	59,0	276	15,0	1.835	477
10-19	154	30,5	234	46,3	117	23,2	505	154
20-49	169	36,6	154	33,3	139	30,1	462	169
50-99	86	39,4	58	26,6	74	33,9	218	86
100+	109	51,9	39	18,6	62	29,5	210	109
Ingen data	271	21,5	890	70,6	99	7,9	1.260	271
Total	1.266	28,2	2.457	54,7	767	17,1	4.490	1.266

TABEL 6.7 C

Antal af virksomheder fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt - Region Nordjylland

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		Samlet	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	124	10,8	892	77,6	133	11,6	1.149	100
10-19	27	9,2	201	68,1	67	22,7	295	100
20-49	32	11,6	160	57,8	85	30,7	277	100
50-99	13	9,2	74	52,1	55	38,7	142	100
100+	26	21,8	55	46,2	38	31,9	119	100
Ingen data	92	13,1	560	79,5	52	7,4	704	100
Total	314	11,7	1.942	72,3	430	16,0	2.686	100

TABEL 6.7 D

Antal af virksomheder fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt - Region Sjælland

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		Samlet	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	219	19,7	717	64,5	176	15,8	1.112	100
10-19	47	18,1	137	52,9	75	29,0	259	100
20-49	39	21,2	97	52,7	48	26,1	184	100
50-99	37	47,4	25	32,1	16	20,5	78	100
100+	34	43,0	22	27,8	23	29,1	79	100
Ingen data	147	19,5	549	72,7	59	7,8	755	100
Total	523	21,2	1.547	62,7	397	16,1	2.467	100

TABEL 6.7 E

Antal af virksomheder fordelt på størrelse og deltagelse nationalt eller regionalt - Region Syddanmark

Antal ansatte	KUN NATIONALT		KUN REGIONALT		BÅDE NATIONALT OG REGIONALT		Samlet	
	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.	Antal	Andel i pct.
1-9	324	20,5	1.040	65,7	218	13,8	1.582	100
10-19	110	22,5	235	48,1	144	29,4	489	100
20-49	125	29,2	183	42,8	120	28,0	428	100
50-99	71	36,0	64	32,5	62	31,5	197	100
100+	89	42,0	61	28,8	62	29,2	212	100
Ingen data	220	23,5	658	70,1	60	6,4	938	100
Total	939	24,4	2.241	58,3	666	17,3	3.846	100

TABEL 6.9 A

Deltagelser i ordninger der involverer et dansk universitet fordelt geografisk – uden regionale ordninger

		Nordjyl- land	Midtjyl- land	Syddan- mark	Hovedsta- den	Sjælland	Total	Ingen data	Total
AU	Antal	81	325	194	339	50	989	45	1.034
	Andel	8,2	32,9	19,6	34,3	5,1	100		
AAU	Antal	52	134	64	225	18	493	21	514
	Andel	10,5	27,2	13,0	45,6	3,7	100		
KU	Antal	28	152	116	408	38	742	41	783
	Andel	3,8	20,5	15,6	55,0	5,1	100		
DTU	Antal	100	289	230	692	78	1.389	51	1.440
	Andel	7,2	20,8	16,6	49,8	5,6	100		
RUC	Antal	1	10	6	33	5	55	1	56
	Andel	1,8	18,2	10,9	60,0	9,1	100		
SDU	Antal	24	72	169	149	24	438	20	458
	Andel	5,5	16,4	38,6	34,0	5,5	100		
CBS	Antal	3	15	14	82	1	115	5	120
	Andel	2,6	13,0	12,2	71,3	0,9	100		
ITU	Antal	0	7	1	36	1	45	5	50
	Andel	0,0	15,6	2,2	80,0	2,2	100		
Alle	Antal	289	1.004	794	1.964	215	4.266	189	4.455
	Andel	6,8	23,5	18,6	46,0	5,0	100		

DAMVAD
OSLO . COPENHAGEN . DAMVAD.COM

Sørkedalsveien 10A
N-0369 Oslo

Frederik Langes Gate 20
N-9008 Tromsø

Badstuestræde 20
DK-1209 Copenhagen K